

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

19 mei 2006

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het
Vlaamse inburgeringsbeleid**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	37
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	55
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	67
Advies van de Raad van State	81
Ontwerp van decreet	101

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Vlaamse Regering stelt in haar regeerakkoord 2004-2009 dat ze wil werken aan een Vlaanderen waarin alle burgers kunnen samenleven in diversiteit, op grond van gelijkwaardigheid tussen autochtone en allochtone Vlamingen. De weg die deze Vlaamse Regering is ingeslagen, is er duidelijk één van engagement waarbij het ‘actief en gedeeld burgerschap van éénieder’ centraal staat. Het samenleven in diversiteit kan slechts slagen wanneer elke Vlaming zijn/haar verantwoordelijkheid mee opneemt. Iedereen, ongeacht herkomst of achtergrond, dient mee te werken aan één samenleving waar individuen met diverse achtergronden ‘met en door elkaar’ kunnen leven. Het beleid inzake samenleven in diversiteit is dus ook een sterk appèl om mee te werken aan die samenleving die ons allen aanbelangt.

Zowel de bestuurlijke overheden, als de ‘oude’ en ‘nieuwe’ Vlamingen moeten over de nodige instrumenten beschikken om een actieve rol in de samenleving te kunnen opnemen. Het inburgeringsbeleid moet een krachtige impuls vormen voor een ‘actief en gedeeld burgerschap’ en gestoeld zijn op het blijvend wijzen bij éénieder op zijn/haar plicht om de waarden en normen van onze democratische rechtstaat te respecteren en mee uit te dragen. Daarnaast moet inburgering gezien worden als een emancipatorisch verhaal waarin aan de nieuwe Vlamingen op taalkundig, maatschappelijk en professioneel vlak voldoende kansen geboden worden om zich in hun nieuwe omgeving thuis te kunnen voelen.

Het bewerkstelligen van een behoeftedekkend aanbod aan inburgeringstrajecten voor diegenen die verplicht zijn, is hierbij een eerste belangrijke stap van de Vlaamse overheid. Alle nieuwkomers die zich permanent (legaal) in Vlaanderen komen vestigen en waarvoor er een inburgeringsplicht bestaat, moeten over de mogelijkheid beschikken om binnen een korte tijdspanne het verplichte inburgeringstraject te kunnen aanvatten.

Het regeerakkoord stelt verder dat wie zich inschrijft voor een inburgeringscursus, deze ook moet volindigen. Hierbij wordt het niet-naleven van de verplichting tot het volgen van een inburgeringstraject effectiever gesanctioneerd. Tegenover de belangrijke investering die de Vlaamse overheid doet in inburgeringstrajecten, staat de eigen verantwoordelijk-

heidszin van het individu. In dit perspectief wordt de sanctionering herbekeken. De inburgeringsplicht zal kunnen afgedwongen worden met administratieve geldboetes: wie zonder geldige reden de cursus niet afmaakt, zal de kosten ervan zelf moeten terugbetalen. Er zal tevens een (eigen) bijdrage gevraagd kunnen worden van de persoon die een inburgeringstraject volgt of van de echtgenoot of partner met wie hij/zij wettelijk samenwoont. Daarnaast wordt er in de mogelijkheid voorzien om op termijn te evolueren van de bestaande inspanningsverbintenis naar een resultaatsverbintenis. Hieraan gekoppeld moet het inburgeringsattest een maatschappelijk effect (valorisatie) bekomen dat de inburgeraars er nog meer toe aanzet om de nodige inspanningen te leveren om het inburgeringsattest te behalen.

De Vlaamse Regering benadrukt tot slot het belang van het onderwijs, vooral voor minderjarige nieuwkomers. Immers, op het vlak van onderwijs moeten we helaas nog al te vaak vaststellen dat allochtone jongeren met een achterstand in hun schoolloopbaan te maken hebben.

Inburgering is een belangrijke hefboom in de opbouw van een leefbare samenleving. De eisen die aan iedere Vlaming worden gesteld, worden duidelijk scherper. Hieraan gekoppeld zal eveneens ‘inburgering’ efficiënter en doeltreffender moeten verlopen.

Bovenstaande krijtlijnen werden vertaald in voorliggend ontwerp van decreet. Voorliggend ontwerp van decreet heeft in eerste instantie tot doel de doelgroep van het Vlaamse (verplichte) inburgeringsbeleid beter en ruimer af te bakenen en een doeltreffender sanctioneringsmechanisme in te voeren. Daarnaast wordt het oorspronkelijke decreet op een aantal punten verfijnd en bijgestuurd.

Artikelsgewijze bespreking**Artikel 1**

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt ervoor geopteerd om op termijn te evolueren naar een inburgeringsbeleid waarbij én regelmatige deelname

(inspanningsverbintenis) én de doelstellingen bereiken (resultaatsverbintenis) voorwaarden zullen zijn voor het behalen van het inburgeringsattest. In een eerste fase zal het inburgeringsattest uitgereikt worden op basis van regelmatige deelname. Op termijn zal het inburgeringsattest uitgereikt worden op basis van zowel regelmatige deelname als het behaald hebben van de doelstellingen.

Omwille van de transparantie zijn alle wijzigingen aan het oorspronkelijke artikel 2 ondergebracht onder §1. Er wordt een §2 toegevoegd om de koppeling van het inburgeringsattest aan een resultaatsverbintenis te voorzien. Deze bepaling kan evenwel pas op een later, door de Vlaamse Regering te bepalen, tijdstip in werking treden.

Artikel 2, §1:

1. De omschrijving van inburgering in punt 1 wordt beter afgestemd op de beleidsvisie verwoord in het regeerakkoord 2004-2009 en de beleidsnota Inburgering. Bovendien wordt de term ‘vreemdelingen’ vervangen door de term ‘inwijkelingen’ in de zin van artikel 5, §1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het inburgeringsbeleid dat dit decreet voorstaat, richt zich immers niet langer uitsluitend naar vreemdelingen met een legaal verblijfsstatuut die hier nieuw toekomen, maar ook naar inwijkelingen die hier reeds langer legaal verblijven, ongeacht of ze over de Belgische nationaliteit beschikken, die zelf buiten België geboren zijn en waarvan minstens één van hun ouders geboren is buiten België.
2. In punt 3 wordt de term ‘werknemer’ door ‘werkende’ vervangen. Deze term omvat immers zowel werknemers, werkgevers als zelfstandigen.
3. Punt 6 wordt vervangen. Bij de verwijzing naar de meerderjarige doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt de omslachtige term ‘meerderjarige persoon van de doelgroep’ vervangen door de term ‘inburgeraar’.
4. Er wordt een punt 6bis ingevoegd waardoor voor de verwijzing naar de inburgeringsplichtige doelgroep de term ‘verplichte inburgeraar’ geïntroduceerd wordt.

5. Punt 9 wordt aangepast omwille van de nieuwe terminologie.

6. Punt 11° wordt aangepast teneinde het inburgeringsattest duidelijker te definiëren. Het attest van inburgering vermeldt dat de betrokkene het vormingsprogramma regelmatig gevolgd heeft.

De verwijzing naar het feit dat de gemeente het inburgeringsattest registreert en het onthaalbureau dit attest opmaakt, wordt hier geschrapt aangezien dit opgenomen is in de aanpassing van artikel 14 (omtrent de types van attesten). De woorden “De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van het attest.” worden eveneens geschrapt en opgenomen in de aanpassing van artikel 14.

7. Er worden nieuwe definities toegevoegd aan artikel 2.

Er wordt een punt 12° ingevoegd, met name ‘attest van vrijstelling’, om dit attest duidelijk te kunnen onderscheiden van het attest van inburgering. Het attest van vrijstelling vermeldt dat de betrokkene vrijgesteld is van de verplichting tot het volgen van een inburgeringstraject.

Er wordt een punt 13° ingevoegd, met name ‘attest van EVC’, om dit attest op zijn beurt te onderscheiden van het attest van vrijstelling. Het attest van EVC vermeldt dat de betrokkene omwille van elders of eerder verworven competenties, onmiddellijk kan doorstromen naar het secundaire inburgeringstraject.

Er wordt een punt 14° ingevoegd teneinde de ‘vreemdeling’, een doelgroep van het inburgeringsbeleid te omschrijven.

In functie van de nieuwe doelgroepafbakening van het inburgeringsbeleid en in functie van een transparantere regelgeving worden de punten 15° tot en met 17° ingevoegd, met name wat verstaan wordt onder ‘EU’, ‘EER’ en ‘EU+’.

Er wordt een punt 18° ingevoegd dat omschrijft wat bedoeld wordt met ‘beroepsmatig werkzaam zijn’ in functie van het garanderen van de combineerbaarheid van werk en inburgeringsplicht. Met ‘beroepsmatig werkzaam zijn’ wordt bedoeld dat de persoon op legale wijze een activiteit moet uitoefenen die hem in staat stelt om

in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien, zonder hierbij beroep te moeten doen op een vervangingsinkomen. Zijn inkomsten moeten minstens gelijk zijn aan het leefloon waar hij desgevallend recht op zou hebben.

Gezien inburgeraars die inkomsten verwerven via leefloon of maatschappelijke dienstverlening in het Nederlandse taalgebied tot de verplichte doelgroepen behoren en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad tot de prioritaire groepen, wordt in de punten 19° en 20° omschreven wat wordt begrepen onder de begrippen ‘leefloon’ en ‘maatschappelijke dienstverlening’.

Gezien inburgeraars die inkomsten verwerven via een wachttuitkering of een werkloosheidsuitkering zowel in het Nederlandse taalgebied als in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad tot de prioritaire groepen behoren, wordt in de punten 21° en 22° omschreven wat wordt begrepen onder de begrippen ‘wachttuitkering’ en ‘werkloosheidsuitkering’.

Een punt 23° definieert het ‘OCMW’ aangezien er in andere artikelen naar verwezen wordt.

Een punt 24° ‘VDAB’ en een punt 25° ‘Huis van het Nederlands’ worden ingevoegd om het samenwerkingsverband onthaalbureau - Huis van het Nederlands - VDAB en meer bepaald het belang van de elektronische gegevensuitwisseling te verankeren tussen deze drie partners.

Een punt 26° wordt ingevoegd dat de ‘centra’ die het aanbod Nederlands als tweede taal aanbieden, definieert.

In het kader van het inburgeringsbeleid naar minderjarige anderstalige nieuwkomers toe wordt in punt 27° het ‘lokaal overlegplatform’ gedefinieerd.

De punten 28° en 29° worden ingevoegd om een omschrijving te geven van wat er moet verstaan worden onder een ‘schoolgaand kind’ en een ‘leerplichtig kind’. Met dit decreet behoren inburgeraars met een schoolgaand of leerplichtig kind immers tot de prioritaire doelgroepen voor het volgen van een primair inburgeringstraject.

Een punt 30° definieert het begrip ‘inburgeringsplicht’ aangezien er in andere artikelen naar wordt verwezen.

8. Aan artikel 2 wordt tot slot een tweede lid toegevoegd om aan te geven dat de grammaticaal mannelijke vorm die in dit ontwerpdecreet gebruikt wordt zowel op mannen als op vrouwen betrekking heeft.

Artikel 2, §2:

Deze paragraaf laat toe om het inburgeringsattest, zoals omschreven onder artikel 2, punt 11°, gewijzigd bij §1, 6°, van dit ontwerp van decreet, aan te vullen met een passus die verwijst naar het bereiken van de doelstellingen.

Deze bepaling zal evenwel pas op een later, door de Vlaamse Regering te bepalen, tijdstip in werking treden. Op dat ogenblik zal de definitie van het inburgeringsattest als volgt luiden: “attest waarin vermeld wordt dat betrokkene het vormingsprogramma regelmatig gevolgd heeft en de doelstellingen van de verschillende onderdelen van het programma bereikt heeft”.

Tot zolang de bepaling onder §2 niet in werking is getreden, geldt de definitie zoals bepaald onder artikel 2, 11°, vervangen bij §1, 6°, van dit artikel (zie verder, artikel 16 dat artikel 14 van het oorspronkelijke decreet wijzigt).

Artikel 3 (zie bijlage)

1. De inburgeraars, doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid (artikel 3, §1 t.e.m. §4)

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt de term ‘inburgeraar’ ingevoerd. Deze term verwijst naar de meerderjarige doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid. Paragraaf 1 van artikel 3 bepaalt dat de meerderjarige doelgroep twee categorieën van personen omvat:

- enerzijds de vreemdelingen die gemachtigd of toegelaten zijn tot een verblijf om zich te vestigen, met uitzondering van de vreemdeling die hier met een tijdelijk doel verblijft en de asielzoeker zolang diens asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard;
- anderzijds de Belgen, geboren buiten België met minstens één ouder geboren buiten België.

De omschrijving van de eerste categorie is overgenomen uit het oorspronkelijke inburgeringsdecreet maar beperkt zich – in tegenstelling tot het oorspronkelijke decreet – niet tot de nieuwkomers. Vreemdelingen die hier reeds langer dan twaalf maanden verblijven (de zogenaamde ‘oudkomers’), behoren voortaan ook tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid.

Door de invoering van de tweede categorie wordt de doelgroep uitgebreid naar oudkomers met de Belgische nationaliteit. Het gaat hier om Belgen van allochtone herkomst die geboren zijn buiten België en van wie minstens één ouder geboren is buiten België.

Belgen van allochtone herkomst van wie minstens één van hun grootouders geboren is buiten België en Belgen van allochtone herkomst die in België geboren zijn, worden niet als doelgroep van inburgering beschouwd. Zij zijn hier immers wellicht opgegroeid en hebben hier dan ook school gelopen.

Beide categorieën inburgeraars – vreemdelingen en Belgen van allochtone herkomst geboren buiten België met minstens één ouder geboren buiten België – dienen wel ingeschreven te zijn in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied of door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Paragraaf 2 bepaalt dat deze inburgeraars recht hebben op een primair inburgeringstraject. Bij de uitoefening van dit recht zal echter voorrang verleend worden aan de prioritaire doelgroepen (zie verder, punt 1.2.).

Inburgeraars die in het verleden reeds een attest van inburgering behaalden, kunnen met dit recht enkel aanspraak maken op het volgen van een secundair inburgeringstraject.

1.1. Algemeen: uitbreiding van de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid

Met artikel 3, §1, van dit ontwerp van decreet wordt dus een verruiming van de doelgroep van inburgering in het vooruitzicht gesteld.

Inwijkelingen (vreemdelingen of Belgen van allochtone herkomst) die al langer dan een jaar op het grondgebied verblijven maar een extra opstap voor een actieve deelname aan de samenleving kunnen gebruiken, zullen voortaan ook beroep kunnen doen op het inburgeringsaanbod. Via informatie- en sen-

sibiliseringsinitiatieven zal het inburgeringsbeleid bij deze groep bekend gemaakt worden.

De Vlaamse overheid beoogt immers een Vlaanderen waarin alle mensen kunnen samenleven in diversiteit, ongeacht hun achtergrond, op grond van gelijkwaardigheid en een actief, gedeeld burgerschap.

Daarom krijgen vreemdelingen en (nieuwe) Belgen van allochtone herkomst, zowel nieuwkomers als oudkomers, de kans om een inburgeringstraject te volgen, hetgeen de kansen tot actieve participatie aan de samenleving verhoogt.

De optie om vreemdelingen met een tijdelijk verblijf uit te sluiten van het recht op inburgering, blijft behouden. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om te bepalen wie geacht wordt hier niet met het oog op een permanent verblijf te resideren.

Asielzoekers, zolang de asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard (de zogenaamde NOVA's), behoren opnieuw evenmin tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid. Hun verblijf is veelal te precair waardoor er geen zekerheid bestaat omtrent de (legale) duur van hun verblijf in ons land. Van zodra de asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, hebben ontvankelijk verklaarde asielzoekers (de zogenaamde OVA's) recht op een inburgeringsprogramma. Voortaan worden ze evenwel enkel verplicht om een vormingspakket maatschappelijke oriëntatie te volgen (zie verder).

1.2. Prioritaire groepen inburgeraars

Met het oog op onder andere een efficiënte en doeltreffende aanwending van de middelen worden met de decreetsaanpassing (artikel 3, §4) binnen de ruime groep van inburgeraars enkele prioritaire groepen naar voor geschoven waarvoor de overheid zo snel als mogelijk in een primair inburgeringsaanbod wenst te voorzien. Binnen deze groepen wordt geen hiërarchie aangebracht. De als prioritair aangeduide groepen zijn dus even belangrijk.

Bij het bepalen van de prioritaire groepen wordt een onderscheid gemaakt tussen de inburgeraars ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied enerzijds en de inburgeraars ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad anderzijds.

In het Vlaamse Gewest worden volgende vijf prioritaire groepen afgebakend:

- 1° de verplichte inburgeraars (voor de categorieën: zie toelichting bij artikelen 5 en 6 van dit decreet);
- 2° de inburgeraars-oudkomers die gedurende meer dan twaalf maanden zijn ingeschreven in het Rijksregister en die ouder of voogd zijn van schoolgaande of leerplichtige kinderen.

Inburgering heeft hier, naast het belang voor het eigen actief burgerschap, de ondersteuning van de opvoeding en de schoolbegeleiding van de kinderen voor ogen. Uit onderzoek blijkt dat de samenwerking tussen ouders en de school zelf een positief effect heeft op de steun en opvoeding die deze ouders aan hun kinderen bieden, waardoor de risico's op minder goed presteren en zich minder goed voelen op school verkleind worden. Het bevorderen van de ouderbetrokkenheid vergt zowel inspanningen van de school zelf als van de ouders. Kennis van het Nederlands en inzicht in het functioneren van onze samenleving zijn voor de ouders noodzakelijke voorwaarden voor een goede communicatie met de school en het leraarteam en voor actieve participatie. Bovendien verhogen deze vaardigheden de kansen van deze ouders op werk, wat de kansen voor hun kinderen in het onderwijs en daarbuiten nogmaals ten goede komt;

- 3° de inburgeraars-oudkomers, jonger dan 65 jaar, die inkomsten verwerven via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering.

Met het oog op vinden van werk is inburgering voor hen een belangrijke stap. De kennis van de Nederlandse taal, het inzicht in de Vlaamse samenleving en het benutten van hun bagage uit het land van herkomst (diploma's en werkervaring) verhogen immers de kans op het vinden van werk.

Deze oudkomers zullen evenwel gevat worden door het decreet betreffende het inwerkingsbeleid van 4 juni 2003. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bepaling uit het regeerakkoord dat er een verschillende aanpak zal gehanteerd worden voor nieuwkomers en oudkomers waarbij voor de oudkomers in principe niet gekozen wordt voor een categoriale aanpak maar voor een verbetering van hun (participatie)kansen via het gewone

beleid in de diverse beleidsdomeinen. De bepaling uit het regeerakkoord dat de verplichte taallessen Nederlands zullen uitgebreid worden tot alle werkzoekende Nederlandsonkundige oudkomers (via het decreet op het inwerkingsbeleid) volgens de normale geplogenheden met betrekking tot de toepassing van de wettelijke voorwaarden inzake werkbereidheidsvereiste, biedt een bijkomende verantwoording voor de beleidsoptie om de inburgering van oudkomers met een wacht- of werkloosheidsuitkering in eerste instantie via het (reguliere) inwerkingsbeleid en niet via het inburgeringsdecreet te realiseren.

Werkzoekende oudkomers die nood hebben aan het primaire inburgeringstraject of onderdelen daarvan, om zodoende hun kansen op een succesvol traject naar werk te vergroten, worden door de VDAB doorverwezen naar het onthaalbureau voor het volgen van een inburgeringstraject. Er zal over worden gewaakt dat het primaire inburgeringstraject een duidelijke meerwaarde heeft bovenop de reguliere trajectbegeleiding die door de VDAB wordt voorzien. Bovendien zal het primaire inburgeringstraject steeds kaderen binnen een VDAB-traject naar werk. Teneinde de opdrachten van VDAB naar oudkomers met een wacht- of werkloosheidsuitkering decretaal te verankeren, wordt het inwerkingsdecreet aangepast;

- 4° de inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die huurder zijn van of kandidaat-huurder zijn voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest. Met kandidaat-huurder wordt de persoon bedoeld die ingeschreven is in het register der kandidaat-huurders, cf. het Kaderbesluit Sociale Huur.

De kennis van het Nederlands maakt de huurder mondiger en verbetert de communicatie tussen de huurder en de verhuurder en tussen de huurders onderling, en verhoogt de veiligheid van de wooncomplexen. Daarom dient het aanleren van een gemeenschappelijke taal, zijnde het Nederlands, tussen de huurder en de verhuurder en tussen de huurders onderling te worden bevorderd. Hierdoor wordt de betrokkenheid van de bewoners in sociale woonprojecten gestimuleerd en ondersteund. Dit komt onmiskenbaar ook de leefbaarheid van en het samenleven in de sociale woonwijken ten goede;

- 5° de inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die geen onderdaan zijn van een EU+land en zich als

echtgenoot of familielid van een onderdaan van een lidstaat van de EU+ in ons land vestigen.

Een derdelander die als echtgenoot of familielid van een Belg in het Vlaamse Gewest komt wonen, wordt beschouwd als een nieuwkomer die onder de inburgeringsplicht valt. Verblijft deze persoon reeds langer dan een jaar in België en geniet hij van een vervangingsinkomen via het OCMW, dan is hij eveneens inburgeringsplichtig.

Wanneer dezelfde persoon zich als echtgenoot of familielid van een EU+onderdaan in het Vlaamse Gewest komt vestigen, kan hij, ingevolge Europese regelgeving, niet verplicht worden (zie verder, artikel 5, punt 2). Deze persoon zal echter veelal nood hebben aan en baat hebben bij een inburgeringstraject. Bijgevolg wordt deze categorie opgenomen onder de prioritair rechthebbende categorieën in het Vlaamse Gewest.

In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden volgende vier prioritaire groepen onderscheiden:

1° de inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die jonger zijn dan 65 jaar en over een verblijfstitel van meer dan drie maanden beschikken en die inkomsten verwerven via maatschappelijke dienstverlening, een leefloon, een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering.

Met het oog op het vinden van werk is inburgering voor hen een belangrijke stap. De kennis van de Nederlandse taal, het inzicht in de Vlaamse samenleving en het benutten van hun bagage uit het land van herkomst (diploma's en werkervaring) verhogen immers de kans op het vinden van werk.

Inburgeraars die een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering ontvangen, kunnen, indien zij dit wensen, een beroep doen op de diensten van de VDAB. In voorkomend geval behoren zij eveneens tot de doelgroep van het inwerkingsdecreet (zie hierboven);

2° de inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die ouder of voogd zijn van schoolgaande of leerplichtige kinderen (cf. supra);

3° de inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die kandidaat-huurder zijn voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest (cf. supra);

4° de inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die geen onderdanen zijn van een EU+land en zich als echtgenoot of familielid van een onderdaan van een lidstaat van de EU+ in ons land vestigen.

Deze groep omvat de derdelanders die als echtgenoot of familielid van een Belg in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest komen wonen. Voor zover ze al langer dan één jaar in België verblijven en inkomsten verwerven via maatschappelijke dienstverlening, een leefloon een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering, zullen ze mee gevat worden onder categorie 1°.

Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad geldt weliswaar de verplichting niet, maar daar deze groep tot de prioritaire aandachtsgroepen voor inburgering behoort, worden zij hier eveneens tot de prioritaire groepen gerekend.

Met het oog op hun prioritaire behandeling kan de Vlaamse Regering specifieke maatregelen nemen zoals het verlenen van voorrang op een eventuele wachtlijst voor deelname aan een inburgeringscursus binnen het primaire inburgeringstraject. De Vlaamse overheid meent immers dat deze groepen, in het belang van de samenleving en in hun eigen belang, bij hoogste prioriteit een inburgeringstraject dienen te volgen.

De prioritaire behandeling van verplichte inburgeraars spreekt voor zich. Personen verplichten tot het volgen van een inburgeringsprogramma houdt mutatis mutandis in dat de overheid het nodige doet om voor deze groep in het nodige aanbod te voorzien.

De groep van ouders met schoolgaande of leerplichtige kinderen valt niet onder de verplichting, maar wordt – gezien hun belangrijke rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van hun kinderen en de Vlaamse samenleving – uitdrukkelijk aangesproken.

In het Vlaamse Gewest kunnen ouders met schoolgaande of leerplichtige kinderen wel als nieuwkomer, of als oudkomer met een vervangingsinkomen, onder de verplichte inburgering vallen (zie verder, artikel 5 en artikel 6).

Ook voor de groep van (kandidaat-)huurders voor sociale woningen is er een multiplicatoreffect. De vele gezinnen die samen wonen binnen één geheel kunnen elkaar ondersteunen en elkaar doen bijleren of 'mede-inburgeren'.

Indien de burens beter wegwijs geraken binnen de samenleving dankzij de cursus maatschappelijke ori-

entatie en een basiskennis van het Nederlands, dan kan dat anderen motiveren om ook een inburgeringstraject te volgen.

Derlanders die zich als echtgenoot of familielid van een onderdaan van een lidstaat van de EU+ in ons land vestigen, kunnen ingevolge de Europese regelgeving niet verplicht worden tot het volgen van een inburgeringstraject. Zij behoren echter tot de prioritaire aandachtsgroepen voor inburgering. In het belang van de samenleving en in hun eigen belang, dienen zij tevens bij prioriteit een inburgeringstraject te kunnen volgen.

De instroom van nieuwe groepen of een gewijzigde maatschappelijke context kunnen er toe leiden dat het aangewezen is om – naast de huidige prioriteiten – bijkomende prioriteiten te bepalen. Artikel 3, §3, machtigt de Vlaamse Regering dan ook om bijkomende categorieën van prioritaire groepen te bepalen of bepaalde categorieën van inburgeraars prioritair een onderdeel van het inburgeringsprogramma aan te bieden.

2. De minderjarige groep van nieuwkomers (artikel 3, §5)

Net zoals in het inburgeringsdecreet van 28 februari 2003 behoren de minderjarige anderstalige nieuwkomers met dit decreet eveneens tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid. Zij hebben recht op een toeleidingstraject (zie verder, artikel 20 dat artikel 17 van het oorspronkelijke decreet wijzigt).

Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs, definieert het begrip ‘anderstalige nieuwkomer’ als volgt:

“Anderstalige nieuwkomer: een leerling die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a) niet in het bezit zijn van de Belgische of Nederlandse nationaliteit;
- b) het Nederlands niet als moedertaal hebben;
- c) geen volledig schooljaar onderwijs gevolgd hebben in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal;
- d) de onderwijstaal onvoldoende beheersen om met goed gevolg de lessen bij te wonen in een instelling met het Nederlands als onderwijstaal;

- e) uiterlijk op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar enerzijds minstens twaalf jaar zijn en anderzijds geen achttien jaar geworden zijn.”.

In de omzendbrief BaO/2001/9 – Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers, worden de anderstalige nieuwkomers als volgt omschreven:

“Anderstalige nieuwkomers zijn leerlingen in het basisonderwijs die op de datum van hun inschrijving gelijktijdig aan al de volgende voorwaarden voldoen:

- de leeftijd van 5 jaar of ouder hebben;
- niet het Nederlands als moedertaal hebben;
- onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
- niet de Belgische of Nederlandse nationaliteit bezitten;
- nog geen volledig schooljaar onderwijs hebben gevolgd in een school met Nederlands als onderwijstaal.

Op de laatste twee voorwaarden kan een afwijking worden toegestaan. Op de laatste voorwaarde is een afwijking alleen mogelijk voor leerlingen die reeds een schooljaar onderwijs gevolgd hebben in een school die tijdens dat schooljaar geen aanvullende lestijden voor de opvang van anderstalige nieuwkomers organiseerde.”.

Artikel 4

De wijziging in §1 vloeit voort uit het feit dat artikel 4 enkel betrekking heeft op de meerderjarige personen van de doelgroep, zijnde de inburgeraars.

De inburgering van minderjarige anderstalige nieuwkomers verloopt immers niet via een primair en secundair inburgeringstraject, maar via een toeleidingstraject (zie verder, artikel 17).

De wijziging in §2 betreft vooreerst een wijziging in terminologie.

Door de toevoeging van een vierde lid aan de tweede paragraaf wordt het recht op deelname aan een secundair inburgeringstraject en het belang van de

naadloze overgang naar dit secundaire traject onderstreept (de zogenaamde ‘warme overdracht’).

Daar de basiscursus Nederlands die binnen het primaire inburgeringstraject wordt aangeboden enkel bedoeld is als startniveau om het maatschappelijk functioneren van Nederlandsonkundigen te bevorderen, vormt het aanleren van de Nederlandse taal voor alle inburgeraars, ongeacht hun perspectief, een belangrijk onderdeel binnen het secundaire traject. Niet alleen voor inburgeraars met een professioneel of een educatief perspectief maar ook voor inburgeraars met een sociaal perspectief, is het immers belangrijk om verder taallessen Nederlands te blijven volgen. Het verwerven van de Nederlandse taal wordt immers beschouwd als een sleutel tot volwaardige en actieve participatie aan de Vlaamse samenleving.

Voor het secundaire traject naar werk kunnen inburgeraars een beroepsopleiding volgen binnen de secundaire sector, de tertiaire sector of de social profit of deelnemen aan assessment, combinatieopleidingen, Nederlands op de opleidings- en werkvloer, taalstages en andere alternatieve methodieken die ‘leren’ en ‘werken’ met elkaar combineren. Zij kunnen ook een opleiding richting zelfstandig ondernemerschap volgen. In dit secundaire traject is maatwerk eveneens het sleutelbegrip. Er wordt met andere woorden rekening gehouden met de capaciteiten en verwachtingen van de individuele persoon en zijn mogelijkheden binnen de samenleving.

Voor het secundaire traject naar educatie kunnen de inburgeraars een voorbereidend traject volgen dat hen toeleidt naar een opleiding met als finaliteit een diploma secundair onderwijs, hoger onderwijs of een diploma binnen de centra voor volwassenenonderwijs.

Voor het bepalen van de naadloze overgang naar het secundaire traject wordt een bepaling overgenomen uit het decreet betreffende het inwerkingsbeleid van 4 juni 2003. Dit vormt immers een decretale basis voor een naadloze overgang naar het vervolstraject binnen de VDAB. Artikel 11 van dit inwerkingsdecreet stelt met name dat een nieuwkomer die reeds een primair inburgeringstraject gevolgd heeft, recht heeft op een inwerkingstraject dat op zijn primair inburgeringstraject aansluit. Op het einde van het primaire inburgeringstraject gebeurt de overdracht van het onthaalbureau naar de VDAB.

Door de derde paragraaf van artikel 4 worden de bepalingen inzake de eigen financiële bijdrage van de inburgeraar verfijnd en bijgestuurd. Vanuit de visie

dat inburgering niet langer als iets vrijblijvends kan worden beschouwd, wordt er voor geopteerd om van rechthebbende inburgeraars in het Vlaamse Gewest een financiële tussenkomst te vragen. Aan zij die dus recht hebben op inburgering en gebruik wensen te maken van dit recht, zal voortaan een financiële vergoeding worden gevraagd. De eigen bijdrage zal gekoppeld worden aan de financiële draagkracht van de betrokkene en desgevallend zijn partner. Onder ‘partner’ wordt begrepen de personen die samenwonen in het kader van een huwelijk of wettelijke samenwoning. Bij het bepalen van de hoogte van de financiële vergoeding zal er over gewaakt worden om een mogelijke werkloosheidsval te voorkomen.

Voor rechthebbende inburgeraars met een financiële draagkracht lager dan of gelijk aan het leefloon of van wie het gezamenlijke inkomen lager is dan of gelijk is aan het leefloon waarop beide partners samen recht hebben, blijft de bepaling uit het oorspronkelijke decreet van toepassing. Zij krijgen kosteloos een primair inburgeringstraject aangeboden. Rechthebbende oudkomers met een wachtuitkering of werkloosheidsuitkering die door de VDAB doorverwezen worden naar het onthaalbureau krijgen eveneens kosteloos een inburgeringstraject aangeboden.

Deze bepaling is niet van toepassing op de inburgeraars in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Gegeven de specifieke Brusselse context, waaronder het gegeven dat er geen structurele doorverwijzing is van inburgeraars naar het onthaalbureau, wordt het niet opportuun geacht om van inburgeraars in Brussel een financiële vergoeding te vragen voor het volgen van een inburgeringstraject.

Naast het systeem van de financiële vergoeding wordt met de derde paragraaf tevens een systeem van waarborg ingevoerd voor inburgeraars die verplicht worden tot het volgen van een inburgeringstraject.

De waarborg wordt integraal terugbetaald wanneer de verplichte inburgeraar het inburgeringsattest heeft behaald. Dit is een bijkomende stimulans om het aangevatte inburgeringstraject tot een goed einde te brengen.

De waarborg wordt tevens terugbetaald als de verplichte inburgeraar een attest van vrijstelling heeft ontvangen. De situatie kan zich immers voordoen dat een verplichte inburgeraar omwille van medische redenen niet in staat is, binnen de termijnen bepaald in het decreet, zijn inburgeringscontract na te leven

en het inburgeringsattest te behalen. In voorkomend geval ontvangt deze persoon een vrijstellingsattest waardoor de waarborg kan terugbetaald worden.

Om dubbele beboeting te voorkomen, zal de waarborg verrekend worden in de administratieve sanctie indien de verplichte inburgeraar, wegens het niet nakomen van zijn inburgeringsplicht, een administratieve boete moet betalen.

Van de verplichte inburgeraar wordt dus geen financiële tussenkomst gevraagd, enkel een waarborg. Deze waarborg zal gekoppeld worden aan de financiële draagkracht van de betrokkene en desgevallend zijn partner. Onder 'partner' wordt begrepen de personen die samenwonen in het kader van een huwelijk of wettelijke samenwoning.

De concrete uitwerking van het systeem van vergoeding en waarborg wordt aan de Vlaamse Regering gedelegeerd.

Artikelen 5 en 6 (zie bijlage)

Teneinde de inwerkingtreding van dit ontwerpdecreet (zie verder, artikel 27) transparant te kunnen bepalen, is er voor geopteerd om de bepalingen betreffende de verplichte inburgering over artikel 5 en artikel 6 te spreiden. Het is immers de bedoeling om de inburgeringsplicht voor oudkomers (artikel 6) op een later, door de Vlaamse Regering te bepalen tijdstip, in werking te laten treden.

Beide artikels worden hieronder gezamenlijk besproken.

Het is de bedoeling om zoveel mogelijk mensen die zich hier permanent en legaal komen vestigen, maar die het Nederlands niet spreken en/of onvoldoende vertrouwd zijn met onze wetgeving en onze maatschappelijke ordening, met het verplichte inburgeringsbeleid te vatten. Uiteraard dient dit te gebeuren zonder schending van internationale en Europese regelgeving.

Daar de verplichte inburgering niet kan worden opgelegd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, is de verplichte inburgering bovendien enkel van toepassing in het Vlaamse Gewest.

Met deze decreetsaanpassing wordt de groep verplichte inburgeraars binnen het Vlaamse Gewest als volgt gedefinieerd:

- nieuwkomers (artikel 5, 1°);
- bedienaars van erediensten (artikel 5, 2°);
- erkende vluchtelingen (artikel 5, 3°);
- oudkomers met een vervangingsinkomen via het OCMW (artikel 6).

Het inburgeringsbeleid is voor hen een dwingende uitnodiging om actief aan de Vlaamse samenleving mee te participeren. Dit in het belang van de Vlaamse samenleving, alsook in hun eigen belang.

De decreetsaanpassing houdt in dat enkel personen met een verblijfstitel van meer dan drie maanden inburgeringsplichtig zijn. In de huidige regelgeving worden ontvankelijk verklaarde asielzoekers (OVA's) op één lijn gesteld met andere nieuwkomers die zich hier langdurig komen vestigen terwijl het grootste deel van deze groep zich hier uiteindelijk niet permanent (legaal) zal mogen vestigen. Door de decreetsaanpassing wordt deze situatie bijgestuurd. OVA's zullen voortaan enkel verplicht worden tot het volgen van een vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Immers, in afwachting van uitsluitsel betreffende hun asielaanvraag dienen zij vertrouwd te zijn met de rechten en plichten, waarden en normen die gelden in de Vlaamse samenleving. Daarnaast behouden zij het recht – maar hebben zij niet langer de plicht – om een cursus NT2 en loopbaanoriëntatie te volgen.

1. De vier categorieën van verplichte inburgeraars

1.1. Inburgeraars, nieuwkomers (artikel 5, §1, 1°)

Wie?

Deze groep bestaat voornamelijk uit meerderjarige vreemdelingen die zich, in het kader van gezinsvorming en gezinshereniging in het Vlaamse Gewest komen vestigen, niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden zijn ingeschreven in het Rijksregister en zich in de beroepsactieve leeftijd (tot 65 jaar) bevinden.

Hierbij is rekening gehouden met het feit dat de Europese beginselen van vrij verkeer, op grond van het in artikel 6, §1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgenomen beginsel van de economische unie, mutatis mutandis gelden op het

internrechtelijke vlak. Nieuwkomers die zich eerst in het Waalse Gewest of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad vestigen en dan naar het Vlaamse Gewest verhuizen, worden niet meer als nieuwkomer beschouwd van zodra ze langer dan één jaar in België gevestigd zijn. Verhuizen ze binnen het jaar na aankomst in België naar het Vlaamse Gewest, dan vallen ze – voor zover ze aan de voorwaarden voor verplichting voldoen – wel onder de verplichting. Als oudkomer zullen ze wel gevat zijn indien ze aan de voorwaarden voor verplichting voldoen.

Motivatie

Het inburgeringsbeleid is voor de groep van nieuwkomers een preventief en pro-actief beleid. De Vlaamse overheid beoogt deze groep aangezien het veelal om mensen gaat die onze taal (nog) onvoldoende spreken en (nog) niet volledig vertrouwd zijn met onze wetgeving en onze maatschappelijke ordening. Zij komen zich hier immers permanent vestigen en hebben bijgevolg baat bij het volgen van een inburgeringstraject.

Gegeven het feit dat heel wat Belgen van allochtone herkomst trouwen met iemand van het land van herkomst, is er een recurrente instroom van ‘eerstegeneratie migranten’ die naar hier komen met het oog op een permanent verblijf. Daarnaast is er het gegeven van de gezinshereniging (overkomst van ascendenten en descendenten). De vrees bestaat dan ook dat inburgeringsproblemen zich bij deze groepen zullen blijven herhalen en dat daarmee de beoogde verbetering van de integratie van generatie op generatie ernstige vertraging kan oplopen.

Maar ook de nieuwkomers die naar ons land komen omdat ze in het huwelijk treden met een autochtone Belg worden uitdrukkelijk gevraagd een inburgeringstraject te volgen. Het feit dat zij in het huwelijk treden met een partner van Belgische nationaliteit kan immers zowel kansen als beperkingen voor een versnelde inburgering in onze samenleving inhouden.

Om dit te voorkomen wordt de groep van gezinsvormers en -herenigers met voorliggend ontwerp van decreet uitdrukkelijk opgenomen onder de decretaal verplichte doelgroep. In het oorspronkelijke decreet werd deze groep niet expliciet vermeld, waardoor er nog ruimte was voor interpretatie.

1.2. Inburgeraars, bedienaars van erediensten (artikel 5, §1, 2°)

Wie?

Het betreft inburgeraars (nieuwkomers en/of oudkomers) die een religieuze of levensbeschouwelijke functie (komen) uitoefenen, met name bepaalde bedienaars van de zes erediensten die erkend zijn door de federale overheid: de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke van de parochie voor de rooms-katholieke eredienst en zijn vervanger; de predikant voor de protestantse eredienst en zijn vervanger; de bedenaar van de eredienst voor de anglicaanse eredienst en zijn vervanger; de rabbijn voor de Israëlische eredienst en zijn vervanger; de kerkbedenaar en zijn vervanger voor de orthodoxe eredienst en de eerste imam en zijn vervanger voor de islamitische eredienst.

Deze verschillende ‘functies’ binnen de respectievelijke erkende erediensten worden tevens erkend in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten. Deze personen verblijven al dan niet met een tijdelijk doel in ons land en kunnen over een verscheiden verblijfsrechtelijke status beschikken. Voor hen is de vrijstelling op basis van de leeftijd (65 jaar) of diploma of getuigschrift niet van toepassing.

Verder worden de volgende twee specifieke categorieën van inburgeraars-bedienaars, gevat door artikel 5, §1, 1° (als nieuwkomer), of door artikel 6, 1° (als oudkomer met een vervangingsinkomen):

- de bedienaars die een functie (komen) uitoefenen bij een eredienst die niet erkend is door de federale overheid;
- de bedienaars die een functie (komen) uitoefenen bij een eredienst die wel erkend is door de federale overheid, maar bij een plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap die niet door het Vlaamse Gewest wordt erkend op basis van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten.

Deze twee categorieën van inburgeraars-bedienaars worden niet gevat door artikel 5, §1, 2°. Het betreft dus bedienaars die – al dan niet bij een door de federale overheid erkende eredienst – een gelijkaardige functie (komen) uitoefenen vergelijkbaar met de functie, zoals die uitgeoefend wordt door de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke van de paro-

chie voor de rooms-katholieke eredienst en zijn vervanger; de predikant voor de protestantse eredienst en zijn vervanger; de bedienaar van de eredienst voor de anglicaanse eredienst en zijn vervanger; de rabbijn voor de Israëliëse eredienst en zijn vervanger; de kerkbedienaar en zijn vervanger voor de orthodoxe eredienst en de eerste imam en zijn vervanger voor de islamitische eredienst. Deze bedoelde inburgeraars-bedienaars worden door het inburgeringsdecreet hetzelfde gevat als nieuwkomer, hetzij als oudkomer die een (aanvullend) inkomen verwerft via maatschappelijke dienstverlening of leefloon.

In uitvoering van het laatste lid van §2 van artikel 5 zal voorzien worden dat bedienaars die een volwaardige opleiding voor islamleraar of voor imam gevolgd hebben aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, vrijgesteld worden van de plicht tot inburgering.

Motivatie

Deze specifieke categorieën van bedienaars van erediensten die een religieuze of levensbeschouwelijke functie (komen) uitoefenen, hebben een belangrijke maatschappelijke voorbeeld- en aanspreekfunctie. Zij hebben tevens een grote impact op het integratieproces. De taak van de bedienaar is immers veelal niet beperkt tot het leiding geven in strikt godsdienstige aangelegenheden en het behandelen van vragen waarvan de taak tot beantwoording rechtstreeks voortvloeit uit het geestelijke ambt. Zij worden ook met tal van maatschappelijke vragen geconfronteerd die verband houden met sociaal-economische en sociaal-culturele aspecten van het integratieproces. Zij worden ook veelal geacht steun te bieden bij het bepalen van de houding die de achterban ten opzichte van de samenleving zal innemen. Zij hebben met andere woorden een bijzondere maatschappelijke positie en een bijzondere invloed op grote aantallen gelovigen en hun integratie in ons land, geen andere categorie van personen vervult dergelijke belangrijke functie. Voor hen geldt des te meer de noodzaak om voldoende inzicht te hebben in de Vlaamse samenleving waarin zij hun functie (komen) uitoefenen. Om die reden zal voor hen de verplichting in alle gevallen gelden, dus ook wanneer zij zich niet permanent komen vestigen.

Onderzoek wijst uit dat het juridisch aanvaardbaar is om personen met een religieuze of levensbeschouwelijke functie te verplichten tot inburgering, zolang de Vlaamse decreetgever zich niet inmengt in de mogelijkheden van een godsdienstige gemeenschap om zijn godsdienst aan anderen over te brengen. Het Euro-

pees Hof voor de rechten van de mens beschouwt de autonomie van de godsdienstige gemeenschappen immers als onontbeerlijk voor het pluralisme in een democratische samenleving en dit is volgens het Hof een wezenlijk aspect van de godsdienstvrijheid.

1.3. Erkende vluchtelingen (artikel 5, §1, 3°)

Wie?

Erkende vluchtelingen die niet langer dan twaalf maanden in die hoedanigheid in het Rijksregister zijn ingeschreven, zijn eveneens inburgeringsplichtig. Wanneer ze reeds een inburgeringsattest behaald hebben, worden zij echter vrijgesteld van de inburgeringsplicht.

Motivatie

Vreemdelingen die als vluchteling erkend worden, hebben een perspectief op langdurig verblijf in ons land. Voor zover zij nog geen inburgeringsattest behaald hebben, is het belangrijk om hen alsnog via een verplicht inburgeringsprogramma de extra opstap voor actieve en volwaardige deelname aan onze samenleving aan te bieden. De bepaling dat de inburgeringsplicht enkel geldt voor zolang men niet langer dan twaalf maanden het statuut van erkend vluchteling bekomen heeft, is te verantwoorden vanuit het gegeven dat ontvankelijk verklaarde asielzoekers sinds de start van het inburgeringsbeleid tot de doelgroepen behoren en sinds 1 april 2004 onder de inburgeringsplicht vallen.

1.4. Inburgeraars met een vervangingsinkomen via het OCMW (artikel 6)

Wie?

Deze groep bestaat uit inburgeraars – vreemdelingen of Belgen van allochtone herkomst – die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister zijn ingeschreven (de zgn. oudkomers) en die een inkomen bekomen via maatschappelijke dienstverlening of leefloon, behalve indien aangetoond wordt dat zij niet onder het toepassingsgebied van artikel 3, §1, 2°, valt.

Conform artikel 3, §1, 2°, vallen Belgen van allochtone herkomst onder de verplichting voor zover zij zelf en minstens één van hun ouders geboren zijn

buiten België. Belgen van allochtone herkomst die geboren zijn in België, of die zelf geboren zijn buiten België maar waarvan beide ouders geboren zijn in België, en die een vervangingsinkomen ontvangen, zijn dus geen doelgroep van inburgering.

Hierbij dient opgemerkt dat het voor de overheid materieel niet mogelijk is om via extractie uit het rijksregister de geboorteplaats van de ouders sluitend te detecteren. IT110 waarin de afstamming wordt geregistreerd is weliswaar een verplicht in te vullen veld, maar het enige wat dient ingevuld te worden, zijn de namen en voornamen van de ouders. Geboortedatum of -plaats worden niet geregistreerd. Het is ook niet de gewoonte om in de dossiers het nationaalnummer of rijksregisternummer van de ouders te noteren. Bijgevolg is het ook niet mogelijk om een koppeling tussen ouders en kinderen te maken. Wanneer de desbetreffende inburgeraar zelf aantoonst dat zijn beide ouders geboren zijn in België, behoort hij niet tot de doelgroep.

Motivatie

De Vlaamse overheid beoogt deze specifieke doelgroep van oudkomers doordat zij zich in een beroepsactieve leeftijd bevinden en een inkomen genieten via maatschappelijke dienstverlening of leefloon. Met het oog op het vinden van werk is inburgering voor hen vermoedelijk een noodzakelijke stap. De kennis van de Nederlandse taal, het inzicht in onze samenleving en het benutten van hun bagage opgedaan in het land van herkomst (diploma's en werkervaring) verhogen de kans op het vinden van werk. Voor hen is het inburgeringsbeleid een remediërend beleid. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de nadere uitvoering en de modaliteiten voor deze categorie van personen te bepalen.

2. Vrijstellingen van de verplichte inburgering (zie bijlage)

In onderstaande gevallen is de inburgeringsplicht niet van toepassing.

2.1. Vrijstelling voor personen die de nationaliteit hebben van een van de staten van de EU+ (artikel 5, §2, eerste lid, 1°)

Op grond van het Europese recht kan er geen inburgeringsplicht opgelegd worden aan onderdanen van de lidstaten van de EU+ (zie punten a), b) en c) hieronder). Deze vrijstelling geldt evenwel niet voor personen die alleen de Belgische nationaliteit hebben (zie

punt d) hieronder) noch voor personen (bipatriden) die de Belgische nationaliteit en de nationaliteit van een staat buiten de EU+ hebben, maar niet de nationaliteit van een andere staat van de EU+ (zie punt e) hieronder).

a) Uit de EG-regelgeving vloeit voort dat in principe EU-onderdanen niet verplicht kunnen worden zich in te burgeren. Een van de belangrijkste redenen vormt artikel 12 van het EG-verdrag dat elke discriminatie op grond van nationaliteit verbiedt. Dit verbod wordt in het EG-verdrag verder gespecificeerd voor onder meer werknemers (artikel 39 EG-verdrag) en zelfstandigen (artikel 43 EG-verdrag). Naast het discriminatieverbod op grond van nationaliteit vormt het vrij verkeer van personen een juridische belemmering om de inburgeringsplicht uit te breiden naar elke vreemdeling-nieuwkomer. Tenslotte dient rekening te worden gehouden met artikelen 17-18 van het EG-verdrag.

Artikel 12 van het EG-verdrag verbiedt niet alleen zichtbare discriminatie op grond van nationaliteit, maar alle verkapte vormen van discriminatie, die door toepassing van andere onderscheidingscriteria in feite tot hetzelfde resultaat leiden. Op grond van artikel 12 van het EG-verdrag heeft het Hof van Justitie reeds herhaalde malen geoordeeld dat het verboden is EU-onderdanen te onderwerpen aan verplichtingen waaraan de eigen onderdanen niet zijn onderworpen.

In tegenstelling tot de andere discriminatieverboden, beschermt het discriminatieverbod op grond van nationaliteit enkel de onderdanen van lidstaten van de EU. Onderdanen van derde landen worden niet door het discriminatieverbod op grond van nationaliteit beschermd.

Een tweede element bij de uitbreiding van de verplichting naar elke vreemdeling-inburgeraar die zich inschrijft in een gemeente van het Vlaamse Gewest is het vrij verkeer van personen. Het vrij verkeer van personen is één van de fundamentele vrijheden van het EG-recht. Het vrij verkeer van personen is verankerd in verschillende bepalingen van het EG-verdrag. Naast artikel 18 van het EG-verdrag, zijn in het licht van de aanpassing van het inburgeringsdecreet vooral artikelen 39-42, artikelen 49-55 en artikelen 61-63 van het EG-verdrag van belang. Zij hebben respectievelijk betrekking op het vrij verkeer van werknemers, het vrij verkeer van diensten en de bepalingen die verband houden met asiel en immigratie van personen. Het vrij verkeer van personen kan voor EU-onderdanen slechts worden beperkt om redenen van openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

Richtlijn 64/221/EEG van de Raad van 25 februari 1964 vult deze begrippen nader in.

Een derde belangrijk juridisch element dat voortvloeit uit het EG-recht vormen de artikelen 17-18 inzake het burgerschap van de Unie. Aan het burgerschap van de Unie worden een aantal belangrijke rechten gekoppeld, maar tot een uitbreiding van de materiële werkingssfeer leidt het burgerschap van de Unie niet. Zo herbevestigt artikel 18 van het EG-verdrag het principe dat iedere burger van de Unie het recht heeft op het grondgebied van de lidstaten te reizen en te verblijven, onder voorbehoud van de beperkingen en de voorwaarden die bij het EG-verdrag en de bepalingen ter uitvoering daarvan zijn vastgesteld. Het voegt wel aan het vrij verkeer van personen een niet-economische connotatie toe: een EU-onderdaan hoeft geen economische activiteit uit te oefenen om zich op het vrij verkeer van personen te kunnen beroepen.

Zoals hierboven is uiteengezet, vloeit uit de EG-regelgeving voort dat EU-onderdanen niet verplicht kunnen worden zich in te burgeren.

b) EER-onderdanen kunnen evenmin als EU-onderdanen verplicht worden tot inburgering. Net zoals het EG-verdrag creëert de EER-overeenkomst immers een stelsel van vrij verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal. De rechtsorde die hierbij tot stand is gebracht, is een gedeelde en selectieve kopie van de EG-rechtsorde. Dit betekent dat de hierboven vermelde conclusies in verband met EG-onderdanen ook gelden voor onderdanen van Noorwegen, Liechtenstein en IJsland.

c) Ook voor de onderdanen van Zwitserland geldt de vaststelling dat deze niet onderworpen kunnen worden aan de inburgeringsplicht. Op 21 juni 1999 werd immers tussen Zwitserland en de EU een bilaterale overeenkomst gesloten over het vrij verkeer van personen. De preambule van de bilaterale overeenkomst stelt dat de partijen vastbesloten zijn het vrije onderlinge verkeer van personen tot stand te brengen, daarbij uitgaande van de bepalingen die in de Europese Gemeenschap worden toegepast.

d) Inburgeraars die enkel de Belgische nationaliteit hebben, kunnen echter wel onder de verplichting vallen.

Overeenkomstig artikel 5, §1, II, 3°, BWHI is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen.

Wat vooreerst het begrip ‘inwijkeling’ betreft, kan juridisch worden aanvaard dat thans dit begrip niet wordt beperkt tot vreemdelingen, aangezien uit de parlementaire voorbereiding van dit artikel niet blijkt dat de bijzondere wetgever het begrip inwijkelingen tot zijn enge betekenis heeft willen beperken (*Parl. St.*, VI.R., 1984-85, nr. 312/1).

Uit het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State bij het ontwerp van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden kan eveneens worden opgemaakt dat het begrip inwijkeling evolutief dient te worden geïnterpreteerd. In zijn advies aanvaardde de afdeling wetgeving van de Raad van State immers dat het beleid ten aanzien van allochtonen, met name personen die zich legaal in België bevinden, ongeacht of zij de Belgische nationaliteit hebben, van wie minstens één van hun ouders of grootouders is geboren buiten België en die zich in een achterstandspositie bevinden vanwege hun etnische afkomst of hun zwakke sociaal-economische situatie, ingepast kan worden in de bevoegdheidsomschrijving van artikel 5, §1, II, 3°, BWHI (*Parl. St.*, VI.R., 1997-98, nr. 868/1, 48).

Dit impliceert dat het aan de Vlaamse decreetgever thans toekomt om minstens ook Belgen gerechtigd te maken tot het volgen van een inburgeringsprogramma, voor zover ze een etnisch-culturele minderheid vormen in de zin van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden.

Concreet komt dit erop neer dat de Vlaamse Gemeenschap, zonder zijn bevoegdheid te overschrijden, Belgen gerechtigd kan maken tot het volgen van een inburgeringsprogramma indien het Belgen betreft van wie minstens één van hun ouders of grootouders geboren is buiten België. Zoals aangegeven bij de bespreking van artikel 3, beperkt het inburgeringsbeleid zich tot die Belgen, geboren buiten België, van wie minstens één van hun ouders buiten België is geboren.

De Vlaamse decreetgever kan ook andere Belgen onderwerpen aan een inburgeringsprogramma. Het begrip ‘inwijkeling’ in de zin van artikel 5, §1, II, 3°, BWHI vormt daarbij de maatstaf.

Wat ten tweede het begrip ‘beleid’ in de zin van artikel 5, §1, II, 3°, BWHI betreft, is er geen discussie over dat ook dit ruim geïnterpreteerd dient te worden. De Vlaamse Gemeenschap kan meer bepaald alle initiatieven nemen die ertoe strekken om auto-noom vorm en inhoud te geven aan de wijze waarop

inwijkelingen in de Vlaamse Gemeenschap worden opgevangen en opgenomen (*Parl. St.*, VI. R., 1984-85, nr. 312/1, 64).

Ook overeenkomstig het Arbitragehof hebben de gemeenschappen en gewesten, indien de grondwetgever en de bijzondere wetgever er niet anders over beschikt hebben, de bevoegdheid tot het uitvaardigen van de regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden.

Het komt dus aan de Vlaamse decreetgever op grond van artikel 5, §1, II, 3°, BWHI toe, om het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen te bepalen. Dit beleid vormt een exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever om het beleid inzake het onthaal en integratie van inwijkelingen te regelen wordt door tal van federale aangelegenheden begrensd maar niet inhoudelijk beperkt, in die zin dat zolang de Vlaamse decreetgever binnen zijn toegewezen bevoegdheid blijft, hij alles kan regelen wat de tenuitvoerlegging van deze bevoegdheid vereist. Een van de federale aangelegenheden die de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in die zin begrenst, is de materie betreffende de toegang tot het Belgische grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De federale wetgever heeft aan de hand van artikel 40 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen de gelijkstelling van gezinsleden van EU-onderdanen met EU-burgers doorgetrokken naar de gezinsleden (niet-EU) van Belgen, maar beperkt bijgevolg de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever niet om een beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen tot stand te brengen, maar begrenst haar wel.

Concreet kan de Vlaamse decreetgever aan de hand van zijn beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen niet ingrijpen op het verblijfsrecht van vreemdelingen, maar kan de federale wetgever evenmin aan de hand van artikel 40 van de betrokken wet het beleid van de Vlaamse Gemeenschap inzake onthaal en integratie van inwijkelingen beperken.

De Vlaamse Gemeenschap kan bijgevolg vanuit staatsrechtelijke optiek beslissen dat het beroep doen op een leefloon of maatschappelijke dienstverlening een criterium vormt om de doelgroep van de inburgeringsplichtige Belgen van allochtone herkomst af te lijnen.

Het voorzien van een inburgeringsplicht voor welbepaalde categorieën Belgen van allochtone herkomst is evenmin in strijd met artikel 12 van het EG-verdrag. Het discriminatieverbod op grond van nationaliteit verhindert immers niet dat de lidstaten hun eigen onderdanen discrimineren. Deze 'omgekeerde discriminatie' moet wel worden gerechtvaardigd op objectieve wijze. De decreetgever is van oordeel dat het feit dat inburgering de betrokkene meer kansen biedt tot volwaardige en actieve deelname aan de samenleving, deze omgekeerde discriminatie (geen inburgeringsplicht voor EU-onderdanen, wel inburgeringsplicht voor bepaalde categorieën van Belgen) rechtvaardigt.

Tot slot kan nog worden opgemerkt dat Belgische onderdanen, voor zover er geen sprake is van een grensoverschrijdend gegeven tussen EU-lidstaten (zie verder, punt 2.3.), zich niet kunnen beroepen op het EG-recht. Het burgerschap van de Europese Unie heeft immers niet tot doel om de materiële werkingssfeer van het Verdrag uit te breiden tot interne situaties die geen enkele aanknoping hebben met het gemeenschapsrecht. De Europese regelgeving verhindert dan ook niet om de inburgeringsplicht op te leggen aan personen die enkel de Belgische nationaliteit hebben.

e) Bipatriden die zowel de Belgische nationaliteit als de nationaliteit van een EU+ land hebben, stellen een specifiek probleem. Deze personen zijn immers naast Belg ook onderdaan van een andere lidstaat van de EU+, hetgeen wil zeggen dat ze op basis van die andere EU+ nationaliteit beroep kunnen doen op het vrij verkeer en de vrije vestiging. Het feit dat de persoon in kwestie naast de nationaliteit van die andere lidstaat ook de Belgische nationaliteit heeft, betekent in geen geval dat de Vlaamse overheid zonder meer de gevolgen van de toekenning van die nationaliteit door een andere lidstaat kan beperken. Er dient dan ook te worden van uitgegaan dat er geen inburgeringstraject kan worden opgelegd aan onderdanen van een ander EU+ land, aangezien dit strijdig zou zijn met het vrij verkeer. Dat de onderdaan ook Belg is, doet hieraan niets af.

Bipatriden die, naast de Belgische nationaliteit, tevens de nationaliteit hebben van een staat buiten de EU+, kunnen op basis van hun tweede nationaliteit geen beroep doen op het vrij verkeer en de vrije ves-

tiging. Deze bipatriden vallen wel onder de inburgeringsplicht.

2.2. *Vrijstelling voor familieleden van EU+onderdanen (artikel 5, §2, eerste lid, 2°)*

Op grond van het Europese recht kan er geen inburgeringsplicht worden opgelegd aan familieleden van EU+onderdanen die over een geldige verblijfstitel beschikken en die burgers die zelf gebruik maken van hun recht op vrij verkeer en verblijf, begeleiden of zich bij hen voegen, ook al zijn deze familieleden zelf geen burger van de EU+.

A. *Geen inburgeringsplicht voor echtgenoten en familieleden van onderdanen van de EU*

Wat betreft de echtgenoten en familieleden van onderdanen van de Europese Unie die zelf gebruik maken van hun recht op vrij verkeer en verblijf om van een ander EU-lidstaat naar België te komen, wordt de situatie volledig beheerst door het gemeenschapsrecht en meer bepaald het vrije verkeer in de unie en het burgerschap zoals geregeld in het Verdrag en de uitvoeringsbepalingen. In Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG nr. 1612/68 en tot intrekking van Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG), wordt duidelijk gemaakt welke verplichtingen (voornamelijk administratieve vereisten) kunnen opgelegd worden aan deze gezinsleden. Van een mogelijkheid tot oplegging van een inburgeringstraject is geen sprake. Nu deze richtlijn ertoe strekt een harmonisatie door te voeren met maximumgrenzen aan de te stellen vereisten, kan ervan uitgegaan worden dat strengere vereisten – zoals het opleggen tot het volgen van een inburgeringstraject – ontoelaatbaar zijn. Het lijkt erop dat voor deze familieleden en echtgenoten, het enkel voldoen aan Richtlijn 2004/38 voldoende is.

Artikel 2 van de Richtlijn 2004/38/EG van 29 april 2004, definieert 'familielid' als volgt:

- a) de echtgenoot;
- b) de partner met wie de burger van de Unie overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat een geregistreerd partnerschap heeft gesloten, voorzover de wetgeving van het gastland geregistreerd

partnerschap gelijk stelt met huwelijk en aan de voorwaarden van de wetgeving van het gastland is voldaan;

- c) de rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn alsmede die van de echtgenoot of partner als bedoeld onder b), beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn;
- d) de rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn, alsmede die van de echtgenoot of partner als bedoeld onder b) die te hunnen laste zijn.

B. *Geen inburgeringsplicht voor echtgenoten en familieleden van onderdanen van de EER*

Wat betreft echtgenoten en familieleden van EER onderdanen volgt een gelijkaardige toepassing als onder het EG-verdrag uit de bepalingen in het EER Verdrag.

De EER-overeenkomst bevat geen eigen definitie van familieleden, maar verwijst naar de EG-wetgeving in annexen bij de EER-overeenkomst. De definitie van 'familielid', zoals bepaald in artikel 2 van de Richtlijn 2004/38/EG van 29 april 2004 geldt bijgevolg tevens voor de familieleden van EER-onderdanen, wanneer zij zich van een EER-land naar België begeven.

C. *Geen inburgeringsplicht voor echtgenoten en familieleden van onderdanen van Zwitserland*

Wat betreft echtgenoten en familieleden van onderdanen van Zwitserland volgt een gelijkaardige toepassing als onder het EG-verdrag uit de bepalingen in het Verdrag met Zwitserland.

Artikel 3 van bijlage 1 bij de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, definieert 'gezinsleden van een werknemer' als volgt:

- a) de echtgenoot en de nakomelingen die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt of die ten laste van de werknemer komen;
- b) de (voor)ouders en de (voor)ouders van de echtgenoot, indien die ten laste van de werknemer komen;

- c) in het geval van studerenden: de echtgenoot en de ten laste komende kinderen.

D. Inburgeringsplicht voor derdelanders, echtgenoten en familieleden van onderdanen van België

Echtgenoten en familieleden van Belgische onderdanen, die zelf geen onderdaan zijn van de EU+, zijn wel inburgeringsplichtig.

Zoals hierboven reeds werd gesteld heeft het burgerschap van de Europese Unie immers niet tot doel om de materiële werkingssfeer van het Verdrag uit te breiden tot interne situaties die geen enkele aanknopingspunt hebben met het gemeenschapsrecht. De Europese regelgeving verhindert dan ook niet om de inburgeringsplicht op te leggen aan echtgenoten en familieleden van Belgische onderdanen, indien zij onderdaan zijn van een land dat niet tot de EU+ behoort.

Zoals hierboven (punt 2.1.d) reeds werd gesteld, kan de Vlaamse decreetgever bovendien aan de hand van zijn beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen niet ingrijpen op het verblijfsrecht van vreemdelingen, maar kan de federale wetgever evenmin aan de hand van artikel 40 van de betrokken wet het beleid van de Vlaamse Gemeenschap inzake onthaal en integratie van inwijkelingen beperken. De Vlaamse Gemeenschap, die hiervoor exclusief bevoegd is, kan bijgevolg vanuit staatsrechtelijke optiek beslissen om de inburgeringsplicht te doen gelden voor de gezinsleden, uit derde landen (niet-EU+), van Belgen.

De inburgeringsplicht kan echter niet opgelegd worden aan echtgenoten en familieleden van Belgen die beroep doen op hun recht op vrij verkeer (zie verder, punt 2.3.) en echtgenoten en familieleden van bipartide Belgen die ook onderdaan zijn van een andere lidstaat van de EU+ (zie punt 2.1.e hierboven). Deze personen zijn mee opgenomen bij de categorieën die, op grond van het Europese recht, vrijgesteld zijn van de inburgeringsplicht.

2.3. Vrijstelling voor Belgen en hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, maar nadien terugkeren naar België en daardoor inburgeringsplichtig zouden zijn geworden (artikel 5, §2, eerste lid, 3°)

Zoals hierboven reeds werd gesteld, heeft het burgerschap van de Europese Unie niet tot doel om de

materiële werkingssfeer van het Verdrag uit te breiden tot interne situaties die geen enkele aanknopingspunt hebben met het gemeenschapsrecht. Het gemeenschapsrecht stelt dus in beginsel geen beperkingen aan het opleggen van de inburgeringsplicht aan eigen onderdanen.

Het gemeenschapsrecht stelt daaraan echter wel beperkingen als het opleggen van deze inburgeringsplicht aan eigen onderdanen het gebruik maken van de vrijheden zoals vervat in het Verdrag, verhinderen of bemoeilijken.

De inburgeringsplicht zou kunnen leiden tot een minder gunstige behandeling van Belgen die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een lidstaat van de EU+ te vestigen en die precies als gevolg van het feit dat zij van dat vrij verkeer gebruik hebben gemaakt inburgeringsplichtig zouden worden. In dergelijke gevallen lijkt een inburgeringsplicht niet naar recht te verantwoorden. Dit geldt eveneens voor de familieleden van de Belg in kwestie.

2.4. Vrijstelling op basis van het attest van inburgering (artikel 5, §2, eerste lid, 4°)

De verplichte inburgeraar wordt vrijgesteld van de inburgeringsplicht indien hij reeds een attest van inburgering heeft behaald. Het is aan de persoon zelf om aan te tonen dat hij dit attest reeds behaald heeft.

2.5. Vrijstelling op basis van ernstige ziekte of mentale of fysieke handicap (artikel 5, §2, eerste lid, 5°)

Naar analogie met het oorspronkelijke decreet worden personen die ernstig ziek zijn of een mentale of fysieke handicap hebben, die deelname of verdere deelname aan het inburgeringstraject blijvend onmogelijk maakt, vrijgesteld van de verplichting. Zij moeten dit aan de hand van een medisch attest aantonen.

2.6. Vrijstelling op basis van leeftijd (artikel 5, §2, tweede lid en artikel 6, 2°)

Naar analogie met het oorspronkelijke decreet worden verplichte inburgeraars-nieuwkomers evenals erkende vluchtelingen vrijgesteld van de verplichting wanneer zij 65 jaar of ouder zijn.

Voor de groep van verplichte inburgeraars-oudkomers met vervangingsinkomen (zie artikel 6, 2°)

wordt deze leeftijdsgrens ook gehanteerd aangezien hier de groep in de beroepsactieve leeftijd wordt beoogd.

De vrijstelling op basis van leeftijd geldt evenwel niet voor de bedienaars van de erediensten.

2.7. Vrijstelling op basis van een behaald diploma (artikel 5, §2, derde lid, en artikel 6, 3°)

Nieuwkomers, erkende vluchtelingen (artikel 5, §2, van het ontwerpdecreet) en verplichte oudkomers met een vervangingsinkomen via het OCMW (artikel 6, 3°, van het ontwerpdecreet) worden vrijgesteld van de inburgeringsplicht indien zij een getuigschrift basis-onderwijs, een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs hebben behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, in een door de Franse Gemeenschap, in een door de Duitstalige Gemeenschap of in een door het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling. Het is aan de betrokkene zelf om de nodige bewijzen hiervoor voor te leggen.

Het getuigschrift of diploma van het secundair onderwijs omvat alle studiebewijzen uitgereikt in het secundair onderwijs krachtens het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het secundair onderwijs of omvat het diploma behaald in het volwassenenonderwijs, zoals het gedefinieerd is in het decreet tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs van 2 maart 1999, artikel 40, §1, 6°, en de equivalenten hiervan behaald in een door de Franse Gemeenschap, in een door de Duitstalige Gemeenschap of in een door het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

De diploma's uitgereikt door de cadettenschool, en de Koninklijke Militaire Academie worden erkend door de Vlaamse overheid en vallen ook onder de opsomming.

De diploma's behaald in Aruba en de Nederlandse Antillen worden niet opgenomen in de lijst van diploma's en getuigschriften die aanleiding kunnen geven, tot een vrijstelling van de inburgeringsplicht. Hiervoor verwijzen we naar Nederland. Naar aanleiding

van het verslag bij het wetsvoorstel WIN (Wet Inburgering Nederland - Kamerstukken II 1996-1997, 25 114, nr. 5) was onder meer de vraag aan de orde of het wenselijk is om in beginsel alle Antilliaanse en Arubaanse nieuwkomers onder de werking van de nieuwe wet te laten vallen. Rekening houdend met bovenvermelde beslissing van Nederland met betrekking tot de inburgering van personen afkomstig van Aruba en de Nederlandse Antillen in Nederland, is het niet aangewezen om de diploma's behaald in Aruba of Antillen toe te voegen aan de lijst van diploma's op basis waarvan vrijstelling van inburgeringsplicht kan worden toegekend. Voor zover het om hooggeschoolde inburgeraars gaat, kunnen ze bovendien gedeeltelijk of volledig vrijgesteld worden van het volgen van een primair inburgeringstraject.

Naar aanleiding van de nieuwe Wet Inburgering heeft de Raad van State van Nederland opgemerkt om het maatschappelijk probleem van onvoldoende inburgering van Nederlanders van Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse afkomst buiten het bestek van de nieuwe wet te houden. Dit advies is opgevolgd. Er wordt nu een specifieke inburgeringsregeling voorbereid die zal worden opgenomen in de separate wettelijke regeling met aanvullende maatregelen inzake het verblijf in Nederland van Antilliaanse risico- en probleemjongeren. Tot zolang blijven deze nieuwkomers inburgeringsplichtig.

Vrijstelling op basis van diploma zal weliswaar voornamelijk van toepassing zijn op oudkomers, maar er kunnen zich ook bij de nieuwkomers en erkende vluchtelingen situaties voordoen waarbij men al een diploma heeft behaald op het ogenblik dat men onder de inburgeringsplicht komt te vallen. Deze personen zullen dan ook vrijgesteld worden van de inburgeringsplicht wanneer ze aan de voorwaarden, bepaald in artikel 5, §2, derde lid, voldoen. De Vlaamse overheid gaat er immers van uit dat deze personen middels het behalen van een diploma in één van de betrokken onderwijsinstellingen, voldoende de kennis van de Nederlandse taal beheersen (een onweerlegbaar vermoeden van een basiskennis Nederlands) en op de hoogte zijn van de waarden en normen van en de rechten en plichten in de Vlaamse samenleving. Het is aan de betrokkene zelf om de nodige bewijzen hiervoor voor te leggen.

Gegeven de bijzondere positie van bedienaars van de erediensten (zie hierboven, punt 1.2.) zullen zij niet vrijgesteld worden van de inburgeringsplicht ook al hebben ze in België of Nederland een getuigschrift of diploma behaald. Bedienaars die een volwaardige

opleiding voor islamleraar of voor imam gevolgd hebben aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, zullen naar de toekomst toe wel kunnen vrijgesteld worden van de plicht tot inburgering.

2.8. *Vrijstelling van de inburgeringsplicht voor andere categorieën aangeduid door de Vlaamse Regering (artikel 5, §2, vierde lid)*

Het laatste lid van artikel 5, §2, bepaalt dat de Vlaamse Regering bijkomende categorieën van personen kan bepalen aan wie de vrijstelling van de verplichting kan worden verleend. De Vlaamse Regering kan deze vrijstelling enerzijds op grond van internationale, supranationale en nationale bepalingen verlenen en anderzijds op basis van het voorlopige karakter van het verblijf dat mogelijk definitief kan worden.

Het eerste criterium houdt rekening met het feit dat op grond van internationale, supranationale of nationale bepalingen aan bepaalde personen mogelijks geen inburgeringsplicht zal kunnen worden opgelegd. Om mogelijke misverstanden te voorkomen over de vraag of ten aanzien van bepaalde categorieën personen al dan niet sprake is van internationale-, supranationale- of nationaal-rechtelijke bepalingen die het opleggen van inburgeringsplicht verhinderen, krijgt de Vlaamse Regering de delegatie om de nadere regels vast te leggen.

Het tweede criterium houdt rekening met het feit dat er, naast de niet-gerechtigde vreemdelingen die duidelijk een tijdelijk verblijfsdoel hebben dat niet definitief kan worden, er ook vreemdelingen zijn die een voorlopig verblijf hebben dat mogelijk definitief kan worden.

In geval van ‘voorlopig verblijf’ is het einddoel nog niet duidelijk, het is tijdelijk toegestaan maar kan mogelijk wel definitief worden. Hiervoor kan verwezen worden naar artikel 13 van de Verblijfswet dat een voorlopig verblijf voorziet ‘wegens bijzondere omstandigheden eigen aan de betrokkene of in verband met de duur van zijn werkzaamheden in België’. Deze personen hebben een tijdelijk verblijf dat mogelijk wel definitief kan worden naargelang de omstandigheden evolueren of naargelang de werkzaamheden verlopen.

Het gaat hier bijvoorbeeld over arbeidsmigranten die een voorlopige verblijfsvergunning voor België hebben gekregen op basis van een arbeidskaart B. Volgens de reglementering op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (wet van 30/4/1999 en KB van 9/6/1999) kan de arbeidskaart B onder bepaalde voorwaarden aan bepaalde categorieën werknemers uit het buitenland worden toegekend. De arbeidskaart B wordt steeds voor maximum één jaar en voor tewerkstelling bij één werkgever toegekend, maar kan, afhankelijk van het arbeidscontract verlengd worden. De verblijfsvergunning van een arbeidsmigrant met arbeidskaart B is beperkt tot de duur van de toegekende arbeidskaart. Na verlenging van de arbeidskaart B kan ook de verblijfsvergunning verlengd worden. Afhankelijk van het arbeidscontract kan de werknemer met arbeidskaart B na een aantal jaren in aanmerking komen voor een arbeidskaart A, waarna een definitieve verblijfsvergunning wordt toegestaan.

Het is niet wenselijk om dergelijke personen uit te sluiten van het inburgeringsrecht. Anderzijds is het opleggen van een inburgeringsplicht ook niet steeds gepast. Daarom wordt in het decreet voorzien dat de Vlaamse Regering de machtiging tot vrijstelling krijgt ten aanzien van vreemdelingen met voorlopig verblijf.

In geval van ‘tijdelijk doel’ gaat het om specifieke categorieën zoals bijvoorbeeld de studenten en het diplomatiek personeel. In tegenstelling tot de personen bedoeld in artikel 13 van de Verblijfswet, wordt voor buitenlandse studenten in artikelen 58 en 61 van de Verblijfswet wel bepaald dat hun verblijf per definitie eindigt na de studies. Hetzelfde kan gezegd worden van het diplomatiek-consulair-internationaal personeel die een verblijfsrecht ontleen aan hun ambt door middel van de toekenning van een bijzonder verblijfsdocument door de minister van Buitenlandse Zaken (KB 30/10/1991 betreffende de documenten voor het verblijf van bepaalde vreemdelingen). Deze categorieën van personen behoren dan ook niet tot de doelgroep van inburgering.

3. Een flexibel aanbod voor nieuwkomers en erkende vluchtelingen die werken (artikel 5, §5)

Voor inburgeraars die hier nieuw toekomen en inburgeringsplichtig zijn, evenals voor erkende vluchte-

lingen, betekent het hebben van werk een positieve evolutie voor hun inburgering.

Wie werkt en daardoor bijdraagt aan de maatschappelijke welvaart voorziet in zijn eigen levensonderhoud, ontwikkelt zijn eigen capaciteiten verder en bouwt een netwerk van sociale contacten met collega's en anderen uit. Werken en zich inburgeren zijn immers niet identiek en het volgen van een inburgeringsprogramma bevat een surplus, met name de minimaal noodzakelijke kennis van de samenleving en de nodige vaardigheden verwerven om de zelfredzaamheid te verhogen.

Anderzijds mag het volgen van een inburgeringstraject er niet toe leiden dat bijvoorbeeld de nieuwkomer of de erkende vluchteling ontmoedigd wordt om te werken, dat de werkgever ontmoedigd zou worden om een nieuwkomer aan te werven die nog een inburgeringstraject moet volgen, of dat potentiële (buitenlandse) investeerders afgeschrikt worden omdat zij of hun werknemers nog een inburgeringstraject moeten volgen.

De bekommernis met betrekking tot de potentiële (buitenlandse) investeerders wordt grotendeels reeds opgevangen doordat nieuwkomers met een tijdelijk doel uitgesloten zijn van inburgering. Indien nodig, zal hieromtrent bij de aanpassing van het uitvoeringsbesluit een verdere uitbreiding worden voorzien.

Voor nieuwkomers en erkende vluchtelingen die werken wordt voorzien in een flexibilisering van het inburgeringsprogramma. Het recht op een flexibel primair inburgeringstraject met het recht op een aanbod op maat, dat toelaat werk en inburgeringsplicht te combineren, wordt uitdrukkelijk in voorliggend decreet ingeschreven. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om dit nader uit te werken. De verplichte inburgeraar-nieuwkomer draagt de bewijslast voor het beroepsmatig werkzaam zijn.

De situatie kan zich voordoen dat de verplichte inburgeraar werkt, zij het niet voltijds, en minder verdient dan het bedrag gelijk aan het leefloon. Toch kan ook die job inburgerend werken. In voorkomend geval zal het onthaalbureau trachten het nodige te doen om voor de betrokkene de combinatie van inburgering en werk mogelijk te maken zodat deze zijn job niet moet opgeven.

Met het inschrijven van het recht op een flexibel inburgeringsprogramma dat toelaat werk en inburgeringsplicht te combineren, wordt ook tegemoet gekomen aan het Associatierecht, op basis van som-

mige EU-Associatie-akkoorden, bijvoorbeeld met Marokko of Turkije, dat zich er tegen verzet dat EU-lidstaten maatregelen invoeren die een nieuwe beperking vormen op de vrijheid van vestiging of het vrij verrichten van diensten dan wel de toegang tot werkgelegenheid. Het opleggen van de verplichting om de minimaal noodzakelijke kennis en vaardigheden te verwerven als opstap naar een volwaardige deelname aan de samenleving, gaat immers niet gepaard met een aanscherping van de voorwaarden voor de toegang tot de arbeidsmarkt of van de voorwaarden voor vestiging of diensten. De feitelijke uitoefening van de door het Associatierecht beschermde rechten wordt dan ook niet belemmerd.

4. Verplichte taallessen voor langdurig ingezetenen van een andere EU-lidstaat, die zich in het Vlaamse Gewest vestigen en die aan integratievoorwaarden hebben moeten voldoen voor het bekomen van de status van langdurig ingezetene (artikel 5, §6)

Aan onderdanen van derde landen die in een andere lidstaat van de Europese Unie de status van langdurig ingezetene in de zin van richtlijn 2003/109 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen hebben bekomen, en die gebruik maken van hun recht op verblijf in een andere lidstaat binnen de perken van artikel 14 van die richtlijn, krachtens artikel 15, derde lid, tweede alinea van deze richtlijn, kan geen inburgeringstraject worden opgelegd indien de betrokken onderdanen van derde landen aan integratievoorwaarden hebben moeten voldoen om de status van langdurig ingezetene te verwerven overeenkomstig artikel 5, tweede lid, van die richtlijn.

Richtlijn 2003/109 van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen beoogt luidens haar eerste artikel:

- de voorwaarden vast te stellen waaronder een lidstaat aan onderdanen van derde landen die legaal op zijn grondgebied verblijven, de status van langdurig ingezetene kan toekennen, of deze status kan intrekken, en te bepalen welke rechten aan deze status verbonden zijn, en
- de voorwaarden vast te stellen waaronder onderdanen van derde landen aan wie door een lidstaat de status van langdurig ingezetene is toegekend, in andere lidstaten mogen verblijven.

Deze richtlijn bevestigt uitdrukkelijk dat de lidstaten mogen eisen dat onderdanen van derde landen voldoen aan integratievoorwaarden overeenkomstig het nationaal recht (artikel 5, tweede lid). Een langdurig ingezetene krijgt het recht om gedurende meer dan drie maanden te verblijven in een andere lidstaat dan die welke hem de status van langdurig ingezetene heeft toegekend, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de voorwaarden in de artikelen 14 en volgende van richtlijn 2003/109. Ook voor wat dit verblijf in een tweede lidstaat betreft, kan die lidstaat eisen dat de onderdanen van derde landen voldoen aan integratievoorwaarden overeenkomstig het nationaal recht (artikel 15, derde lid).

Hierop bestaat echter een belangrijke uitzondering (artikel 15, derde lid): “Deze voorwaarde is niet van toepassing indien de betrokken onderdanen van derde landen aan integratievoorwaarden hebben moeten voldoen om de status van langdurig ingezetene te verwerven overeenkomstig artikel 5, tweede lid. Onverminderd de tweede alinea, mag van de betrokkenen worden verlangd dat zij deelnemen aan taalcursussen.”. Hieruit vloeit voort dat hen enkel een inspanningsverbintenis, wat het volgen van een taalcursus betreft, kan worden opgelegd maar geen resultaatsverbintenis.

Personen die onder richtlijn 2003/109/EG van 25 november 2003 vallen en zich in het Vlaamse Gewest komen vestigen, worden verplicht om zich bij het onthaalbureau aan te melden en regelmatig deel te nemen aan een taalcursus NT2. Het wordt aan de betrokkenen in kwestie overgelaten om te beslissen of zij, naast het verplichte pakket NT2, ook een cursus maatschappelijke oriëntatie en/of een cursus loopbaanoriëntatie willen volgen.

5. Een beperkte inburgeringsplicht voor ontvankelijk verklaarde asielzoekers die zich in het Vlaamse Gewest komen vestigen (artikel 5, §7)

Ontvankelijk verklaarde asielzoekers verblijven veelal gedurende enkele maanden tot jaren in België, voornamelijk in de steden en veelal geconcentreerd in bepaalde wijken, hetgeen de leefbaarheid van deze wijken niet altijd ten goede komt. Deze personen kunnen veel baat hebben bij het volgen van enkele onderdelen van het aanbod maatschappelijke oriëntatie. Denken we maar aan de thema's huisvesting, huisvuilophaling, samenwonen in diversiteit en enkele daaraan gekoppelde regels, gewoonten, gebruiken,

waarden en normen, rechten en plichten. Dit zal niet enkel de asielzoekers in kwestie, maar ook alle andere bewoners van deze buurten ten goede komen.

Door de decreetsaanpassing zullen OVA's die zich in het Vlaamse Gewest komen vestigen bijgevolg nog steeds verplicht blijven om een vormingspakket maatschappelijke oriëntatie te volgen. Het wordt aan de persoon in kwestie overgelaten om te beslissen of hij, naast het verplichte pakket maatschappelijke oriëntatie ook een cursus NT2 en een cursus loopbaanoriëntatie wil volgen.

6. Inhoud van de verplichting (artikel 5, §3)

Net als in het oorspronkelijke decreet houdt de verplichting vooreerst in dat de verplichte inburgeraar zich tijdig moet aanmelden bij het onthaalbureau (artikel 5, §3, 1°).

Omdat zowel de betrokkene zelf als de samenleving er baat bij heeft dat het inburgeringstraject zo vlug mogelijk wordt aangevat, wordt de bestaande termijn voor aanmelding voortaan gedefinieerd als een maximale termijn. Concreet betekent dit dat de verplichte inburgeraar zich moet aanmelden op het onthaalbureau binnen een termijn van maximaal drie maanden nadat in diens hoofde de plicht tot inburgering is ontstaan. Dit wil zeggen dat inburgeraars-nieuwkomers zich uiterlijk binnen de drie maanden na inschrijving in het Rijksregister moeten aanmelden op het onthaalbureau (zoals dit nu reeds het geval is), dat personen die als vluchteling erkend worden zich moeten aanmelden binnen de drie maanden nadat ze in die hoedanigheid ingeschreven zijn in het Rijksregister en dat inburgeraars-oudkomers zich moeten aanmelden uiterlijk binnen de drie maanden nadat ze onder de verplichte inburgering vallen doordat ze een vervangingsinkomen ontvangen.

De Vlaamse Regering kan ook organisatorische maatregelen nemen of voorzien, waardoor de termijn van maximaal drie maanden ingekort kan worden.

Bovendien (artikel 5, §3, 2°) houdt de verplichting ook in dat men met regelmaat dient deel te nemen aan het vormingsprogramma.

Op langere termijn zal de verplichting ook inhouden dat men de doelstellingen van de onderdelen van het vormingsprogramma dient te bereiken (zie artikel 6, 4°, dat later in werking zal treden).

Door deze wijziging wordt de inburgeringsplicht duidelijk en eenduidig geformuleerd. Hierbij wordt de beleids optie om op termijn te evolueren naar een inburgeringsbeleid waarbij én regelmatige deelname (inspanningsverbintenis) én de doelstellingen bereiken (resultaatsverbintenis) voorwaarde zijn voor het behalen van het inburgeringsattest, in het decreet ingeschreven.

Wat de resultaatsverbintenis betreft, zal bij de invoering ervan, in het uitvoeringsbesluit de mogelijkheid worden voorzien om bij het bereiken van de doelstellingen van de onderdelen van het vormingsprogramma en het afleveren van het inburgeringsattest ook rekening te houden met de intellectuele mogelijkheden van de betrokkene.

De latere inwerkingtreding moet toelaten met alle betrokken partners voorafgaandelijk het debat te voeren over en een stevig draagvlak te bekomen voor het invoeren van de resultaatsverbintenis in het kader van inburgering, hetgeen zich ongetwijfeld ook zal vertalen in een groter maatschappelijk belang van het inburgeringsattest. Voorlopig blijft de situatie echter ongewijzigd en zijn verplichte inburgeraars enkel gehouden zich aan te melden en om regelmatig het vormingsprogramma te volgen.

De keuze, op termijn, voor een combinatie van inspannings- en resultaatsverbintenis, doet geen afbreuk aan het recht op eerbiediging van het privéleven dat onder meer betrekking heeft op de persoonlijke sfeer van elk individu, met inbegrip van de identiteit die hij zichzelf als individuele mens wil geven. Het opleggen van de verplichting om een inburgeringsprogramma te volgen, mag dan ook niet opgevat worden als een gebrek aan respect voor de persoonlijke autonomie. Verplichte inburgering is immers niet gericht op assimilatie maar heeft enkel tot doel inburgeraars zo vlug mogelijk toe te leiden naar de reguliere voorzieningen, hen een basiskennis Nederlands bij te brengen en hen vertrouwd te maken met de vigerende wetten, waarden, normen en gebruiken zodat zij zo vlug mogelijk als volwaardig burger aan de Vlaamse samenleving kunnen deelnemen. Tevens heeft het voorzien in een sanctie voor wie zijn plicht niet nakomt, geen onevenredige gevolgen voor de betrokkene in kwestie. De administratieve boete is immers geen doel op zich maar een middel om de inburgeringsplicht, waar nodig, effectief af te dwingen en zal het doel van het inburgeringsproces, met name de volwaardige participatie aan de samenleving, niet bemoeilijken.

7. Overige bepalingen inzake (vrijstelling van) verplichte inburgering

Artikel 5, §4, eerste lid, machtigt de Vlaamse Regering om de nadere uitvoering en voorwaarden van de vrijstellingen van de inburgeringsplicht te bepalen.

Artikel 5, §4, tweede lid, machtigt de Vlaamse Regering om de nadere uitvoering en voorwaarden van de verplichtingen te bepalen. Zij dient hierbij ook rekening te houden met het recht op een flexibel inburgeringsprogramma dat met dit decreet aan inburgeringsplichtige nieuwkomers en aan erkende vluchtelingen die werken, wordt toegekend (cf. artikel 5, §5).

Flexibilisering houdt onder meer in dat er – waar nodig – moet kunnen afgeweken worden van de verplichting om zich binnen de drie maanden na inschrijving in de gemeente aan te melden bij het onthaalbureau en van de bepaling om met regelmaat aan het inburgeringsprogramma deel te nemen. Het kan ook inhouden dat – in afwijking van artikel 13, §2, van het decreet – onder bepaalde omstandigheden kan worden voorzien dat de inburgeraar de mogelijkheid bekomt om op eigen kracht een basiskennis van het Nederlands en/of de maatschappelijke oriëntatie te verwerven. In voorkomend geval zal de inburgeraar moeten kunnen bewijzen dat hij binnen een bepaalde periode de doelstellingen bereikt heeft.

Artikel 7

De eerste paragraaf van artikel 7 wordt vervangen. Het gewijzigde artikel 4, §3, het nieuwe artikel 11bis, het aangepaste artikel 12, §1, eerste en tweede lid, het nieuwe artikel 13bis, §1, en het gewijzigde artikel 14, tweede lid en vierde lid, tweede zin, worden toegevoegd aan de lijst van bepalingen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet van toepassing zijn. De wijziging in de nummering van de paragrafen in artikel 12 leidt tot een wijziging in de nummering van artikel 12 die in deze paragraaf is opgenomen.

De vervanging van artikel 7, §2, van het oorspronkelijke decreet door een nieuwe paragraaf wordt gemotiveerd vanuit het feit dat de bepaling in het oorspronkelijke decreet niet meer overeenstemt met de realiteit. Het onthaalbureau in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt niet via de Vlaamse

Gemeenschapscommissie (VGC) georganiseerd. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is er intussen één onthaalbureau opgericht en erkend: de vzw BON (Brussels Onthaalbureau Nieuwkomers).

Artikel 8

De wijziging in het eerste lid van artikel 8 is vereist omwille van de nieuwe terminologie.

De vervanging van het tweede lid van artikel 8 door een nieuw lid maakt duidelijk dat het aanbieden van maatschappelijke oriëntatie aan alle inburgeraars – nieuwkomers en oudkomers – die daar baat bij hebben, tot de kerntaken van het onthaalbureau behoort.

Het tweede lid bepaalt ook duidelijk dat het onthaalbureau instaat voor de trajectbegeleiding van de inburgeraar in het primaire traject, maar slechts een opvolgfunctie heeft tijdens het secundaire traject. Dit betekent dat het onthaalbureau geen trajectbegeleiding aanbiedt tijdens het secundaire traject, maar enkel nog de trajectresultaten van de inburgeraar opvolgt.

In het derde lid van artikel 8 wordt de verwijzing naar de VGC geschrapt. Daar het onthaalbureau in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet via de VGC georganiseerd wordt, dient het onthaalbureau BON vzw immers niet langer aan de VGC te rapporteren.

Artikel 9

De wijzigingen in het eerste lid van artikel 9 van het oorspronkelijke decreet zijn vereist omwille van legistische redenen en omwille van de nieuwe terminologie.

De wijziging in het tweede lid is vereist doordat er in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad slechts één onthaalbureau erkend is.

Artikel 10

De wijzigingen in het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling 1, en in artikel 10 van het oorspronkelijke decreet zijn vereist omwille van de nieuwe terminologie.

Artikel 11

De wijzigingen in artikel 11 van het oorspronkelijke decreet zijn vereist omwille van de nieuwe terminologie en om legistische redenen.

Artikel 11 omschrijft de opdrachten van de gemeenten in het Nederlandse taalgebied ten aanzien van de inburgeraars. De gemeente moet alle nieuwkomers informeren over het inburgeringsbeleid en hen doorverwijzen naar het onthaalbureau. Verder moet de gemeente de verplichte inburgeraars (nieuwkomers, erkende vluchtelingen, derdelanders met de status van langdurig ingezetene en OVA's) wijzen op de verplichtingen die op hen van toepassing zijn en op de sancties bij het niet-nakomen van hun plichten.

Wat specifiek de onderdanen van derde landen betreft die in een andere lidstaat van de Europese Unie de status van langdurig ingezetene in de zin van richtlijn 2003/109 hebben bekomen, voldaan hebben aan integratievoorwaarden, en zich hier komen vestigen, omvat de op hen van toepassing zijnde inburgeringsplicht enkel de plicht om zich bij het onthaalbureau aan te melden en op regelmatige basis taallessen Nederlands te volgen. Deze personen zijn enkel gehouden tot het volgen van taallessen (zie hierboven, artikelen 5 en 6, punt 4).

De OVA's zijn verplicht om zich bij het onthaalbureau aan te melden en op regelmatige basis het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie te volgen. Eenmaal de plicht om de doelstellingen te behalen eveneens van toepassing is (zie hierboven, artikel 5, §3), zullen OVA's daarnaast ook verplicht zijn om de doelstellingen van het pakket MO te behalen.

Artikel 12

Met artikel 12 wordt een artikel 11bis toegevoegd aan artikel 11 van het oorspronkelijke decreet.

De uitbreiding van het verplichte inburgeringsbeleid naar bedienaars van erediensten, en oudkomers met een vervangingsinkomen via het OCMW, brengt met zich mee dat er ook moet bepaald worden welke instanties moeten instaan voor het doorverwijzen van deze verplichte inburgeraars naar het onthaalbureau. Hiertoe wordt een artikel 11bis ingevoegd.

Het eerste lid van artikel 11bis bepaalt dat de instantie, aangeduid door Vlaamse Regering en belast met

de uitvoering van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, de betrokken geestelijke bedienaar informeert over het inburgeringsbeleid en de inburgeringsplicht en deze doorverwijst naar het onthaalbureau. Er wordt ook bepaald dat deze instantie het onthaalbureau maandelijks een lijst dient te bezorgen van de doorverwezen verplichte inburgeraars. De nadere uitvoering hiervan wordt aan de Vlaamse Regering toevertrouwd.

Het tweede lid van artikel 11bis bepaalt dat het OCMW waaraan de oudkomer is toegewezen, de betrokkene informeert over het inburgeringsbeleid en de inburgeringsplicht en deze doorverwijst naar het onthaalbureau. Er wordt ook bepaald dat het OCMW het onthaalbureau maandelijks een lijst dient te bezorgen van de doorverwezen verplichte inburgeraars. De nadere uitvoering hiervan wordt aan de Vlaamse Regering toevertrouwd.

Deze bepaling is te verantwoorden vanuit het gegeven dat de gemeenschappen krachtens artikel 5, §1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen in principe bevoegd zijn voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, weliswaar met uitzondering van de door die bepaling aan de federale overheid toevertrouwde materies.

Het bevoegdheidsvoorbehoud ten aanzien van de federale overheid, belet evenwel niet dat de Vlaamse decreetgever aan de Vlaamse OCMW's de taak zou toevertrouwen om bepaalde 'inburgeraars' door te verwijzen naar de onthaalbureaus. In dit verband kan trouwens worden opgemerkt dat ook in het kader van de zorgverzekering aan de OCMW's bijkomende taken worden toevertrouwd. Artikel 14, vierde lid, van het decreet van 30 maart 1999 houdende organisatie van de zorgverzekering bepaalt terzake: "De Regering kan bepalen dat de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn één of meer door haar te bepalen taken van de door het Vlaams Zorgfonds op te richten zorgkas zullen uitvoeren. In voorkomend geval bepaalt de Regering hiervoor de nadere modaliteiten."

Daar de verplichte inburgering niet van toepassing is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, wordt artikel 11bis ook toegevoegd aan de lijst van bepalingen in artikel 7, §1, van het decreet die niet van toepassing zijn in Brussel.

Inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) die een inkomen genieten via maatschappelijke dienstverlening of leefloon, behoren in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wel tot de prioritaire groepen, evenals inburgeraars (nieuwkomers en oudkomers) met een werkloosheids- of wachtuitkering. Om de toeleiding van deze groepen naar het onthaalbureau te organiseren, is er samenwerking nodig met de Brusselse OCMW's en met de Brusselse tegenhanger van de VDAB, met name de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (BGDA). Middels een samenwerkingsakkoord met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, respectievelijk het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zal hiervoor een oplossing gezocht worden.

Artikel 13

Artikel 13 van dit decreet wijzigt artikel 12 van het oorspronkelijke decreet.

Artikel 12, §1, van het oorspronkelijke decreet is overbodig geworden. Deze paragraaf behandelt de vergoeding en wordt ondervangen door artikel 4, §3, in dit decreet.

Artikel 13, 1°, bepaalt dat §1 van artikel 12 van het oorspronkelijke decreet vervangen wordt door een nieuwe §1.

Deze nieuwe paragraaf neemt §2 van het oorspronkelijke decreet grotendeels over en voegt enkele nieuwe punten toe. In tegenstelling tot het oorspronkelijke decreet, beperkt deze paragraaf zich tot de verplichte doelgroep. Deze paragraaf bepaalt de regels in verband met het opvolgen van de verplichting door het onthaalbureau en de gemeente en in verband met de meldingsplicht van het onthaalbureau aan de betrokken instantie indien de verplichte inburgeraar zijn inburgeringsplicht niet nakomt.

Om het belang van een vlotte doorverwijzing van de verplichte doelgroep (nieuwkomers, erkende vluchtelingen, derdelanders met de status van langdurig ingezetenen en OVA's) naar het onthaalbureau te benadrukken, wordt de voorziene termijn van drie maanden nadat voor de betrokken inburgeraar de plicht tot inburgering is ontstaan, voortaan ook beschouwd als de uiterste termijn vooraleer er verdere stappen ondernomen kunnen worden om verplichte inburgeraars die zich nog niet hebben aan-

gemeld bij het onthaalbureau opnieuw aan te sporen om zich aan te melden.

In tegenstelling tot het oorspronkelijke decreet zullen rechthebbende inburgeraars die zich niet hebben aangemeld binnen de drie maand nadat zij recht op inburgering hebben verworven, niet langer opnieuw door de gemeente worden aangespoord om zich aan te melden.

Verder worden er enkele bepalingen toegevoegd met betrekking tot de medewerking aan de opvolging van de verplichting door andere instanties dan de gemeente.

Uit de toevoeging van artikel 11bis vloeit immers voort dat het onthaalbureau tevens aan de bevoegde instantie moet melden wanneer de verplichte inburgeraar-bedienaar van de eredienst zich niet tijdig heeft gemeld bij het onthaalbureau. Zodoende kan deze instantie de betrokken geestelijke bedienaar opnieuw informeren over en wijzen op de inburgeringsplicht en hem nogmaals doorverwijzen naar het onthaalbureau.

Hetzelfde geldt ten aanzien van het OCMW, waarbij het onthaalbureau het tevens moet melden aan het OCMW wanneer de verplichte oudkomer zich niet tijdig gemeld heeft bij het onthaalbureau. Zodoende kan het OCMW de betrokken oudkomer opnieuw informeren over en wijzen op de inburgeringsplicht en hem opnieuw doorverwijzen naar het onthaalbureau.

Daar de verplichting voortaan ook van toepassing is op welbepaalde categorieën van oudkomers, is het bovendien correcter om te stellen dat de termijn om aan de inburgeringsplicht te voldoen, loopt vanaf het ogenblik dat voor de betrokkene de plicht tot inburgering is ontstaan. Verder wordt uitdrukkelijk bepaald dat deze termijn (drie maanden) een maximale termijn is.

Bij het bepalen van de criteria voor het bepalen van het onrechtmatig vroegtijdig beëindigen van en voor het regelmatig deelnemen aan het vormingsprogramma dient voortaan ook rekening te worden gehouden met het recht op een flexibel inburgeringsprogramma dat met dit decreet aan inburgeringsplichtige nieuwkomers en erkende vluchtelingen die werken, wordt toegekend.

Tot slot krijgt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om de termijnen inzake de aanmelding en het

voldoen aan de verplichting inzake aanmelding in te korten.

Artikel 13, 2°, bepaalt dat §3 van het oorspronkelijke decreet vervangen wordt door een nieuwe §2. Uit deze nieuwe paragraaf is af te leiden dat de totale tijdsduur van een primair inburgeringstraject op het onthaalbureau maximaal één jaar en drie maanden in beslag mag nemen: maximaal drie maanden na de aanmelding op het onthaalbureau dient men met het vormingsprogramma te starten; het traject dient binnen het jaar na de opstart afgerond te worden.

Voor een verplichte inburgeraar betekent dit dat de totale tijdsduur (vanaf het moment dat de verplichting ontstaat tot de afronding van het primaire traject) maximaal anderhalf jaar in beslag kan nemen. Voor de gerechtigde inburgeraars zijn er geen dwingende aanmeldingstermijnen voorzien. Eenmaal aangemeld bij het onthaalbureau zijn de termijnen bepaald in artikel 13, 2°, van dit decreet eveneens op hen van toepassing.

De Vlaamse Regering krijgt de delegatie om een afwijking van de termijn tussen de aanmelding en de start van het vormingsprogramma (maximaal drie maanden) en de duur van het vormingsprogramma (hoogstens een jaar) te voorzien voor bepaalde groepen. Voor de verplichte nieuwkomer en erkende vluchteling die werkt, wordt in elk geval de mogelijkheid tot afwijking voorzien. Hierbij wordt verder ook gedacht aan de groepen van traaglerende cursisten, analfabete of anders gealfabetiseerde personen.

De Vlaamse overheid dient erover te waken dat de cursist zijn inburgeringscontract binnen het jaar kan uitvoeren. Concreet kan de cursus maatschappelijke oriëntatie parallel met de cursus Nederlands aangeboden worden (of eventueel voorafgaand aan de cursus Nederlands). In de huidige situatie kan de cursus loopbaanoriëntatie op de VDAB echter pas aangeboden worden nadat de cursisten het basisprogramma Nederlands al hebben afgewerkt.

Dit impliceert dat de verschillende onderdelen van het vormingsprogramma binnen het primaire traject (NT2, maatschappelijke oriëntatie en loopbaanoriëntatie) goed op elkaar moeten afgestemd worden en dat er voldoende startmomenten moeten zijn, zodat het programma ten laatste één jaar na de start van het vormingsprogramma kan afgerond worden.

Artikel 13, 3°, tenslotte bepaalt dat §3 van het oorspronkelijke decreet opgeheven wordt.

Artikel 14

Artikel 14 van dit decreet wijzigt artikel 13 van het oorspronkelijke decreet.

Artikel 14, 1° tot en met 3°, bevat een aantal wijzigingen aan artikel 13, §1 en §2, van het bestaande decreet. Deze wijzigingen zijn vereist omwille van de nieuwe terminologie.

Artikel 14, 4°, voegt een nieuw lid toe aan §2 van artikel 13 van het oorspronkelijke decreet. Normaal komt het aan het onthaalbureau toe het vormingsprogramma te bepalen. Voor oudkomers met een wachttuitkering of werkloosheidsuitkering die door de VDAB doorverwezen worden naar het onthaalbureau wordt hier evenwel van afgeweken.

In casu is het de VDAB die de onderdelen van het vormingsprogramma bepaalt, die de oudkomer dient te volgen. Op basis hiervan sluit het onthaalbureau met de oudkomer een inburgeringscontract af. Na regelmatige deelname aan het vormingsprogramma, zoals bepaald in het inburgeringscontract, ontvangt de oudkomer een inburgeringsattest.

Artikel 14, 5°, wijzigt artikel 13, §3, van het oorspronkelijke decreet in die zin dat de Vlaamse Regering de machtiging krijgt om – naast de voorwaarden en de kwaliteitscriteria – voortaan ook de inhoud van de vormingspakketten te bepalen. Daar de VDAB loopbaanoriëntatie aanbiedt, is het aangewezen om te bepalen dat de kwaliteitscontrole op de loopbaanoriëntatie onder de op VDAB toepasselijke bepalingen inzake kwaliteitscontrole valt. Bij het bepalen van de inhoud van het vormingspakket NT2 zullen de decretale bepalingen voor het vastleggen van de basiscompetenties (OSP) of de ontwikkelingsdoelen (BE) gevolgd worden.

Artikel 14, 6°, van dit decreet vervangt artikel 13, §4, van het oorspronkelijke decreet en bepaalt opnieuw dat de centra binnen de drie maanden na aanmelding op het onthaalbureau een cursus Nederlands als tweede taal dienen aan te bieden. De Vlaamse Regering krijgt de machtiging om dit nader te regelen.

Artikel 15

Aan artikel 13 van het oorspronkelijke decreet wordt een artikel 13bis toegevoegd dat de taken van de

VDAB en van de Huizen van het Nederlands in het kader van inburgering omschrijft.

De concrete invulling van de samenwerking onthaalbureau–VDAB en onthaalbureau–Huis van het Nederlands zal via een samenwerkingsprotocol geregeld worden. De Vlaamse Regering krijgt de delegatie om de voorwaarden met betrekking tot dit protocol te bepalen.

Artikel 16

Artikel 16 van dit decreet wijzigt artikel 14 van het oorspronkelijke decreet.

In functie van een grotere transparantie wenst de Vlaamse overheid een duidelijk onderscheid te maken tussen het ‘attest van inburgering’, het ‘attest van vrijstelling’ en het ‘attest van EVC’.

Omwille van de transparantie zijn alle wijzigingen aan artikel 14 van het oorspronkelijke decreet ondergebracht onder §1 en wordt er een nieuwe §2 toegevoegd om toe te laten de koppeling van het inburgeringsattest aan een resultaatsverbintenis pas op een later tijdstip door te voeren (zie hierboven, artikel 2 en artikel 5, §3).

Een attest van inburgering wordt voorlopig enkel afgeleverd indien de inburgeraar het vormingsprogramma, zoals bepaald in het inburgeringscontract, regelmatig heeft gevolgd (§1, eerste lid).

Op termijn zal het attest van inburgering worden afgeleverd indien de inburgeraar het vormingsprogramma regelmatig heeft gevolgd en de doelstellingen van de verschillende onderdelen van dat programma heeft bereikt (§2).

Inburgeraars die vrijgesteld zijn van een onderdeel van het vormingsprogramma (bijvoorbeeld vrijstelling voor het volgen van de cursus NT2 omdat men al over een voldoende basiskennis van het Nederlands beschikt) en die de overige onderdelen van het inburgeringsprogramma regelmatig gevolgd hebben (huidige situatie) en tevens de doelstellingen bereikt hebben (later, van zodra de resultaatsverbintenis van kracht is), ontvangen eveneens een inburgeringsattest. De vrijstelling op basis van EVC gebeurt hier met name op het niveau van het inburgeringscontract. Het contract zal immers enkel betrekking hebben op de delen van het programma die nog gevolgd moeten worden.

Personen die vrijgesteld worden van de verplichting en het inburgeringsprogramma niet volgen, krijgen een attest van vrijstelling.

Daar de verplichting enkel van toepassing is in het Vlaamse Gewest, wordt dit lid mee opgenomen in de lijst van bepalingen opgenomen in artikel 7, die niet van toepassing zijn in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Artikel 13, §2, van het oorspronkelijke decreet voorziet ook dat personen die reeds over de vereiste competenties beschikken onmiddellijk kunnen doormen naar het secundaire inburgeringstraject. Zij worden dan ook vrijgesteld van het primaire traject op basis van eerder of elders verworven competenties (EVC). Het gaat hierbij dus om personen die op elk van de onderdelen van het vormingsprogramma over voldoende vaardigheden beschikken zodat ze meteen kunnen overstappen naar het secundaire traject.

Op dit ogenblik kan enkel voor het onderdeel NT2 en loopbaanoriëntatie bepaald worden of iemand over een voldoende basiskennis beschikt om onmiddellijk door te stromen naar het secundaire traject. Het is de bedoeling om voor het onderdeel maatschappelijke oriëntatie eveneens de nodige testinstrumenten te ontwikkelen. Van zodra voor dit onderdeel van het vormingsprogramma een objectief meetinstrument voorhanden is, zal het attest van EVC kunnen uitgereikt worden aan inburgeraars die over voldoende vaardigheden beschikken om rechtstreeks in een secundair inburgeringstraject in te stappen.

Verder wordt er ook bepaald dat het onthaalbureau de drie attesten opmaakt. In het Vlaamse Gewest worden de attesten ook geregistreerd door de gemeente waar de inburgeraar verblijft. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is de bepaling inzake registratie van de attesten niet van toepassing (cf. supra, artikel 7).

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de voorwaarden en modaliteiten van deze drie attesten te bepalen.

Artikel 17

Artikel 17 van dit decreet wijzigt artikel 15 van het oorspronkelijke decreet.

De aanpassing is vereist omwille van de nieuwe terminologie.

Artikel 18

Artikel 18 van dit decreet wijzigt artikel 16 van het oorspronkelijke decreet.

De aanpassing is vooreerst vereist omwille van de nieuwe terminologie.

Rekening houdend met de wijziging die door artikel 13, 2°, van dit decreet aangebracht wordt in artikel 12, §3, van het oorspronkelijke decreet en waarbij de mogelijkheid wordt voorzien voor de Vlaamse Regering om voor specifieke doelgroepen af te wijken van de termijn voor het doorlopen van het inburgeringsprogramma, wordt de bepaling inzake de termijn voor overdracht genuanceerd door te verwijzen naar dit nieuwe artikel.

Artikel 19

Artikel 19 van dit decreet wijzigt het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling II.

Deze wijziging is vereist omwille van de nieuwe terminologie.

Artikel 20

Artikel 20 van dit decreet vervangt artikel 17 van het oorspronkelijke decreet.

Door artikel 20 van dit decreet wordt het inburgeringsbeleid naar minderjarige anderstalige nieuwkomers niet langer gedefinieerd in termen van ‘inburgeringstrajecten’ maar in termen van ‘toeleidingstrajecten’. De bepalingen worden op dit punt aangepast.

De inburgering van minderjarige anderstalige nieuwkomers verloopt voor het belangrijkste gedeelte via het onthaalonderwijs. Het belang van deelname van deze kinderen en jongeren aan onderwijs wordt daarom opnieuw uitdrukkelijk benoemd en de opdracht van het onthaalbureau inzake het toeleiden naar onderwijs bevestigd. De onthaalbureaus spelen ten aanzien van de minderjarige anderstalige nieuwkomers een beperktere rol inzake trajectbegeleiding en realisatie van het traject dan voor de meerderjarige inburgeraars: een rol die zowel beperkt is qua opdracht (toeleiding) als qua tijd (zestig schooldagen). Het benadrukken van het belang van de toeleiding naar onderwijs leidt tot een aanpassing van artikel 19 van het decreet (zie verder).

Voor minderjarigen die daar nood aan hebben, kan het toeleidingstraject ook een actieve doorverwijzing naar gezondheids- en welzijnsvoorzieningen inhouden, onder meer via de netwerken integrale jeugdhulp. De hulp- en zorgverlening die wordt aangeboden in het raam van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp heeft op dit ogenblik betrekking op zeven sectoren, met name Kind en Gezin, Bijzondere Jeugdbijstand, Algemeen Welzijnswerk, Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, Centra voor Integrale Gezinszorg, Centra voor Leerlingenbegeleiding en Geestelijke Gezondheidszorg. Minderjarige anderstalige nieuwkomers met een zorg- of hulpvraag zullen door het onthaalbureau via de geëigende netwerken integrale jeugdhulp doorverwezen worden naar het gepaste hulpaanbod.

Omdat de integrale jeugdhulpverlening niet het gehele spectrum van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen omvat, kan de specifieke zorgvraag van de minderjarige anderstalige nieuwkomer, bijvoorbeeld dringende medische hulp, ook een doorverwijzing naar een voorziening buiten de integrale jeugdhulp inhouden.

De doorverwijzing naar socioculturele instellingen en organisaties wordt niet langer als een kernopdracht van de minderjarigenwerking van het onthaalbureau aanzien en wordt derhalve niet langer als een decreetale opdracht opgenomen. Toeleiding naar vrijetijdsbesteding dient immers niet in de eerste plaats vanuit het onthaalbureau te gebeuren. Hier ligt een taak weggelegd voor de gemeente (zie verder) en voor de reguliere actoren binnen het lokale jeugdbeleid.

De decreetsaanpassing is gebaseerd op het feit dat een ruime invulling van de trajectbegeleiding vandaag op het werkveld slechts ten dele en sterk regionaal verschillend in de praktijk wordt gebracht. De ervaring in de drie pilootregio's (stad Antwerpen, stad Gent en provincie West-Vlaanderen) toont aan dat het onthaal van minderjarige anderstalige nieuwkomers in een stad qua omvang, aanpak en doelgroepkenmerken moeilijk vergelijkbaar is met de minderjarigenwerking op provinciaal of intergemeentelijk niveau. In de stedelijke context behoort een uitgebreide trajectbegeleiding van de minderjarige anderstalige nieuwkomer in bepaalde gevallen en voor specifieke doelgroepen tot de mogelijkheden. Dit is echter niet vanzelfsprekend of zelfs niet aangewezen in een provinciale context waar, omwille van de geringe instroom, de uitgestrektheid van het

gebied en de veelheid aan partners waarmee een netwerk moet worden opgezet, het onthaalbureau niet in de mogelijkheid is om voldoende expertise op te bouwen. Ook uit de rapportering van de stedelijke pilootprojecten blijkt de doorverwijzing naar socioculturele instellingen en organisaties geen haalbare kaart binnen de toeleidingstermijn van zestig schooldagen. Hoewel de vragen naar een zinvolle vrijetijdsbesteding zeker relevant zijn, komen ze slechts naar boven als de minderjarige anderstalige nieuwkomer zich reeds meer thuis voelt. Bovendien is het weinig zinvol om de minderjarige anderstalige nieuwkomer toe te leiden naar een vrijetijdsorganisatie wanneer hij/zij nog geen Nederlands spreekt.

Artikel 21

Artikel 21 van dit decreet voegt een tweede lid toe aan artikel 18 van het oorspronkelijke decreet. Hierdoor krijgt de gemeente de opdracht om minderjarige anderstalige nieuwkomers voortaan ook te informeren over het gemeentelijke socioculturele aanbod en hen, desgewenst, in contact te brengen met de betrokken lokale diensten. Met lokale diensten worden hier zowel de cultuurdiensten, jeugddiensten, sportdiensten, en dergelijke bedoeld als de OCMW-diensten die hierin een opdracht hebben.

Artikel 22

Artikel 22 van dit decreet vervangt artikel 19 van het oorspronkelijke decreet.

Het nieuwe decreet richt zich op de kerntaak van alle onthaalbureaus in Vlaanderen en Brussel met betrekking tot minderjarigen, met name de toeleiding naar het onthaalonderwijs.

Dit artikel verwijst naar artikel 1, §7, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, dat het volgende bepaalt: "Voor de minderjarige van vreemde nationaliteit die immigrereert samen met de personen die de ouderlijke macht uitoefenen of hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben, gelden de bepalingen van dit artikel vanaf de zestigste dag na die waarop voornoemde personen werden ingeschreven in het vreemdelingen- of in het bevolkingsregister van de gemeente van hun verblijfsplaats, al naar het geval."

Ook voor minderjarigen die niet binnen de voorziene periode werden ingeschreven in een school, blijft de

toeleiding naar onderwijs een belangrijk aandachtspunt. Bijgevolg krijgt het onthaalbureau de opdracht om voor deze kinderen en jongeren, gedurende zestig schooldagen na aanmelding op het onthaalbureau, alsnog een school te zoeken. Bovendien moeten zij de niet-ingeschreven leerlingen – naar gelang de situatie – melden aan hetzij het lokaal overlegplatform hetzij het departement Onderwijs.

Hoewel de meeste minderjarige anderstalige nieuwkomers vlot, en veelal zelfs zonder bijzondere inspanningen van het onthaalbureau de weg vinden naar het onderwijs, zijn er ook maatschappelijk kwetsbare minderjarige nieuwkomers waarvoor de toeleiding niet binnen de voorziene wettelijke termijn van zestig dagen na inschrijving in het Rijksregister of zestig schooldagen na aanmelding op het onthaalbureau kan gerealiseerd worden. In het belang van de minderjarige is het aangewezen dat het onthaalbureau verder inspanningen blijft leveren om deze minderjarigen alsnog naar het gepaste onderwijsaanbod toe te leiden. De Vlaamse Regering wordt dan ook gemachtigd om in voorkomend geval een ruimere invulling te geven aan het toeleidingstraject.

Een andere reden voor deze decreetsaanpassing is de bekommernis van de Vlaamse overheid dat een categoriale aanpak van minderjarige anderstalige nieuwkomers beperkt moet worden in de tijd. Ook nieuwkomers moeten zo snel als mogelijk als ‘gewone kinderen’ worden behandeld. Bovendien kunnen alle kinderen die in een school zijn ingeschreven een beroep doen op psychologische, medische en sociale begeleiding van het CLB tot wiens werkingsgebied de school behoort. Het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding bepaalt tevens dat de minderjarige anderstalige nieuwkomers tot de prioritaire doelgroep van het CLB behoren.

De opdrachten van het CLB, zoals bepaald in artikelen 4 en 5 van dit laatst vermelde decreet, bieden trouwens het beleidskader om de betrokkenheid en rol van het CLB bij de inburgering van minderjarige anderstalige nieuwkomers te duiden.

Artikel 4 van het betrokken decreet omschrijft leerlingenbegeleiding als volgt: “Leerlingenbegeleiding bestaat uit geïntegreerde, multidisciplinaire acties vanuit preventief, remediërend of educatief oogpunt ten aanzien van de leerling. Deze acties kunnen ook indirect via de ouders en de school verlopen. Zij behoren tot de zorg voor de ontwikkeling van de

leerlingen en vinden plaats in samenwerking met de ouders en de school, die de eerste verantwoordelijken zijn. Waar nodig wordt eveneens samengewerkt met andere diensten, instellingen of voorzieningen.”.

Artikel 5, §1, van het betrokken decreet bepaalt het volgende: “De centra hebben als opdracht bij te dragen tot het welbevinden van leerlingen nu en in de toekomst. Hierdoor wordt bij de leerlingen de basis gelegd van alle leren zodat zij door hun schoolloopbaan heen de competenties kunnen verwerven en versterken die de grondslag vormen voor een actuele en voortdurende ontwikkeling en maatschappelijke participatie.” Dit artikel bepaalt verder dat de begeleiding van de leerlingen door het CLB zich situeert op het domein van leren en studeren, de onderwijsloopbaan, de preventieve gezondheidszorg en het psychisch en sociaal functioneren.

Verder kan er ook verwezen worden naar artikel 7 van het betrokken decreet: “Het centrum maakt zijn werking bekend aan de leerlingen en hun ouders. Dat gebeurt minstens op het ogenblik dat de leerling voor de eerste keer wordt ingeschreven in een school die behoort tot het werkgebied van het centrum. Daarbij geeft het centrum ten minste informatie over de rechten en plichten van ouders, leerlingen, de school en het centrum.”.

Artikel 24, 6°, van het betrokken decreet bepaalt tenslotte dat het CLB op intensieve wijze prioritair onder meer de anderstalige nieuwkomers begeleidt om de doorstroming te optimaliseren, het risicogedrag te verminderen en de school zinvol te laten beleven door de leerlingen.

Dit alles maakt dat de noodzaak voor een categoriale benadering in feite stopt wanneer een minderjarige anderstalige nieuwkomer is ingeschreven in een school.

De nieuwe beleidskeuze vloeit tot slot ook voort uit het feit dat de experimentele minderjarigenwerking in Antwerpen en Gent ontstaan is in een periode dat er nog geen gelijke onderwijskansendecreet (GOK) en dus geen inschrijvingsrecht en geen verplicht lokaal overleg bestond. Anderstalige nieuwkomers in een school inschrijven, bleek vooral in de steden vaak een onmogelijke opdracht, niet in het minst vanwege de sterke toestroom van nieuwkomers in de periode 1999-2001. In artikel IV.4 van het GOK wordt gesteld dat het LOP onder meer als taak heeft “afspraken te maken inzake de opvang, het aanbod en de toelei-

ding van leerlingen naar het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers”. Het LOP is dan ook bevoegd om te bemiddelen inzake het inschrijvingsrecht van alle kinderen.

Artikel 23

Artikel 23 van dit decreet wijzigt het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling III, en artikel 20 van het oorspronkelijke decreet.

De aanpassingen zijn vereist omwille van legistische redenen en de nieuwe terminologie.

Artikel 24

Artikel 24 van dit decreet wijzigt artikel 21 van het oorspronkelijke decreet.

De aanpassingen zijn vereist omwille van de nieuwe terminologie.

Artikel 25

Artikel 25 van dit decreet wijzigt artikel 23 van het oorspronkelijke decreet.

De eerste aanpassing vloeit voort uit het feit dat het Brusselse onthaalbureau niet langer georganiseerd wordt vanuit de VGC. De bepaling dat er moet gerapporteerd worden aan de VGC is derhalve overbodig geworden en wordt geschrapt.

Met de toevoeging van een tweede en derde lid aan artikel 23 van het oorspronkelijke decreet wordt het belang van gegevensregistratie en automatische elektronische uitwisseling van gegevens tussen de verschillende partners onderlijnd. De Vlaamse overheid kan immers enkel het beleid ten volle opvolgen en evalueren indien er voldoende gegevens beschikbaar zijn. Maar ook voor de partners op het terrein is een efficiënte en effectieve elektronische uitwisseling van gegevens broodnodig. Uit signalen van op het werkveld (de partners van het samenwerkingsverband onthaalbureau – Huis van het Nederlands – VDAB) blijkt immers vaak dat knelpunt nummer één een gebrekkige automatische uitwisseling van gegevens is.

In dit artikel wordt bovendien de rechtsgrond ingevoegd die de Vlaamse Regering in staat stelt de ter-

mijn te bepalen waarbinnen de gevraagde gegevens moeten aangeleverd worden door de onthaalbureaus. Dit vermijdt dat de gevraagde gegevens op zich zouden laten wachten.

Bovendien wordt de mogelijkheid voorzien om bij inbreuk op de termijnen een administratieve boete op te leggen aan het onthaalbureau.

Artikel 26, 1°

Artikel 26, 1°, van dit decreet wijzigt artikel 25, §1, van het oorspronkelijke decreet.

Paragraaf 1 wordt vervangen door een nieuwe paragraaf. Deze paragraaf regelt de sanctionering van de onthaalbureaus en de aanbodverstrekkers NT2 ingeval zij welbepaalde taken niet behoorlijk vervullen. Deze wijziging is vooreerst nodig om een onderscheid te kunnen maken tussen de sanctionering van enerzijds de onthaalbureaus en anderzijds de aanbodverstrekkers NT2. Deze wijziging moet bovendien toelaten de taken waarop de sanctionering van toepassing is duidelijker te omschrijven.

A. Bepalingen ten aanzien van de onthaalbureaus (§1, eerste tot en met derde lid)

Onthaalbureaus kunnen gesanctioneerd worden wanneer ze volgende opdrachten niet naar behoren uitvoeren:

- controleren of de verplichte inburgeraar zich heeft aangemeld bij het onthaalbureau. Indien dit niet het geval is, moet het onthaalbureau dit bovendien melden aan de betrokken instantie zodat deze de betrokkene kan herinneren aan zijn inburgeringsplicht. Het onthaalbureau moet dit tevens melden aan de bevoegde instantie in kader van de sanctionering van inburgeraars;
- melden aan de aangeduide instantie in het kader van de sanctionering van inburgeraars wanneer de verplichte inburgeraar zonder geldige reden gestopt is met zijn inburgeringstraject;
- controleren of de inburgeraar, rechthebbende zowel als verplichte, regelmatig deelneemt aan het vormingsprogramma. Voor zover de verplichte inburgeraar niet regelmatig heeft deelgenomen, moet het onthaalbureau dit tevens melden aan de

aangeduide instantie in het kader van de sancti-
nering van inburgeraars.

Het eerste lid van §1 wordt in die zin herschreven zodat duidelijk wordt aangegeven welke taken moeten uitgevoerd worden ten aanzien van de verplichte inburgeraar en welke taken betrekking hebben op zowel de verplichte als de rechthebbende inburgeraar.

Het is belangrijk dat het onthaalbureau de hierboven vermelde taken nauwgezet uitvoert. Het is aangewezen om het onthaalbureau te kunnen sanctioneren wanneer het deze taken niet zorgvuldig opneemt.

De hierboven vermelde taken vormen echter maar een beperkt onderdeel van het totale takkenpakket van het onthaalbureau.

Om het onthaalbureau zo nodig te kunnen sanctioneren als het bovenvermelde taken niet nakomt enerzijds zonder daarbij het risico te lopen om de doelgroep in het werkingsgebied niet langer te kunnen verzekeren van een inburgeringsaanbod anderzijds, wordt in het decreet ingeschreven dat de Vlaamse Regering een administratieve boete van 50 tot 150 euro per inbreuk kan opleggen aan het onthaalbureau.

B. Bepalingen ten aanzien van de aanbodverstrekkers NT2 (§1, vierde en vijfde lid)

De centra die NT2 aanbieden, blijven verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake regelmatige deelname aan de cursus NT2 maar de sanctiëring zal voortaan gebeuren via de op deze centra toepasselijke bepalingen inzake sanctiëring zoals voorzien in het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs en het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen.

De bepalingen in artikel 25, §1, van het oorspronkelijke decreet die betrekking hebben op de centra zijn vooreerst niet uitvoerbaar vermits de centra voor volwassenenonderwijs en de universitaire talencentra geen subsidie-enveloppe ontvangen. Bovendien wordt door deze bepaling slechts één onderwijstype, met name de centra voor basiseducatie gevat door de sanctie. Ten derde wordt in het nieuwe decreet op het volwassenenonderwijs, dat momenteel in voorbereiding is, een regeling inzake sanctiëring voorzien en dit zowel voor de centra voor volwassenenonderwijs als voor de centra voor basiseducatie.

Artikel 26, 2°

Artikel 26, 2°, van dit decreet wijzigt artikel 25, §2, van het oorspronkelijke decreet.

Paragraaf 2 wordt vervangen door een nieuwe paragraaf. De beleidsoptie om zoveel mogelijk inburgeraars te verplichten tot het volgen van een inburgeringsprogramma, brengt met zich mee dat deze plicht, waar nodig, effectief afgedwongen moet kunnen worden. Uit de praktijk blijkt ondertussen dat het huidige instrumentarium van penale boetes niet efficiënt is en als sanctiëningsinstrument niet het beoogde resultaat oplevert. Bijgevolg wordt overgestapt van een systeem met penale boetes naar een systeem met administratieve geldboetes.

Het eerste lid van artikel 25, §2 (artikel 26, 2°, van het ontwerp van decreet) bepaalt dat er in welbepaalde gevallen een administratieve boete van 50 tot 5000 euro kan opgelegd worden. De administratieve geldboete beoogt een preventieve werking, met name de (verplichte) inburgeraars er maximaal toe aan te zetten om een inburgeringsprogramma regelmatig te volgen en te voleindigen. Vanuit dit perspectief meent de decreetgever dat de bedragen redelijk zijn om als waarschuwing en terechtwijzing het gewenste effect te ressorteren. Bovendien heeft een administratieve geldboete geen implicatie op het strafblad van de betrokkene.

Om rechtszekerheid te bieden, wordt in het eerste lid duidelijker bepaald over welke inbreuken het gaat. Alle inbreuken hebben uitsluitend betrekking op het primaire inburgeringstraject. Het betreft volgende inbreuken:

1. de verplichte inburgeraar die weigert de waarborg te betalen. Het bijkomend opnemen van deze bepaling in de lijst van inbreuken is nodig om de uitvoering van artikel 4, §3, derde lid, ook afdwingbaar te maken;
2. de verplichte inburgeraar die zich niet tijdig, dit is uiterlijk binnen de drie maanden nadat voor hem de inburgeringsplicht is ontstaan, heeft aangemeld bij het onthaalbureau (artikel 5, §3, 1°);
3. de verplichte inburgeraar die niet regelmatig heeft deelgenomen aan het vormingsprogramma (artikel 5, §3, 2°);
4. de inburgeraar, rechthebbende zowel als verplichte, die zijn inburgeringsprogramma onrecht-

matig, dit wil zeggen zonder geldige reden zoals bijvoorbeeld ernstige ziekte, voortijdig heeft beëindigd.

Het tweede lid stelt dat de Vlaamse Regering het bedrag van de opgelegde boete bepaalt en de mogelijkheid te hanteren marges. Hierbij zal zij rekening houden met de ernst van de inbreuk en, indien nodig, met verzachtende omstandigheden.

Het derde lid bepaalt dat de Vlaamse Regering de instantie aanwijst die de inbreuken vaststelt. De vaststellingen gelden tot bewijs van het tegendeel.

Het vierde lid bepaalt dat de Vlaamse Regering de instantie aanwijst die de administratieve geldboete oplegt. Voor een inbreuk die meer dan twee jaar voordien werd vastgesteld, kan evenwel geen administratieve boete meer worden opgelegd.

De rechten van de verdediging van de betrokkene worden in acht genomen door in het vijfde lid te voorzien in de verplichting om de betrokkene schriftelijk aan te manen om zich, binnen een bepaalde termijn, in regel te stellen.

Ook wordt de betrokkene de mogelijkheid geboden om, al dan niet bijgestaan door een raadsman, gehoord te worden alvorens men zou kunnen overgaan tot het opleggen van een administratieve geldboete. De betrokkene moet met een aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs op de hoogte gesteld worden van de beslissing en van de wijze waarop hij hiertegen beroep kan aantekenen.

Het zesde lid machtigt de Vlaamse Regering om de hierboven vermelde instanties aan te wijzen.

Er wordt voorzien in een systeem van rechtsbescherming dat voldoet aan de vereisten voortvloeiend uit artikel 6, eerste lid, van het EVRM en uit de Belgische Grondwet, door in het zevende lid te voorzien dat de betrokkene, op straffe van verval van het recht tot het instellen van een beroep, binnen een termijn van vijftien dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing waarbij hem een administratieve boete wordt opgelegd; tegen die beslissing bij verzoekschrift een beroep kan instellen bij de politierechtbank. Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.

Het achtste lid machtigt de Vlaamse Regering om de termijn en de nadere regels voor de betaling van de administratieve boete te bepalen.

Het negende lid machtigt de Vlaamse Regering om de ambtenaren aan te wijzen die een dwangbevel kunnen

uitvaardigen en uitvoerbaar verklaren met het oog op de inning van de administratieve geldboete. Een dwangbevel wordt betekend bij deurwaardersexploot met bevel tot betaling. Het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren en het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren zijn hierbij van toepassing. Deze decreten machtigen de Vlaamse Regering om de ambtenaren van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan te stellen en te belasten met het invorderen van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen. De met invordering belaste ambtenaren zijn gemachtigd om een dwangbevel uit te vaardigen. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en wordt betekend bij exploot van een gerechtsdeurwaarder.

Ter wille van de rechtszekerheid voor de personen aan wie een geldboete wordt opgelegd, is het noodzakelijk een termijn te bepalen binnen dewelke de overheid de betaling van een opgelegde administratieve geldboete kan vorderen. Volgens artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek, waarnaar wordt verwezen, wordt die verjaringstermijn gestuit door een dagvaarding, een bevel tot betaling of een akte van beslag die aan de betrokkene wordt betekend. Dit wordt voorzien in het tiende lid.

Het elfde en laatste lid van artikel 25, §2, stelt dat er geen administratieve boete kan worden opgelegd aan inburgeraars die gevat worden door het inwerkingsdecreet. Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet betreffende het inwerkingsbeleid werd aangepast en voorziet in een eigen sanctionering voor de inburgeraars die gevat worden door het inwerkingsdecreet. In opvolging hiervan werd het laatste lid van §2 eveneens aangepast.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt wanneer dit decreet in werking treedt, met name de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Een uitzondering wordt gemaakt wat betreft de bepalingen met betrekking tot:

- 1° het invoeren van de resultaatsverbintenis (artikel 2, §2, artikel 6, 4°, en artikel 16, §2);
- 2° de verplichte inburgeraars-oudkomers (artikel 6, 1°, 2 en 3°, artikel 12, tweede lid, en artikel 13, 1°, eerste lid, vijfde en zesde zin);
- 3° de administratieve geldboetes bij het niet-nakomen van de inburgeringsplicht of bij het onrechtmatig voortijdig beëindigen van het inburgeringsprogramma (artikel 26, 2°).

Deze bepalingen dienen immers door de Vlaamse Regering nader geoperationaliseerd te worden vooraleer zij in werking kunnen treden. Bijgevolg wordt de datum van inwerkingtreding van deze bepalingen aan de Vlaamse Regering toevertrouwd.

Wat artikel 6 van het ontwerp van decreet betreft, wordt bovendien de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering de verschillende punten (enerzijds bepalingen met betrekking tot de verplichte oudkomers en anderzijds de bepaling betreffende het invoeren van een resultaatsverbintenis) op verschillende data in werking kan stellen.

Tot zolang de bepalingen met betrekking de administratieve geldboetes (artikel 26, 2°) niet in werking zijn getreden, blijft artikel 25, §2, van het oorspronkelijke decreet van toepassing.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur,
Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,*

Marino KEULEN

Bijlage - overzichtstabel doelgroepen inburgering

Doelgroep	Prioritaire inburgeraars		Verplichte inburgeraars (enkel in Vlaamse Gewest - verblijfstitel van meer dan 3 maanden)
A "Inburgeraar" voor zover ingeschreven in Rijksregister door gemeente van Vlaamse Gewest of BHG	Brusselse Gewest	Vlaamse Gewest	Vrijstellingen mogelijk voor iedereen Vrijstellingen niet mogelijk voor bedienaars van erkende erediensten
1 Meerderjarige vreemdeling NIET --> die hier voor een <u>tijdelijk doel</u> verblijft NIET --> de asielzoeker zolang zijn asielaanvraag <u>niet ontvankelijk</u> is verklaard	1 jonger dan 65 jaar ; gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister ingeschreven ; inkomsten via maatschappelijke dienstverlening, een leefloon, een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering ; -> Oudkomers	1 jonger dan 65 jaar ; gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister ingeschreven ; ouder of voogd van een schoolgaand of leerplichtig kind -> Oudkomers	Onderdanen van een lidstaat van de EU+ en Belgen met dubbele nationaliteit (Belg én EU+) De inburgeraar, vermeld in §1, 1°, 3° en 4°, wordt vrijgesteld van de inburgeringsplicht als hij 65 jaar of ouder is
2 Meerderjarige Belg, geboren buiten België, van wie minstens één ouder geboren is buiten België	2 ouder of voogd van een schoolgaand of leerplichtig kind	2 Gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister ingeschreven ; ouder of voogd van een schoolgaand of leerplichtig kind -> Oudkomers	Echtgenoten en familieleden van EU+-onderdanen en echtgenoten en familieleden van Belgen met dubbele nationaliteit (Belg én EU+) getuigschrift basisonderwijs, of een secundair onderwijs, of een diploma hoger onderwijs behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden
B Minderjarige anderstalige nieuwkomer, zoals vermeld in de organieke onderwijsregelgeving ter zake.	3 kandidaat-huurder voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest	3 huurder van of kandidaat-huurder voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest.	de Belg die door de uitoefening van het recht op vrij verkeer naar een andere staat van de EU+, inburgeringsplichtig zou zijn geworden, en zijn echtgenoot en familieleden
	4 familieleden van EU+-onderdanen ; die zelf geen onderdaan zijn van een EU+staat.	4 familieleden van EU+-onderdanen ; die zelf geen onderdaan zijn van een EU+staat.	de inburgeraar die aan de hand van een medisch attest aan toont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft, wat deelname of verdere deelname aan het inburgeringstraject blijvend onmogelijk maakt.
		5 verplichte inburgeraars	de inburgeraar die een attest van inburgering heeft behaald
			Derdelander die in een andere EU+staat statutair van langdurig ingezetene gekregen heeft mits voldaan aan integratievoorwaarden : NT2

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

Artikel 2

In artikel 2 van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° inburgering: een interactief proces waarbij de overheid aan inwijkelingen in de zin van artikel 5, §1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een specifiek programma aanbiedt, dat hun enerzijds de mogelijkheid biedt om hun zelfredzaamheid te verhogen en anderzijds ertoe bijdraagt dat de samenleving die personen als volwaardige burgers erkent, met als doel een volwaardige, actieve participatie en een gedeeld burgerschap van éénieder en het verkrijgen van een voldoende sociale samenhang;”;

2° in punt 3° wordt het woord “werknemer” vervangen door het woord “werkende”;

3° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

“6° inburgeraar: een natuurlijke persoon als vermeld in artikel 3, §1;”;

4° er wordt een punt 6°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“6°bis verplichte inburgeraar: een inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1;”;

5° in punt 9° worden de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraar”;

6° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

“11° attest van inburgering: attest waarin vermeld wordt dat betrokkene het vormingsprogramma regelmatig gevolgd heeft en/of de doelstellingen bereikt heeft;”;

7° er worden een punt 12° tot en met 30° toegevoegd, die luiden als volgt:

“12° attest van vrijstelling: attest waarin vermeld wordt dat de betrokkene vrijgesteld is van de inburgeringsplicht, vermeld in artikel 5, §3;

13° attest van EVC: attest waarin vermeld wordt dat de betrokkene vanwege zijn elders of eerder verworven competenties, als bedoeld in artikel 13, §2, tweede lid, meteen in het secundaire inburgeringstraject kan stappen;

14° vreemdeling: persoon die het bewijs niet levert dat hij de Belgische nationaliteit bezit en die gemachtigd of toegelaten is tot een verblijf of om zich te vestigen met toepassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, of van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk;

15° EU: de Europese Unie, namelijk de groep landen die zijn toegetreden tot de rechtsorde die is geschapen door het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie en het verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Gemeenschap;

16° EER: de Europese Economische Ruimte, namelijk de groep van landen die zijn toegetreden tot de rechtsorde die is geschapen door de overeenkomst van 2 mei 1992 houdende oprichting van de Europese Economische Ruimte;

17° EU+: de in 15° en 16° bedoelde landen, aangevuld met Zwitserland;

18° beroepsmatig werkzaam zijn: op legale wijze een activiteit uitoefenen die voldoende inkomsten genereert om een menswaardig bestaan te kunnen leiden;

19° leefloon: een geïndexeerd inkomen dat wordt uitgekeerd met toepassing van de wetgeving betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

20° maatschappelijke dienstverlening: de maatschappelijke dienstverlening in de vorm van een financiële uitkering door het OCMW, die geheel of gedeeltelijk door de federale overheid ten laste wordt genomen op grond van artikel 5 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's;

- 21° wachttuitkering: de wachttuitkering die is ingevoerd in het kader van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de werkloosheidsreglementering;
- 22° werkloosheidsuitkering: de werkloosheidsuitkering die is ingevoerd in het kader van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de werkloosheidsreglementering;
- 23° OCMW: het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn;
- 24° VDAB: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
- 25° Huis van het Nederlands: een voorziening als vermeld in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de Huizen van het Nederlands;
- 26° centra: entiteiten als bedoeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de Huizen van het Nederlands;
- 27° lokaal overlegplatform: een lokaal overlegplatform als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 2, van het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I;
- 28° schoolgaand kind: de natuurlijke persoon jonger dan achttien jaar die door de decreetgever gefinancierd, erkend of gesubsidieerd onderwijs volgt;
- 29° leerplichtig kind: de natuurlijke persoon die valt onder de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de leerplicht;
- 30° inburgeringsplicht: de verplichtingen die aan bepaalde inburgeraars worden opgelegd door artikel 5, §3.”;

8° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De mannelijke vorm verwijst in dit decreet zowel naar mannen als naar vrouwen.”.

Artikel 3

Artikel 3 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 3

§1. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoren de volgende categorieën van personen:

- 1° iedere meerderjarige vreemdeling die ingeschreven is in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied of door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met uitzondering van de vreemdeling die hier voor een tijdelijk doel verblijft en van de asielzoeker zolang zijn asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard;
- 2° iedere meerderjarige Belg, geboren buiten België, van wie minstens één ouder geboren is buiten België en die in het Rijksregister ingeschreven is door een gemeente van het Nederlandse taalgebied of door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Een inburgeraar als vermeld in punt 2°, draagt de bewijslast met betrekking tot de geboorteplaats van zijn ouders. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden.

De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van personen die met een tijdelijk doel verblijven, vermeld in punt 1°.

§2. Elke inburgeraar heeft recht op een inburgeringstraject.

§3. Met behoud van de toepassing van §4 is de Vlaamse Regering gemachtigd om een lijst op te stellen van de categorieën van inburgeraars die bij voorrang recht hebben op het volgen van een inburgeringstraject of welbepaalde onderdelen ervan.

§4. De volgende categorieën van inburgeraars, ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied, behoren in elk geval tot de prioritaire categorieën voor een primair inburgeringstraject als vermeld in artikel 10:

- 1° de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1;
- 2° de inburgeraar die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister is ingeschreven en die ouder of voogd is van een schoolgaand of leerplichtig kind;
- 3° de inburgeraar, jonger dan 65 jaar, die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister is ingeschreven en die inkomsten verwerft via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering;
- 4° de inburgeraar die huurder is van of kandidaat-huurder is voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest.

De volgende categorieën van inburgeraars, ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, behoren in elk geval tot de prioritaire categorieën voor een primair inburgeringstraject als vermeld in artikel 10:

- 1° de inburgeraar, jonger dan 65 jaar, die over een verblijfstitel van meer dan drie maanden beschikt en die inkomsten verwerft via maatschappelijke dienstverlening, een leefloon, een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering;
- 2° de inburgeraar die ouder of voogd is van een schoolgaand of leerplichtig kind;
- 3° de inburgeraar die kandidaat-huurder is voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest.

§5. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoort tevens de minderjarige anderstalige nieuwkomer, zoals vermeld in de organieke onderwijsregelgeving ter zake. Iedere minderjarige anderstalige nieuwkomer heeft recht op een toeleidingstraject als vermeld in artikel 17.”.

Artikel 4

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt geconcretiseerd in een inburgeringstraject dat aan de inburgeraar aangeboden wordt.”;

2° in §2, tweede en derde lid, worden de woorden “personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”;

3° in §2, derde lid, wordt het woord “vervolgtraject” vervangen door de woorden “secundair traject”;

4° aan §2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De inburgeraar heeft na voltooiing van het primaire inburgeringstraject recht op deelname aan een secundair inburgeringstraject dat aansluit op zijn primaire inburgeringstraject.”;

5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Voor de inburgeraar, vermeld in artikel 3, §1, zal de Vlaamse Regering het volgen van een primair inburgeringstraject afhankelijk stellen van het betalen van een vergoeding door de inburgeraar. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de vergoeding, de voorwaarden ervan, alsook de procedure voor de vaststelling en voor de inning ervan. Hierbij zal het bedrag van de vergoeding gekoppeld worden aan de financiële draagkracht van de inburgeraar en de echtgenoot of partner met wie hij wettelijk samenwoont.

Als de financiële draagkracht lager ligt dan of gelijk is aan het leefloon, dan zal het primaire inburgeringstraject kosteloos aangeboden worden. Tevens wordt het primaire inburgeringstraject kosteloos aangeboden aan de inburgeraar als vermeld in artikel 3, §4, eerste lid, 3°, aan wie het onthaalbureau overeenkomstig artikel 13, §2, derde lid, een vormingsprogramma of onderdelen ervan aanbiedt na doorverwijzing door de VDAB.

In afwijking van het eerste lid, zal de Vlaamse Regering, voor de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1, het volgen van een primair inburgeringstraject afhankelijk stellen van het betalen van een waarborg. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de waarborg, de voorwaarden ervan, alsook de procedure voor de vaststelling en voor de inning ervan. Hierbij zal het bedrag van de waarborg gekoppeld worden aan de financiële draagkracht van de inburgeraar en de echtgenoot of partner met wie hij wettelijk samenwoont.”.

Artikel 5

Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 5

§1. Voor zover ze in het Rijksregister zijn ingeschreven door een gemeente van het Nederlandse taalgebied, over een verblijfstitel beschikken van meer dan drie maanden, volle achttien jaar oud zijn en niet vrijgesteld zijn overeenkomstig §2, zijn de volgende categorieën van personen verplicht om een inburgeringstraject als vermeld in artikel 10 te volgen, en om daarbij de verplichtingen, bepaald in §3, na te komen:

- 1° elke inburgeraar als vermeld in artikel 3, §1, 1°, die sedert niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden in het Rijksregister is ingeschreven door een gemeente van het Nederlandse taalgebied;
- 2° elke inburgeraar die behoort tot een van de volgende categorieën, vermeld in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten: de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke van de parochie voor de rooms-katholieke eredienst en zijn vervanger, de predikant voor de protestantse eredienst en zijn vervanger, de bedienaar van de eredienst voor de anglicaanse eredienst en zijn vervanger, de rabbijn voor de Israëliëse eredienst en zijn vervanger, de kerkbedienaar en zijn vervanger voor de orthodoxe eredienst en de eerste imam en zijn vervanger voor de islamitische eredienst;
- 3° elke in België erkende vluchteling als vermeld in artikel 49 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, voor zover hij niet langer dan twaalf maanden in die hoedanigheid in het Rijksregister is ingeschreven.

§2. De volgende inburgeraars, vermeld in §1, worden vrijgesteld van de inburgeringsplicht:

- 1° een onderdaan van een lidstaat van de EU+ voor zover hij geen Belg is;
- 2° de inburgeraar die een attest van inburgering heeft behaald;
- 3° de inburgeraar die aan de hand van een medisch attest aantoont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft, wat deelname of verdere deelname aan het inburgeringstraject blijvend onmogelijk maakt.

De inburgeraar, vermeld in §1, 1° en 3°, wordt vrijgesteld van de inburgeringsplicht als hij 65 jaar of ouder is.

De Vlaamse Regering kan aanvullende categorieën van personen van de inburgeringsplicht vrijstellen en de voorwaarden bepalen waaronder die vrijstelling wordt verleend.

§3. De verplichte inburgeraar is verplicht:

- 1° zich, overeenkomstig artikel 12, §1, bij het onthaalbureau aan te melden binnen een termijn van maximaal drie maanden nadat de inburgeringsplicht voor hem is ontstaan overeenkomstig §1;
- 2° om regelmatig deel te nemen aan het vormingsprogramma en/of om de doelstellingen van de onderdelen van het vormingsprogramma te behalen.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere uitvoering en voorwaarden van de vrijstellingen, vermeld in §2, eerste en tweede lid.

Met behoud van de toepassing van §5 bepaalt de Vlaamse Regering de nadere uitvoering en voorwaarden van de verplichtingen, vermeld in §3.

§5. Wanneer en zolang een inburgeraar als vermeld in §1, 1° en 3°, beroepsmatig werkzaam is, heeft hij recht op een primair inburgeringstraject dat hem toelaat zowel zijn beroepsmatige activiteit te verrichten als zijn inburgeringsplicht na te leven. Hierbij kan afgeweken worden van de bepalingen, vermeld in §3. De inburgeraar draagt de bewijslast voor het beroepsmatig werkzaam zijn. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels.

§6. In afwijking van §1 is elke asielzoeker die toegelaten werd tot het verblijf op het grondgebied door de bevoegde minister of zijn gemachtigde, of, in geval van beroep, door de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, tot wanneer een beslissing wordt genomen inzake de gegrondheid van zijn aanvraag tot erkenning als vluchteling door de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen of, in geval van beroep, door de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, verplicht een pakket maatschappelijk oriëntatie als vermeld in artikel 13, §1, tweede lid, te volgen en daarbij de verplichtingen, vermeld in §3, na te komen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels hiervan.”.

Artikel 6

In artikel 5 van hetzelfde decreet, vervangen bij artikel 5 van dit decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §1 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

- “4° elke inburgeraar die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister is ingeschreven en die inkomsten verwerft via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon.”;

- 2° in §2, tweede lid, worden de woorden “vermeld in §1, 1° en 3°” vervangen door de woorden “vermeld in §1, 1°, 3° en 4°”;
- 3° in §2 wordt tussen het tweede en het derde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “De inburgeraar, vermeld in §1, 4°, wordt vrijgesteld van de inburgeringsplicht indien hij een getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs, of een diploma hoger onderwijs heeft behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk Nederland erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling. De inburgeraar draagt hiervan de bewijslast.”;
- 4° in §4 worden de woorden “§2, eerste en tweede lid” vervangen door de woorden “§2, eerste tot en met derde lid”.

Artikel 7

In artikel 7 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Artikel 4, §3, artikel 11, artikel 11bis, artikel 12, §1, eerste en tweede lid, artikel 13bis, §1, artikel 14, vierde lid, tweede zin, en artikel 18 zijn niet van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”;

- 2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Het inburgeringsbeleid op het niveau van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt georganiseerd via een onthaalbureau. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regeling.

Met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van het onthaalbureau is artikel 6, §2, van overeenkomstige toepassing.”.

Artikel 8

In artikel 8 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”;
- 2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het onthaalbureau organiseert het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie, vermeld in artikel 13, §1, tweede lid, voor de inburgeraars en verzorgt de trajectbegeleiding van de inburgeraars binnen het primaire traject. Het onthaalbureau volgt de trajectresultaten van het secundaire traject op in overleg met en via terugkoppeling van de reguliere voorzieningen.”;

- 3° in het derde lid worden de woorden “of de Vlaamse Gemeenschapscommissie” geschrapt.

Artikel 9

In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, waaraan de inburgeraars worden overgedragen op het einde van het primaire inburgeringstraject, bouwen een behoeftedekkend aanbod aan secundaire trajecten uit. Aan de inburgeraar wordt binnen een redelijke termijn na de overdracht een secundair traject aangeboden.”;

2° in het tweede lid worden de woorden de erkende onthaalbureaus. vervangen door de woorden “het onthaalbureau, vermeld in artikel 7, §2.”.

Artikel 10

In het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling I, en in artikel 10, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”.

Artikel 11

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De gemeente, waar de inburgeraar, vermeld in artikel 3, §1, 1°, die sedert niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden in het Rijksregister is ingeschreven, zich inschrijft, informeert die persoon over het inburgeringsbeleid en verwijst hem door naar het onthaalbureau. De gemeente wijst de verplichte inburgeraars, vermeld in artikel 5, §1, 1° en 3°, en artikel 5, §6, op de verplichtingen, vermeld in artikel 5, §3, en op de sancties, vermeld in artikel 25, §2.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, §1 en §5,” vervangen door de woorden “inburgeraars, vermeld in artikel 3, §1, 1°, die sedert niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden in het Rijksregister zijn ingeschreven en van de minderjarige anderstalige nieuwkomers,”.

Artikel 12

In hetzelfde decreet wordt een artikel 11bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 11bis

De instantie, aangewezen door de Vlaamse Regering, informeert de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1, 2°, over het inburgeringsbeleid en de inburgeringsplicht, en verwijst hem door naar het onthaalbureau. Die instantie bezorgt het onthaalbureau maandelijks een lijst van de verplichte inburgeraars die werden doorverwezen.

Het OCMW waaraan de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1, 4°, is toegewezen, informeert de betrokkene over het inburgeringsbeleid en de inburgeringsplicht en verwijst hem door naar het onthaalbureau. Het OCMW bezorgt het onthaalbureau maandelijks een lijst van de verplichte inburgeraars die werden doorverwezen.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van het eerste en tweede lid.”.

Artikel 13

In artikel 12 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 1°, en artikel 5, §6, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden na de inschrijving of als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 3°, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de drie maanden na de inschrijving in de hoedanigheid van erkende vluchteling, meldt het onthaalbureau dat aan de gemeente. De gemeente informeert de betrokkene opnieuw en verwijst hem opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11, eerste lid. Als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 2°, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, meldt het onthaalbureau dat aan de instantie, vermeld in artikel 11bis, eerste lid. Die instantie informeert de betrokkene opnieuw en verwijst hem opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11bis, eerste lid. Als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 4°, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, meldt het onthaalbureau dat aan het OCMW. Het OCMW informeert de betrokkene opnieuw en verwijst hem opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11bis, tweede lid.

Als een verplichte inburgeraar zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, of als hij het vormingsprogramma onrechtmatig vroegtijdig heeft beëindigd of niet regelmatig heeft gevolgd, meldt het onthaalbureau dat tevens aan de persoon of instantie die de Vlaamse Regering heeft aangewezen, met het oog op een toepassing van de sanctie bepaald in artikel 25, §2.

Met behoud van de toepassing van artikel 5, §5, bepaalt de Vlaamse Regering de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet het vormingsprogramma onrechtmatig vroegtijdig heeft beëindigd.

Met behoud van de toepassing van artikel 5, §5, bepaalt de Vlaamse Regering de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet regelmatig heeft deelgenomen aan het vormingsprogramma.

De Vlaamse Regering kan de termijn, bepaald in het eerste en tweede lid, inkorten.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Het onthaalbureau biedt de inburgeraar een primair inburgeringstraject aan, dat duurt vanaf de aanmelding bij het onthaalbureau tot het ogenblik dat de inburgeraar volledig wordt overgedragen aan de reguliere voorzieningen die belast zijn met het secundaire traject. Het vormingsprogramma van het primaire traject wordt opgestart maximaal drie maanden na de aanmelding op het onthaalbureau.

Het primaire inburgeringstraject wordt hoogstens één jaar na het opstarten van het vormingsprogramma, vermeld in het eerste lid, afgerond.

De Vlaamse Regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen afgeweken kan worden van de termijnen, vermeld in het eerste en tweede lid. Voor de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §5, wordt in elk geval in de mogelijkheid tot afwijking voorzien.”;

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Artikel 14

In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in §1, tweede en derde lid, worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”;
- 2° in §1, vierde lid, worden de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraar”;
- 3° het tweede lid van §2 wordt vervangen door wat volgt:

“Inburgeraars die over voldoende vaardigheden beschikken, hebben de mogelijkheid om meteen in het secundaire inburgeringstraject te stappen. Die rechtstreekse instap gebeurt in onderling overleg tussen het onthaalbureau, de inburgeraar en de reguliere voorziening(en), verantwoordelijk voor het secundaire traject.”;

- 4° in §2 wordt tussen het tweede en derde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste en tweede lid biedt het onthaalbureau aan een inburgeraar als bedoeld in artikel 3, §4, eerste lid, 3°, of tweede lid, 1°, die met toepassing van artikel 11, derde lid, van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid door de VDAB naar het onthaalbureau werd doorverwezen, een vormingsprogramma aan zoals door de VDAB aangeduid bij de doorverwijzing. Als die inburgeraar dat vormingsprogramma niet regelmatig volgt, meldt het onthaalbureau dit onverwijld aan de VDAB. Artikel 12, §1, vierde lid is van overeenkomstige toepassing. Zodra de inburgeraar het vormingsprogramma regelmatig heeft gevolgd, stelt het onthaalbureau de VDAB hiervan in kennis.”;

- 5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud, voorwaarden en kwaliteitscriteria met betrekking tot elk van de vormingspakketten, bedoeld in §1. De onderdelen van het vormingsprogramma die worden aangeboden binnen de centra en de VDAB, vallen onder de op deze centra en de VDAB toepasselijke bepalingen inzake kwaliteitscontrole.”;

- 6° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Met behoud van de toepassing van artikel 12, §2, bieden de centra aan de inburgeraars binnen drie maanden nadat ze zich op het onthaalbureau hebben aangemeld, een cursus Nederlands als tweede taal op maat aan. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels hiervan.”.

Artikel 15

In hetzelfde decreet wordt een artikel 13bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 13bis

§1. De VDAB verzorgt de loopbaanoriëntatie van de inburgeraar naar de arbeidsmarkt.

Het onthaalbureau en de VDAB sluiten hiertoe een samenwerkingsprotocol af. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van het protocol.

§2. Het Huis van het Nederlands verzorgt de gecoördineerde en geobjectiveerde intake, eventueel testing, en doorverwijzing van de inburgeraar naar een gepast aanbod Nederlands als tweede taal en eventueel de verdere opvolging van dit aanbod.

Het onthaalbureau en het Huis van het Nederlands sluiten hiertoe een samenwerkingsprotocol af. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van het protocol.”.

Artikel 16

Artikel 14 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 14

Als de inburgeraar het vormingsprogramma regelmatig heeft gevolgd en/of de doelstellingen van het vormingsprogramma heeft behaald, reikt het onthaalbureau aan die persoon een attest van inburgering uit.

Als het onthaalbureau vaststelt dat een inburgeraar van de inburgeringsplicht vrijgesteld is krachtens artikel 5, §2, reikt het onthaalbureau aan die persoon een attest van vrijstelling uit.

Als de inburgeraar voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 13, §2, tweede lid, reikt het onthaalbureau aan die persoon een attest van EVC uit.

De attesten, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, worden opgemaakt door het onthaalbureau. Ze worden geregistreerd door de gemeente waar de inburgeraar verblijft.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van het attest van inburgering, het attest van vrijstelling en het attest van EVC.”.

Artikel 17

In artikel 15, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraar”.

Artikel 18

In artikel 16 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” worden vervangen door het woord “inburgeraar”;
- 2° aan de vierde zin worden de woorden “, onverminderd de toepassing van artikel 12, §2, derde lid” toegevoegd.

Artikel 19

In het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet worden de woorden “primaire inburgerings-traject” vervangen door het woord “toeleidingstraject”.

Artikel 20

Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 17

Het toeleidingstraject voor minderjarige anderstalige nieuwkomers die zich bij het onthaalbureau aanmelden of daar worden aangemeld, omvat een actieve doorverwijzing door het onthaalbureau:

1° naar het onthaalonderwijs;

2° voor zover nodig ook naar gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Het onthaalonderwijs, vermeld in het eerste lid, wordt aangeboden in een onderwijsinstelling voor basis- of secundair onderwijs. Het is gericht op taalvaardigheid Nederlands en op de sociale integratie van de minderjarige anderstalige nieuwkomers.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de doorverwijzing, vermeld in het eerste lid.”.

Artikel 21

Aan artikel 18 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De gemeente, waar de minderjarige anderstalige nieuwkomer zich inschrijft, informeert deze persoon over het gemeentelijke socioculturele aanbod en brengt hem desgewenst in contact met de betrokken lokale diensten.”.

Artikel 22

Artikel 19 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 19

De actieve toeleiding naar het onthaalonderwijs door het onthaalbureau moet in principe worden gerealiseerd binnen de termijn die is vastgesteld voor immigrerende minderjarigen van vreemde nationaliteit zoals bepaald in de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht.

Ook voor de minderjarigen die niet binnen de vastgestelde periode werden ingeschreven in een school, realiseert het onthaalbureau binnen zestig schooldagen na hun aanmelding op het onthaalbureau, de toeleiding. Tevens doet het onthaalbureau melding van de niet-ingeschreven leerlingen aan het lokaal overlegplatform, zoals omschreven in het decreet van 28 juni 2002 betreffende degelijke onderwijskansen–I, of aan het departement Onderwijs in het kader van de controle op de leerplicht.

De Vlaamse Regering kan bepalen voor welke specifieke doelgroepen en in welke gevallen een ruimere invulling aan het toeleidingstraject voor minderjarige anderstalige nieuwkomers kan worden gegeven.”.

Artikel 23

In het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling III, en in artikel 20, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars” en in artikel 20, tweede lid, worden de woorden “artikel 2, 2°” vervangen door de woorden “artikel 2, eerste lid, 2°”.

Artikel 24

In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de woorden “personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”.

Artikel 25

In artikel 23 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “of de Vlaamse Gemeenschapscommissie” worden geschrapt;

2° er worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan te allen tijde gegevens opvragen bij de onthaalbureaus. De Vlaamse Regering bepaalt de termijn waarbinnen die gegevens aangeleverd moeten worden. Als de gegevens niet binnen die termijn worden aangeleverd, kan de Vlaamse Regering een administratieve boete opleggen van 50 tot 150 euro per werkdag vertraging. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het opleggen en innen van de boete.

De gegevensuitwisseling tussen de onthaalbureaus, de Huizen van het Nederlands en de VDAB verloopt elektronisch. De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden inzake de elektronische gegevensuitwisseling bepalen.”.

Artikel 26

In artikel 25 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het onthaalbureau is verplicht de aanmelding en regelmatige deelname van de inburgeraars aan het vormingsprogramma te controleren.

Het niet naleven van de verplichtingen, zoals bepaald in het eerste lid en in artikel 12, §1, kan aanleiding geven tot sancties. De sanctie kan een gedeeltelijke terugvordering van subsidies inhouden, tot een maximum van 10% van die subsidies. De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassing van de sancties. Het bedoelde besluit waarborgt het recht op verdediging.

De Vlaamse Regering regelt de controle, vermeld in het eerste lid.

Centra die het pakket Nederlands als tweede taal aanbieden, vermeld in artikel 13, §1, zijn verplicht medewerking te verlenen aan de controle op de regelmatige deelname aan het pakket Nederlands als tweede taal door inburgeraars.

Het niet naleven van de verplichtingen, vermeld in het vierde lid, kan aanleiding geven tot sancties. De sancties vallen onder de op die centra toepasselijke bepalingen inzake sanctionering.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Een administratieve geldboete van 50 tot 5000 euro kan worden opgelegd aan de verplichte inburgeraars die de bepalingen van artikel 5, §3, niet naleven, alsook aan inburgeraars die op onrechtmatige wijze het vormingsprogramma van het primaire inburgeringstraject vroegtijdig beëindigen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de inburgering bepaalt het bedrag van de opgelegde administratieve geldboete en de mogelijk te hanteren marges, rekening houdend met de ernst van de inbreuken op de bepalingen.

Die geldboete kan pas opgelegd worden nadat:

- 1° de betrokkene van een door de Vlaamse Regering aangewezen instantie een schriftelijke aanmaning heeft ontvangen om zich in regel te stellen;
- 2° de betrokkene in kwestie zich niet in regel heeft gesteld binnen een door de Vlaamse Regering te bepalen termijn;
- 3° de betrokkene de kans heeft gekregen om gehoord te worden door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen instantie.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassingen, uitvoering en voorwaarden van de sancties. Ze wijst de ambtenaren aan die de geldboete kunnen opleggen.

Als de betrokkene de administratieve geldboete niet betaalt, kan de geldboete bij dwangbevel ingevorderd worden. De Vlaamse Regering wijst de ambtenaren aan die een dwangbevel kunnen geven en uitvoerbaar verklaren. Een dwangbevel wordt betekend bij deurwaardersexploot met bevel tot betaling.

De vordering tot voldoening van een administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, bepaald in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Met behoud van de toepassing van artikel 7, derde lid, van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid kan geen administratieve geldboete worden opgelegd aan inburgeraars als vermeld in artikel 3, §4, eerste lid, 3°, die het vormingsprogramma dat hen overeenkomstig artikel 13, §2, derde lid, werd aangeboden, op onrechtmatige wijze vroegtijdig hebben beëindigd.”.

HOOFDSTUK III

Slotbepaling

Artikel 27

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de hieronder vermelde bepalingen, die in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum:

1° artikel 6;

2° artikel 12, tweede lid;

3° artikel 13, 1°, eerste lid, vijfde en zesde zin;

4° artikel 26, 2°.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,

Marino KEULEN

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

ADVIES**Raad Levenslang en Levensbreed Leren**

10 maart 2006

RLLL/MDR/ADV/006

**Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van
het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse
inburgeringsbeleid**

Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

1 Situering

De belangrijkste doelstellingen van het voorontwerp tot wijziging van het inburgeringsdecreet van 28 februari 2003 zijn de doelgroep van het verplichte inburgeringsbeleid beter en ruimer af te bakenen en een doeltreffender sanctioneringsmechanisme in te voeren. Daarnaast wordt het oorspronkelijke decreet op een aantal punctuele punten verfijnd en bijgestuurd.

Het voorontwerp van wijzigingsdecreet bevat bepalingen die invloed hebben op de beleidsdomeinen van verschillende ministers van de Vlaamse Regering, waaronder ook het beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet tot wijziging van het inburgeringsdecreet principieel goed op vrijdag 3 februari 2006. Op 15 februari 2006 ontving de Vlor van de minister van Onderwijs en Vorming hierover een adviesvraag.

Artikel 26 van het decreet van 2003 bepaalt dat de inhoudelijke en financiële aspecten van het Vlaamse inburgeringsbeleid uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van het decreet zullen geëvalueerd worden. Een evaluatieonderzoek in het kader van VIONA zal eind 2006 worden afgerond. De Vlor vindt het jammer dat de overheid niet op de conclusies van dit onderzoek heeft gewacht alvorens nieuwe decretale initiatieven te nemen om het inburgeringsdecreet bij te sturen.

In dit ontwerpadvies geeft de Vlaamse Onderwijsraad geen advies over het geheel van het voorontwerp. Hij spreekt zich enkel uit over bepalingen die behoren tot of raakvlakken hebben met het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, en dringt aan op de noodzakelijke coördinatie tussen onderwijs en de belendende sectoren.

De Vlaamse Onderwijsraad keurde dit advies met éénparigheid van stemmen goed op 10 maart 2006, in aanwezigheid van 23 stemgerechtigde leden.

2 Inleiding

De elementen van het voorontwerp van decreet die behoren tot of raakvlakken hebben met het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, kan men groeperen in vier thema's. Deze thema's vormen de verschillende delen van het advies.

- 1 De verruiming van de doelgroep inburgeraars. De Vlor adviseert niet over de verruiming van de doelgroep an sich, wel over de mogelijke onderwijskundige en organisatorische repercussies voor de centra en de budgettaire implicaties voor de minister van Onderwijs en Vorming;
- 2 De inhoud en de modaliteiten van het primair inburgeringstraject voor inburgeraars en de verplichtingen die daaruit voortvloeien voor de centra;
- 3 De verschillende attesten: attest van inburgering, attest van vrijstelling, attest van EVC;
- 4 De vormingscomponent van het secundair inburgeringstraject voor inburgeraars.

Het volwassenenonderwijs neemt in het primair inburgeringstraject de verantwoordelijkheid op voor de NT2-component. Voor het secundair inburgeringstraject beschikt het

volwassenenonderwijs over een breed aanbod inzake professionele, educatieve en/of maatschappelijke vervolgtrajecten voor de inburgeraars.

Naast het volwassenenonderwijs verzorgen ook de universitaire talentcentra een NT2-aanbod voor een deel van de doelgroep. Vertegenwoordigers van de universitaire talentcentra maakten deel uit van de Vlor-werkgroep die het advies over dit voorontwerp van decreet heeft voorbereid.

Wat de inburgering van leerplichtige leerlingen betreft, past de overheid het decreet inburgering aan aan de inhoud van het gelijke onderwijskansen (GOK)-decreet. De bevoegdheid die het lokaal overlegplatform (LOP) kreeg in verband met anderstalige nieuwkomers, wordt door dit voorstel in het inburgeringsdecreet ingeschreven. Maar in de feiten verandert er niets aan de regelgeving voor leerplichtige kinderen en jongeren. Zij worden zonder meer doorverwezen naar het onthaalonderwijs en vallen niet onder de definitie van een inburgeraar. Over dit principe heeft de Vlor zich reeds positief uitgesproken in zijn advies op het voorontwerp van inburgeringsdecreet op 22 januari 2002. De doorverwijzing naar het onthaalonderwijs vindt hij terecht en komt aan bod in zijn opeenvolgende adviezen over de organisatie van het onthaalonderwijs.

3 De verruiming van de doelgroep van het primair en secundair inburgeringstraject

Art. 3 §2 en art. 4, 4°

3.1 Consequenties voor de centra

Het voorontwerp van decreet voorziet een uitbreiding van de categorieën van inburgeraars die verplicht zijn om een primair inburgeringstraject te volgen of er recht op hebben. De weerslag van die verruiming voor de aanbodverstrekkers is moeilijk in te schatten op dit ogenblik, omdat niet gekend is hoeveel personen van deze doelgroep nu reeds een opleiding NT2 volgen of gevolgd hebben.

Voor de centra is het onderscheid verplichte, prioritaire en niet-prioritaire doelgroepen in wezen irrelevant: alle kandidaat-cursisten NT2 moeten in het volwassenenonderwijs binnen een redelijke termijn toegang kunnen hebben tot een geschikt aanbod. Indien de middelen ontoereikend zouden blijken om aan die behoefte te voldoen, vreest de raad dat uitsluitingsmechanismen zullen ontstaan.

Het recht op een primair inburgeringstraject was al voorzien in de vorige versie van het decreet, maar wordt nu uitgebreid tot een aansluitend secundair inburgeringstraject. Hoe kunnen de centra voor volwassenenonderwijs mee voor de uitoefening van dat recht instaan nu er een bevriezing of slechts een zeer beperkte toename (2%) is van het aantal leraarsuren?

Het is in dit voorontwerp van decreet niet duidelijk of een inrichtende macht kan gesanctioneerd worden bij het niet inrichten van een opleiding. De Vlor wijst erop dat de grondwet dit niet toelaat.

3.2 Consequenties voor de onderwijsbegroting

De afgelopen jaren kampten de centra basiseducatie met grote wachtlijsten, waardoor niet alle kandidaat-cursisten binnen een aanvaardbare termijn na aanmelding en intake konden starten in een NT2-cursus.

Bij de principiële goedkeuring van dit voorontwerp van decreet, heeft de Vlaamse Regering bijkomende budgetten voorzien voor NT2 voor laaggeschoolde anderstaligen. De raad denkt dat daarmee de wachtlijsten in de basiseducatie sterk gereduceerd en zelfs weggewerkt kunnen worden. Die bijkomende middelen voor het NT2-aanbod in de basiseducatie zijn een noodzakelijke voorwaarde voor de uitvoering van het inburgeringsdecreet; de raad apprecieert dan ook de inspanningen die de minister hiervoor heeft geleverd.

Indien de verruiming van de verplichte en prioritair rechthebbende doelgroepen van het inburgeringsbeleid evenwel tot een gevoelige toename van het aantal NT2-cursisten zou leiden in de centra, zal dit uiteraard een bijkomende weerslag hebben op de onderwijsbegroting.

Indien de onderwijsoverheid de engagementen wil waarmaken die ze in het inburgeringsdecreet aangaat, dan zal ze, in voorkomend geval, aan de centra bijkomende leraarsuren moeten toekennen. Volgens welk mechanisme zullen deze bijkomende middelen over de centra verdeeld worden? Zullen de centra over de bijkomende leraarsuren kunnen beschikken op het ogenblik dat ze noodzakelijk zijn (zie ook punt 4.5 over de maximumtermijn van 3 maanden)?

De raad vraagt dat de centra tijdig zouden geïnformeerd worden over de beschikbare leraarsuren.

3.3 Consequenties voor de cursisten van de doelgroep zelf

De raad meent op basis van de praktijkervaringen van de centra te kunnen stellen dat, los van enige verplichting, heel wat anderstaligen bijzonder grote inspanningen leveren om een opleiding NT2 te kunnen volgen en tot een goed einde te brengen. Het is denkbaar dat de invoering van een verplichting effect heeft op net die doelgroepen die, omwille van allerlei belemmeringen, tot nog toe niet spontaan de stap naar opleiding hebben gezet. De raad meent daarom dat het invoeren van een verplichting, zeker voor de minst bevoorrechte groepen, zal moeten gepaard gaan met maatregelen die die belemmeringen wegwerken.

De raad vraagt zich af of de overheid zich voldoende bewust is van de noodzakelijke randvoorwaarden (mobiliteit, openbaar vervoer, kinderopvang, educatief verlof,...) en op welke manier de overheid deze randvoorwaarden voor het volgen van een opleiding in het volwassenenonderwijs zal invullen. Is een analoge regeling denkbaar met de tegemoetkomingen die van overheidswege voorzien zijn voor het volgen van een opleiding bij de VDAB?

Voor de raad is het ook niet duidelijk wie voor deze doelgroepen wervings- of sensibiliseringsacties zal ondernemen: de onthaalbureaus? De gemeenten?

4 De inhoud en de modaliteiten van het vormingsprogramma in het primair inburgeringstraject voor inburgeraars en de verplichtingen voor de centra die daaruit voortvloeien

Artikel 4, 11, 14, 15 en 16

4.1 Inhoud

Het vormingsprogramma in het primaire inburgeringstraject bestaat uit drie vormingspakketten: maatschappelijke oriëntatie, Nederlands als tweede taal en loopbaanoriëntatie.

Art. 14 4° stelt dat de VDAB voortaan het vormingspakket zou bepalen voor "oudkomers" die gevat worden door het inwerkingsdecreet. Voor de raad is het evident dat de VDAB zich voor het luik NT2 tot de Huizen van het Nederlands zal richten om te oordelen of de betrokkene een basisopleiding NT2 nodig heeft of niet.

Art. 14 5° stelt dat de Vlaamse Regering nu ook de inhoud van elk van de vormingspakketten bepaalt. In zijn advies van 22 januari 2002 over het voorontwerp van het inburgeringsdecreet¹ vroeg de Vlor zich af hoe ver de Vlaamse regering kan gaan bij het bepalen van de inhoud van vormingsprogramma's die onderwijsinstellingen uitvoeren. De Vlor wijst erop dat hoe dan ook de decretale bepalingen voor het vastleggen van de basiscompetenties (OSP) of de ontwikkelingsdoelen (BE) gevolgd moeten worden.

De Vlor herinnert tenslotte aan zijn bekommernis om inhoudelijk aan te sluiten bij de werkelijke behoeften van de doelgroep². Zo zal loopbaanoriëntatie enkel relevant zijn voor die inburgeraars die een professioneel perspectief hebben.

4.2 Vergoeding / waarborg

Artikel 4, 5° bepaalt dat de Vlaamse Regering het volgen van een primair inburgeringstraject afhankelijk zal stellen van het betalen van een vergoeding of een waarborg door de inburgeraar. De Vlaamse Regering zal het bedrag en de voorwaarden van de vergoeding/waarborg bepalen, alsook de procedure voor de vaststelling en voor de inning.

De raad twijfelt er sterk aan of dergelijke maatregelen het beoogde effect zullen opleveren en of de mogelijke "voordelen" opwegen tegen de administratieve meerlast voor wie de vergoeding moet innen en de eventuele waarborg moet innen en terugbetalen.

De raad merkt op dat in het volwassenenonderwijs, de NT2-cursisten weliswaar zijn vrijgesteld van het betalen van het wettelijk inschrijvingsgeld, maar dat zij hoe dan ook nu al een financiële inspanning moeten leveren voor de aanschaf van handboeken, cursusmateriaal, verplaatsing, eventuele kinderopvang, enz.

De raad stelt vast dat er een discrepantie is tussen de categorieën die in het volwassenenonderwijs zijn vrijgesteld van het betalen van het wettelijk inschrijvingsgeld, en de regeling die in het kader van het inburgeringsbeleid is voorzien en die strenger is. De raad is voorstander van het behoud van de regeling zoals ze nu in het volwassenenonderwijs bestaat, en vraagt de nodige afstemming daarop in het inburgeringsdecreet.

Wat is de bestemming van de vergoeding die de inburgeraars betalen? De raad gaat ervan uit dat die middelen de kosten van de opleidingen in de centra mee zullen helpen dragen. De raad stelt voor dat die vergoedingen, via inning door de onthaalbureaus, in een centraal fonds worden gestort, van waaruit zij kunnen toegevoegd worden aan de gewone middelen van de centra. De raad pleit voor het behoud van een reguliere financiering/subsidiëring van de centra voor volwassenenonderwijs.

¹ Algemene Raad, Advies over het voorontwerp van het inburgeringsdecreet. 22 januari 2002 (AR/PCA/ADV/005), blz. 2

² Ibidem, blz. 2.

4.3 Inspanningsverbintenis en/of resultaatsverbintenis

Art. 2, 6°; art. 5 §3; art. 16

Het voorontwerp van decreet schrijft de mogelijkheid in om op termijn te evolueren van een inspanningsverbintenis naar een resultaatsverbintenis vanwege de inburgeraar. Ten aanzien van het principe van de resultaatsverbintenis, formuleert de raad vanuit onderwijskundig oogpunt ernstig voorbehoud, omdat de leercapaciteiten van mensen zeer verschillend zijn, en omdat ook de leefomstandigheden een grote invloed hebben op leerprestaties. Wie moeilijker of trager leert, mag niet de dupe worden van het feit dat zijn inspanningen om de doelstellingen van het vormingsprogramma te behalen, niet of niet snel genoeg leiden tot het verhoopte resultaat.

Niet iedereen die moeilijker of trager leert, wordt a priori via de COVAAR-test gedetecteerd. Men kan wel veronderstellen dat de meesten bediend worden door de centra basiseducatie, maar ook onder de cursistenpopulatie van de centra voor volwassenenonderwijs zijn er mensen met leerproblemen.

De raad pleit principieel voor het behoud van een inspanningsverbintenis en voor het behoud van een inspanningsverbintenis die voor elke inburgeraar eenzelfde duur heeft, ongeacht zijn leercapaciteiten. De ervaring leert dat de meeste NT2-cursisten niet stoppen na het volbrengen van hun inburgeringsverplichting, maar hun opleiding hoe dan ook verderzetten. Een tussentijdse beloning – het inburgeringsattest – voor wie trager of moeilijker leert, kan een bijkomende stimulans zijn.

De raad vindt het principieel terecht dat er een onderscheid blijft tussen de onderwijscertificering en de attestering in het kader van inburgering: het kan vóórkomen dat een inburgeraar wel een inburgeringsattest bekommt en geen onderwijscertificering of omgekeerd.

De Vlor vraagt dat de overheid de uitvoeringsbesluiten ter advies zou voorleggen.

4.4 Recht van de werkende inburgeraar op een flexibel primair inburgeringstraject

Artikel 5, §5 stelt dat een inburgeraar die werkt, recht heeft op een primair inburgeringstraject dat hem toelaat zowel zijn beroepsmatige activiteit te verrichten als zijn inburgeringsplicht na te leven. Met dat doel zijn afwijkingen mogelijk van de termijn die op de inburgeringsplicht van toepassing is en van de vereiste van regelmatige deelname aan het vormingsprogramma. Werkende inburgeraars die een afwijking krijgen op de regelmatige deelname, zullen een inburgeringsattest krijgen op voorwaarde dat ze de doelstellingen bereikt hebben. De memorie van toelichting geeft aan dat hiermee het recht op een flexibel inburgeringstraject met het recht op een aanbod op maat, uitdrukkelijk in het voorontwerp van decreet wordt ingeschreven.

Vanuit de praktijk van het NT2-onderwijs in de centra, meent de raad te kunnen stellen dat in grootstedelijke centra, waar het hele jaar door zeer veel NT2-cursisten instromen, het mogelijk is een recurrent, flexibel en behoeftedekkend NT2-aanbod te voorzien, op voorwaarde dat er enige coördinatie en afspraken bestaan via de Huizen van het Nederlands, en op voorwaarde dat de noodzakelijke financieringsbronnen (leraarsuren) tijdig voorhanden zijn. Voor landelijke regio's, waar de instroom van NT2-cursisten veel beperkter is, is dit minder evident. Toch meent de raad dat, zeker in de centra voor volwassenenonderwijs, het opleidingsaanbod per definitie is afgestemd op een cursistenpopulatie die leren moet kunnen combineren met werk en gezin.

De raad vindt dat de decretale opdracht van de Huizen van het Nederlands voldoende garanties biedt voor een behoeftedekkend en flexibel NT2-aanbod, en acht het dan ook niet nodig rechten te creëren voor de individuele kandidaat-cursist.

De raad wijst ook op het belang van het stelsel van educatief verlof voor werknemers, maar stelt vast dat de werkgevers eerder worden ontmoedigd om educatief verlof toe te kennen dan aangemoedigd, omwille van – andermaal – budgettaire beperkingen.

De mogelijkheid om af te wijken van de vereiste van regelmatige deelname, moet volgens de raad sporen met de regelgeving hierover binnen onderwijs.

4.5 Maximumtermijn van drie maanden na aanmelding op het onthaalbureau

Art. 14, 6° (zie memorie van toelichting) bepaalt opnieuw dat de centra een inburgeraar een cursus NT2 moeten aanbieden binnen de drie maanden nadat die zich heeft aangemeld op het onthaalbureau.

In antwoord op een parlementaire vraag over de gangbare wachttijden, antwoordde de minister van Onderwijs en Vorming op 27 mei 2005 dat een wachttijd tot 6 maanden als redelijk dient te worden beschouwd. De raad begrijpt dan ook niet waarom nu opnieuw een maximumtermijn van drie maanden in het voorontwerp van decreet wordt ingeschreven.

De consequenties van de verruiming van de doelgroep van het inburgeringsbeleid op de instroom in de NT2-cursussen van de centra zijn (zoals hoger aangehaald) op dit ogenblik zeer moeilijk in te schatten. Het is evenmin duidelijk welk financierings- en verdeelingsmechanisme de overheid zal hanteren om de extra middelen NT2 aan de centra te bezorgen; de raad stelt voor die middelen in een centraal fonds onder te brengen, van waaruit ze kunnen verdeeld worden over die centra waar verplichtingen of noden ontstaan in het kader van de uitvoering van het inburgeringsbeleid (zie ook punt 4.2 hierboven).

Zolang deze factoren “onbekenden” zijn, stelt de raad de opportuniteit van de voorgestelde maximumtermijn in vraag, omdat hij niet kan oordelen over de haalbaarheid ervan.

4.6 Sanctionering

Art. 26, 1°, 1ste, 4de en 5de lid.

Centra die, in het kader van het primair inburgeringstraject, een opleiding NT2 aanbieden, blijven verplicht hun medewerking te verlenen aan de controle inzake regelmatige deelname door het onthaalbureau. Inzake de sancties op de centra voor volwassenenonderwijs zijn de bepalingen van artikels 66, 67 en 67bis van het decreet van 2 maart tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs van toepassing. Wat zal men sanctioneren (zie ook punt 3.1 hierboven)?

De controle op de regelmatige aanwezigheid van cursisten in de centra gebeurt vanuit het departement Onderwijs door de bevoegde verificatiediensten en de centra moeten die richtlijnen respecteren (o.m. gewettigde/ongewettigde afwezigheden). De bijkomende controles die het onthaalbureau uitvoert, kunnen – met inachtnaam van de wet op de privacy – enkel en alleen betrekking hebben op cursisten die onder het toepassingsgebied van het inburgeringsdecreet vallen. In de centra kunnen deze cursisten evenwel verspreid zitten over verschillende, op diverse manieren samengestelde klasgroepen. Zolang de elektronische gegevensuitwisseling tussen onthaalbureau, Huizen van het Nederlands en centra niet optimaal is, kunnen de centra zich onmogelijk engageren tot de verplichting die in het voorontwerp van decreet is ingeschreven. De raad acht het ook noodzakelijk dat vooraf een

debat ten gronde wordt gevoerd over de gewettigde/ongewettigde afwezigheden, en dat er coördinatie is tussen enerzijds de criteria die men in het volwassenenonderwijs in het algemeen moeten gebruiken en de criteria voor de controles door de onthaalbureaus.

5 Attest van inburgering, attest van vrijstelling, attest van EVC

Artikel 16 voert, naast het reeds bestaande attest van inburgering, nu ook een attest van vrijstelling en een attest van EVC in.

De Vlor vindt de invoering van vrijstellings- en EVC-attesten een transparante manier van attestering. In zijn advies van 2002 merkte hij al op dat "inburgeraars" eveneens recht hebben op een attest van inburgering als blijkt dat zij over voldoende vaardigheden beschikken om meteen in een secundair inburgeringstraject te stappen of als zij op een andere manier dan via opleiding, dezelfde competenties verworven blijken te hebben³.

De Vlor gaat ervan uit dat de onthaalbureaus, voor het uitreiken van een EVC-attest, een beroep doen op de expertise van de centra voor de NT2-component, en op de VDAB voor wat de loopbaanoriëntatie betreft.

De Vlor wijst erop dat attesten en deelcertificaten over het basisniveau NT2, behaald voor het in voege treden van dit wijzigingsdecreet, eveneens in aanmerking moeten worden genomen voor vrijstelling van de inburgeringsplicht, en vraagt dat dit in het decreet wordt ingeschreven.

De Vlor wijst er tenslotte op dat de toegang tot het secundaire inburgeringstraject tot de bevoegdheden van de centra behoort.

6 Het secundair inburgeringstraject

Artikel 20 en 21

Het voorontwerp van decreet bevat geen fundamentele wijzigingen aan het secundair inburgeringstraject. De Vlor onderschreef eerder al expliciet de optie van de overheid om in de decretale regeling, naast loopbaantrajecten, ook trajecten met andere finaliteiten op te nemen in het secundair inburgeringstraject⁴.

De raad vraagt zich af of de onthaalbureaus voldoende op de hoogte zijn van mogelijk vervolgaanbod in de centra en zou het zinvol vinden dat de onderwijsoverheid daarover een informatiebeweging opzet.

In zijn vorig advies wees de Vlor erop dat er een probleem van taakafspraken blijft tussen de reguliere voorzieningen. Zo zijn er bijvoorbeeld geen afdwingbare afspraken over een naadloze aansluiting tussen het primair en het secundair inburgeringstraject indien dit door verschillende aanbodverstrekkers gebeurt, zoals Onderwijs en Arbeid en Tewerkstelling. De opdracht van de centra inzake de doorstroming van inburgeraars naar aansluitende voorzieningen wordt volgens de Vlor best ingeschreven in een kaderdecreet op de volwasseneneducatie⁵.

³ Ibidem, blz. 1

⁴ Ibidem, blz. 4

⁵ Ibidem, blz. 4

7 Nood aan professionalisering

De Vlor signaleerde in zijn advies van 2002⁶ een groot tekort aan deskundigheid bij alle instanties die betrokken zijn bij de inburgering van nieuwkomers. Het inburgeringsdecreet zegt niets over de ontwikkeling van deze deskundigheid en over middelen die hiervoor nodig zijn. Volgens de Vlor is hier nood aan een organiek systeem voor professionalisering, zowel bij de onthaalbureaus zelf als bij de reguliere aanbodverstrekkers. Voor de reguliere aanbodverstrekkers gebeurt deze professionalisering best op basis van een organieke regeling voor de nascholing. Deze regeling bestaat niet voor het onderwijs voor sociale promotie, maar wel voor de basiseducatie. De Vlor vraagt een regeling van de nascholing voor de mensen die in de centra voor volwassenenonderwijs betrokken zijn bij de inburgeringstrajecten.

Monique De Ridder
secretaris

Jos Blendeman
voorzitter

⁶ Ibidem, blz. 3

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 13 maart 2006

130306 Advies Vlaams inburgeringsbeleid

Advies

*betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van
28 februari 2003 betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid*

Inhoud

1.	Situering adviesvraag	71
2.	Krachtlijnen van het advies	71
3.	Advies	73
3.1.	Ook plichten voor de overheid	73
3.2.	Eén, duidelijk traject.....	74
3.3.	Inburgeren en werken	74
3.4.	Inspanningsverbintenis of resultaatsverbintenis	75
3.5.	Inburgeren kost geld	75
3.6.	Boetes	77
3.7.	Inburgeringsattest	78
3.8.	Andere opmerkingen	79

1. Situering adviesvraag

Op 7 februari 2006 ontving de SERV een adviesaanvraag omtrent het voorontwerp van decreet tot wijzing van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid. Het voorontwerp van decreet werd op 3 februari 2006 principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering. De voorziene adviestermijn bedraagt 30 dagen.

Op 13 februari 2006 ontving de SERV eveneens een vraag tot advies betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid. Onderstaand advies dient dan ook samen gelezen te worden met het geformuleerde advies betreffende het voornemen tot wijzigen van het inwerkingsbeleid. Het kan ook niet los worden gezien van het SERV-advies over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid geformuleerd op 16 januari 2002.

Het dagelijks bestuur van 8 februari 2006 besliste om, gezien de inhoud, een gezamenlijk advies SERV – commissie Diversiteit te formuleren. Dit advies, dat zowel werd voorbereid in de werkgroep allochtonen van de commissie Diversiteit als door de leden van de werkgroep arbeidsmarktbeleid van de SERV, wordt dus onderschreven door en de SERV en de commissie Diversiteit.

2. Krachtlijnen van het advies

De SERV en de commissie Diversiteit benadrukken dat het inburgeringsverhaal van rechten en plichten niet eenzijdig van toepassing mag zijn op de inburgeraars. Dit ontwerp van decreet houdt ten opzicht van de overheid de verwachting in dat verplichte inburgeraars kwalitatief hoogstaande vorming en ondersteuning ontvangen die het voor hen mogelijk maakt om een inburgeringstraject af te leggen met een duidelijke meerwaarde voor het integratieproces. De SERV en de commissie Diversiteit kunnen er verder inkomen dat de overheid, met het oog op de betaalbaarheid van het stelsel, prioritaire groepen bepaalt maar het is de plicht van de overheid om voor voldoende aanbod te zorgen zodat het onderscheid tussen verplichte, prioritaire en rechthebbende groepen niet leidt tot uitsluiting van deze laatste.

Reeds in het advies 16 januari 2002 benadrukte de SERV dat voor de betrokkene het gehele inburgeringsproces één traject moet vormen. De SERV en de commissie Diversiteit herhalen in dit advies deze bekommernis. Ze stellen dat, ondanks de diverse onderdelen en de betrokkenheid van meerdere instanties, de persoon het gevoel moet hebben ingeschakeld te zijn in één proces. Een proces dat is afgestemd op zijn competenties en zijn noden.

Artikel 5 §5 creëert de mogelijkheid om werken en het volgen van een inburgeringstraject te combineren. De SERV en de commissie Diversiteit onderschrijven dit idee in sterke mate maar benadrukken dat het belangrijk is dat deze combinatie ook in de praktijk effectief mogelijk is. Algemeen gesteld, moet het volgen van een inburgeringstraject de kansen op de arbeidsmarkt vergroten. Een inburgeringstraject mag bijvoorbeeld niet tot gevolg hebben dat de persoon langer in de werkloosheid zit. Dat geldt zeker voor die oudkomers die verplicht kunnen worden om (onderdelen van) een primair inburgeringstraject te volgen. Oudkomers een verplichting opleggen om een primaire inburgeringstraject te volgen kan voor de SERV en de commissie Diversiteit bovendien enkel in het kader van een VDAB-traject naar werk.

Voor de SERV en de commissie Diversiteit is er een fundamenteel onderscheid tussen een verplicht traject met een inspanningsverbintenis en een dergelijk traject met een resultaatsverbintenis. Overstappen naar dit laatste kan voor de SERV en de commissie Diversiteit niet zonder een debat over de zinvolheid en de noodzaak er van. Hierbij moet ook de relatie tussen het vragen van een waarborg en de resultaatsverbintenis worden uitgeklaard.

Het invoeren van een waarborg voor de verplichte inburgeringstrajecten en effectief vragen van inschrijvingsgeld voor de andere inburgeringstrajecten kan op begrip van SERV en de commissie Diversiteit rekenen, dit vanuit het oogpunt van de betaalbaarheid van het systeem en het stimuleren van de betrokkenheid. Wanneer er echter afgezien wordt van het volgen van het traject omwille van een financiële drempel, schiet het decreet zijn doel voorbij. De SERV en de commissie Diversiteit vragen dan ook dat het hier om een redelijke bijdrage zou gaan.

In het ontwerp van decreet wordt ter vervanging van de penale boetes een systeem van administratieve boetes geïntroduceerd. De SERV en de commissie Diversiteit wensen er op te wijzen dat de doelstelling is om de integratie van de persoon te bevorderen. Het uitdelen van een boete lijkt de SERV en de commissie Diversiteit op zich dan ook eerder contraproductief en het beboeten kan dan ook slechts een laatste middel zijn. In elk geval moet voor de SERV en de commissie Diversiteit zeker verduidelijkt worden wat onder 'onrechtmatig en zonder geldige redenen' wordt verstaan. Ook het bepalen van de hoogtes van de boetes dient omzichtig te gebeuren zodat het uitdelen van een boete niet de genadeslag voor de inburgering van de persoon betekent.

De SERV en de commissie Diversiteit vragen tenslotte dat, zolang het voorzien globale attest van EVC niet kan worden uitgereikt, er een deelattest zou komen voor NT2 en herhalen ze de noodzaak dat het inburgeringsattest de competenties die de betrokken opgedaan heeft gedurende het traject, vermeldt.

3. Advies

3.1. Ook plichten voor de overheid

Het ontwerp van decreet stelt in artikel 3 §2 dat elke inburgeraar recht heeft op een inburgeringsbeleid en bakent verder in de artikels 5 en 6 de groep van inburgeraars af die in de toekomst zullen verplicht worden om een inburgeringstraject te volgen. De SERV en de commissie Diversiteit menen dat het verhaal van rechten en plichten niet eenzijdig van toepassing mag zijn op de inburgeraars. Zij benadrukken dat het ontwerp van decreet een belangrijke verwachting ten opzicht van de overheid in zich houdt.

Tegen over de plicht om een inburgeringstraject te volgen staat voor de SERV en de commissie Diversiteit ook een duidelijk recht. Namelijk het inherente recht op kwalitatief hoogstaande vorming en voldoende ondersteuning die het voor de persoon niet enkel mogelijk maakt om het inburgeringstraject af te leggen maar die hem bovendien ook een duidelijke meerwaarde biedt in zijn integratieproces. Het garanderen van de vooropgestelde doorlooptijd van het primaire traject, namelijk maximum één jaar na het opstarten van het vormingsprogramma (artikel 13, 2°) maakt hier integraal deel van uit.

Het volgen van een inburgeringstraject is volgens het ontwerp van decreet het recht van iedere inburgeraar. Voor de SERV en de commissie Diversiteit is de vraag tot inburgering in het algemeen en het 'rechten en plichtenverhaal' aan het adres van de allochtonen in het bijzonder enkel geloofwaardig wanneer de overheid dit recht ook effectief kan waarmaken. De SERV en de commissie Diversiteit kunnen er in komen dat de overheid prioritaire groepen bepaalt met het oog op de betaalbaarheid van het stelsel, maar het is voor de SERV en de commissie Diversiteit de plicht van de overheid om voor voldoende aanbod te zorgen zodat het onderscheid tussen verplichte, prioritaire en rechthebbende groepen niet leidt tot uitsluiting van de laatste groep.

Rekening houdende met de budgettaire beheersbaarheid, gaat het voor de commissie Diversiteit niet op een wettelijk recht te creëren zonder de garantie dat dit kan worden verzekerd. Bovendien moet het aanbod voldoende op maat zijn, aangepast aan de verschillende noden en behoeften (hooggeschoolden, laaggeschoolden, werkend, werkzoekend, gezinssituatie, mobiliteit,) van de doelgroep.

Verder is het voor de SERV en de commissie Diversiteit noodzakelijk dat er voorzien wordt in een meting en evaluatie van de effecten van 'inburgering' en dit ook op langere termijn. Hierbij dient nagegaan te worden of het uitgestippelde beleid zijn doelstellingen realiseert: bevordert het inburgeringstraject de levenskwaliteit van de inburgeraar?

Heeft het zijn of haar kansen op de arbeidsmarkt verbeterd? Enkel regelmatige monitoring en evaluatie maakt duidelijk of het systeem een meerwaarde heeft en waar eventueel bijstellingen nodig zijn.

3.2. Eén, duidelijk traject

In het advies van 16 januari 2002 stelt de SERV dat voor de betrokkene het gehele inburgeringsproces één traject moet vormen. Ondanks de verschillende onderdelen en de diverse betrokken instanties moet de persoon het gevoel hebben dat hij ingeschakeld wordt in een duidelijk traject dat bovendien aangepast is aan zijn competenties en noden. Deze opmerking blijft voor de SERV en de commissie Diversiteit relevant. Zeker nu oudkomers die inkomsten verwerven via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering bij de prioritaire categorieën van het primair inburgeringstraject worden gevoegd. Voor deze personen dient dergelijk primair inburgeringstraject naadloos ingepast worden in hun VDAB-traject. Bovendien dient er hier dan ook een warme overdracht te gebeuren in de omgekeerde richting.

3.3. Inburgeren en werken

Het doorlopen van een inburgeringstraject (en eventueel een inwerkingstraject) is geen op doel op zich. Het opzet van deze trajecten is het faciliteren van de integratie in de verschillende maatschappelijke domeinen. De arbeidsmarkt is één van die domeinen.

In het advies van 16 januari 2002 vroeg de SERV dat binnen de te ontwikkelen inburgeringstrajecten op individuele basis een combinatie van vorming en werk mogelijk dient te zijn. Met de invoering van artikel 5 §5 wordt hier aan tegemoet gekomen. De SERV en de commissie Diversiteit verheugen zich hierin. Toch is het voor de SERV en de commissie Diversiteit belangrijk dat deze mogelijkheid ook in de praktijk effectief vorm krijgt. Dit houdt dus meer in dan de combinatie wettelijk mogelijk te maken.. Hierbij moet bij de organisatie van de vorming de nodige flexibiliteit aan de dag worden gelegd en moet de belasting die de combinatie vorming en werk met zich meebrengt binnen het haalbare blijven. Bovendien is het noodzakelijk dat ook deze inburgeraars de nodige ondersteuning kunnen genieten, wat een flexibele organisatie van de onthaalbureaus vereist.

Inburgeraars die aan de slag zijn, mogen dus geen barrières ervaren om aan het werk te blijven. Het volgen van een inburgeringstraject moeten de kansen op de arbeidsmarkt vergroten. De SERV en de commissie Diversiteit wensen dan ook de algemene bekommernis te uiten dat de regelgeving omtrent de inburgering niet mag tot gevolg hebben dat inburgeraars hierdoor nog langer in de werkloosheid zitten.

Dit geldt zeker voor de werkloze oudkomers. Artikel 3 §3 rekent de werklozen oudkomers tot de prioritaire categorieën voor het primaire inburgeringstraject. Bekeken in relatie met het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet betreffende het inwerkingsbeleid is het volgen van een primaire inburgeringstraject voor deze groep echter een verplichting gezien deze doorverwijzing beschouwd wordt als een passend aanbod voor werkzoekende in zijn traject naar werk. Voor de groep van werkloze oudkomers dient het primaire inburgeringstraject een duidelijke meerwaarde te hebben bovenop de reguliere trajectbegeleiding die door de VDAB wordt voorzien. Er moet, zoals reeds gesteld, vermeden worden dat de inburgeraar in een bijkomende vormingscarrousel te recht komt en door een primair traject zonder een grote meerwaarde langer in de werkloosheid gehouden wordt. In het advies op het ontwerpdecreet ter wijziging van het inwerkingsbeleid, stellen de SERV en de commissie Diversiteit expliciet dat het opleggen van een primair inburgeringstraject aan oudkomers bovendien enkel kan binnen een VDAB-traject naar werk.

Bovendien loert hier ook een werkloosheidsval om de hoek. Wanneer een persoon die werkloos is, gratis het inburgeringstraject mag volgen, terwijl iemand die werkende is (en niet bij de verplichte groep behoort) een te hoog inschrijvingsgeld dient te betalen, is dit geen stimulus om onmiddellijk aan de slag te gaan.

3.4. Inspanningsverbintenis of resultaatsverbintenis

Volgens §3 van artikel 5 is de verplichte inburgeraar onder meer verplicht om de doelstelling van de onderdelen van het vormingsprogramma te behalen. In de Memorie van toelichting wordt gesteld dat hiermee de mogelijkheid wordt opgehouden om eventueel in de toekomst te evolueren van een inspanningsverbintenis naar een resultaatsverbintenis. Een optie die, nog volgens de Memorie van toelichting nader kan bepaald worden via een uitvoeringsbesluit. Voor de SERV en de commissie Diversiteit is er een fundamenteel onderscheid tussen een verplicht traject met een inspanningsverbintenis en dergelijk traject met een resultaatsverbintenis. Een debat, waarbij alle partijen worden betrokken, over de zinvolheid en noodzaak van dergelijke verandering is dan ook aangewezen alvorens er stappen in die richting zouden worden gezet.

3.5. Inburgeren kost geld

In de vernieuwde regelgeving zullen personen die verplicht worden een inburgeringstraject te volgen een waarborg moeten voorzien. Personen die hun recht op een inburgeringstraject wensen uit te oefenen dienen dan weer inschrijvingsgeld te betalen. De SERV en de commissie Diversiteit hebben begrip voor het argument van de betaalbaarheid van het systeem.

Voor de SERV en de commissie Diversiteit is ook het stimuleren van de betrokkenheid van de inburgeraar belangrijk.

De mogelijkheid om een vergoeding te vragen voor het volgen van een inburgeringstraject is reeds voorzien in het decreet van 28 februari 2003. Dit decreet stelde echter ook expliciet dat "een meerderjarige persoon van de doelgroep, die achterstandskenmerken vertoont die kunnen leiden tot permanente kansarmoede omdat hij/zij de Nederlandse taal niet kent en vanwege zijn/haar zwakke sociaal-economische positie, al dan niet verstrekt door een lage scholingsgraad, kosteloos een primair inburgeringstraject aangeboden wordt". In de praktijk was het volgen van het traject voor de meeste personen kosteloos. In het voorliggend ontwerp van decreet is voor de vrijwilliger inburgeraar het volgen van een primair traject enkel kosteloos wanneer de financiële draagkracht van de inburgeraar (en de echtgenoot of partner met wie hij wettelijk samenwoont) lager ligt of gelijk is aan het leefloon.

Er moet echter betreffende het vragen van inschrijvingsgeld worden opgemerkt dat op deze manier de persoon die vrijwillig een inburgeringstraject wenst te volgen, en zo toch een duidelijke bereidheid tot integratie vertoont, mogelijks een financiële drempel wordt voorgeschoteld. Wanneer een inburgeraar trouwens moet afzien van het volgen van een traject omwille van financiële redenen dan gaat dat in tegen de geest van artikel 3 § 2, namelijk dat elke inburgeraar recht heeft op een inburgeringstraject. Bovendien schiet dit dan ook voorbij aan de doelstelling van het decreet, namelijk zoveel mogelijk mensen aan zetten tot inburgering.

Belangrijk voor de SERV en de commissie Diversiteit is dan ook de hoogte van het inschrijvingsgeld. Het komt volgens het ontwerp van decreet de Vlaamse Regering toe dit te bepalen. De SERV en de commissie Diversiteit vragen hier dan ook dat het hier om een redelijke bijdrage zal gaan. Ook voor inburgeraars, bv de ouders van schoolgaande kinderen, die (net) boven de leefloongrens zitten kan iedere bijkomende kost een zware dobber vormen. Hoewel de SERV en de commissie Diversiteit oog hebben voor de betaalbaarheid van de het systeem kan de volledige financiering van het systeem via de inschrijvingsgelden, niet de doelstelling zijn.

Het bepalen van de waarborg voor verplichte inburgeraars komt eveneens toe aan de Vlaamse Regering. Ook hier vragen de SERV en de commissie Diversiteit om een redelijk bedrag en duidelijkheid omtrent de procedures. Dit geldt zeker voor de gronden waarop de waarborg kan worden ingehouden (zie 3.6). Zoals reeds gesteld voorziet het ontwerp van decreet in de mogelijkheid om te evolueren naar een resultaatsverbintenis. De SERV en de commissie Diversiteit wensen te vernemen of het ook de intentie is om het terugkrijgen van de waarborg te koppelen aan de resultaatsverbintenis.

Dit dient voor de SERV en de commissie Diversiteit zeker deel uit te maken van het gevraagde debat alvorens dat er wordt overgegaan tot het invoeren van een resultaatsverbintenis.

Artikel 4, 5° geeft aan dat indien de financiële draagkracht van de inburgeraar lager ligt dan of gelijk is aan het leefloon, dan zal het primaire inburgeringstraject kosteloos aangeboden. Voor de SERV en de commissie Diversiteit is het belangrijk dat het bepalen van de financiële draagkracht op een correct manier gebeurt zonder dat dit leidt tot een administratieve rompslomp.

3.6. Boetes

In het ontwerp van decreet wordt ter vervanging van de penale boetes een systeem van administratieve geldboetes geïntroduceerd. Personen die hun inburgeringsplicht niet nakomen kunnen een administratieve boete van 50 euro tot 5000 euro worden opgelegd. De inburgeringsplicht houdt in dat de inburgeraar zich binnen de drie maand nadat de plicht is ontstaan aanmeldt aan het onthaalbureau, dat hij regelmatig aan het vormingsprogramma deelneemt en/of de doelstelling van de onderdelen van het vormingsprogramma behaalt. Inburgeraars die niet onder de verplichting vallen, kunnen een boete krijgen wanneer zij het gestarte primaire traject onrechtmatig en zonder geldige redenen vroegtijdig beëindigen.

De SERV en de commissie wensen dat de doelstelling van het decreet goed in gedachte wordt gehouden. Deze doelstelling bestaat erin dat de inburgeraar via het volgen van een inburgeringstraject zich beter kan integreren in de samenleving en hiertoe ook meer kansen wordt geboden op relevante maatschappelijke domeinen. Het uitdelen van een boete lijkt de SERV en de commissie Diversiteit op zich dan ook eerder contraproductief.

Voor de SERV en de commissie Diversiteit kan het beboeten slechts een laatste middel zijn en dit enkel te hanteren bij manifeste onwil van de betrokken persoon. In eerste instantie dienen de inspanning te worden gericht op de persoon in het inburgeringstraject te brengen en/of te houden. In elk geval moet voor de SERV en de commissie Diversiteit zeker verduidelijkt worden wat onder 'onrechtmatige en zonder geldige redenen' wordt verstaan.

Bovendien is het belangrijk dat de overheid zijn taak naar behoren vervult. Zo dient de persoon zich drie maanden na inschrijving in het Rijksregister aan te melden in het onthaalbureau. Het is echter de opdracht van de gemeente om de persoon te informeren over het inburgeringsbeleid, eventueel te wijzen op het verplichtend karakter en de persoon door te verwijzen naar het onthaalbureau. Indien de betrokken gemeente zich niet op een kwalitatieve manier van zijn taak kwijt (bv in een taal die de persoon begrijpt), kan de inburgeraar moeilijk aansprakelijk gesteld worden voor het niet aanmelden binnen de drie maanden bij een

onthaalbureau. Dezelfde opmerking gaat voor de SERV en de commissie Diversiteit ook op betreffende de ondersteuning tijdens het traject.

Het komt de Vlaamse minister bevoegd voor Inburgering toe om het bedrag van de administratieve boete vast te leggen. De SERV en de commissie Diversiteit pleiten er voor dat bij het bepalen van de hoogtes van de boetes héél omzichtig te werk wordt gegaan. De boete moet in verhouding staan tot wat er de persoon ten laste wordt gelegd. Men dient bovendien te vermijden dat het uitdelen van de boete de genadeslag betekent voor de integratieparcours van de inburgeraar. Een te zware financiële sanctie kan de persoon, en ook zijn of haar gezin, financieel aan de grond helpen en de illegaliteit in duwen.

3.7. Inburgeringsattest

Wanneer de inburgeraar het vooropgestelde vormingsprogramma regelmatig heeft gevolgd en/of de doelstelling van het vormingsprogramma heeft behaald, ontvangt die van het onthaalbureau een inburgeringsattest.

Het decreet van 28 februari 2003 voorziet ook dat personen die reeds over de vereiste competenties beschikken onmiddellijk kunnen doorstromen naar het secundaire traject. In het voorontwerp van wijziging van decreet wordt bepaald dat de persoon op dat moment een attest van EVC krijgt. Uit de Memorie van toelichting blijkt echter dat dergelijke meting van de verworven competenties momenteel enkel is uitgewerkt voor de taalcomponent. Verder stelt de Memorie van toelichting dat een (globaal) attest van EVC pas uitgereikt kan worden op het ogenblik dat ook voor het onderdeel maatschappelijke oriëntatie de nodige testinstrumenten ontwikkeld zijn. De SERV en de commissie Diversiteit vragen alvast dat in de tussenperiode een afzonderlijk attest NT2 kan verkregen worden. Dergelijk attest kan een belangrijke meerwaarde hebben op de arbeidsmarkt.

Bovendien herhalen de SERV en de commissie Diversiteit in deze de vraag dat het inburgeringsattest de competenties die de betrokkene heeft opgedaan gedurende het inburgeringstraject zou vermelden (zie advies 16 januari 2002). Het zou niet logisch zijn dat dit voor personen die een attest-EVC krijgen wel gebeurt en voor personen die een inburgeringstraject hebben doorlopen niet.

3.8. Andere opmerkingen

De SERV en de commissie Diversiteit wensen ook nog volgende opmerkingen te maken :

- Vreemdelingen die hier met een tijdelijk doel verblijven behoren niet tot de doelgroep van het inburgeringsdecreet en hebben dan ook geen recht op het volgen van een primaire inburgeringstraject. Het komt de Vlaamse Regering toe te bepalen wie deze categorie te definiëren. De SERV en de commissie Diversiteit wensen op te merken dat tijdelijk niet steeds gelijkstaat aan kortstondig. In het kader van tewerkstelling kan een tijdelijk verblijf oplopen tot acht jaar. In dergelijk geval kan het ook aangewezen zijn de inburgering van deze personen te ondersteunen. Daarom is het wenselijk dat de Vlaamse Regering bij het bepalen van deze categorie doordacht te werk gaat.
- De SERV en de commissie Diversiteit vragen ook dat er voldoende aandacht en middelen zouden gaan naar de inburgeraars in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest.
- Tenslotte is het ontwerp van decreet op het vlak van leesbaarheid zeker geen schoolvoorbeeld. De inspectie van Financiën meende, niet onterecht, dat het beter was te opteren voor een volledig nieuw en gecoördineerd ontwerp van decreet.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

GA

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.856/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DeRAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 7 februari 2006 door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 23 maart 2006, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 28 februari 2006, 7 maart 2006, 14 maart 2006 en 21 maart 2006, op laatstvermelde datum het volgende advies gegeven:

EH

39.856/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het aanbrengen van een aantal wijzigingen in het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid.

Vooreerst wordt de doelgroep van het inburgeringsbeleid verruimd, alsmede de categorie van personen voor wie het volgen van een inburgeringstraject verplicht is.

De personen die recht hebben op een inburgeringstraject (en die "inburgeraars" worden genoemd) bestaan voortaan uit twee categorieën van personen. Naast de meerderjarige vreemdelingen behoren ook de meerderjarige Belgen, geboren buiten België, met minstens één ouder geboren buiten België, tot de doelgroep. Binnen deze verruimde doelgroep van nieuwkomers en zogenaamde oudkomers (personen die reeds langer dan één jaar in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in het rijksregister zijn ingeschreven) worden prioritaire groepen afgebakend, die bij voorrang recht hebben op het volgen van een inburgeringstraject.

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

EH

39.856/3

De groep van personen uit de doelgroepen voor wie het volgen van een inburgeringstraject verplicht is, wordt uitgebreid. Het gaat om de meerderjarige vreemdelingen van de doelgroep die niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden door een gemeente uit het Nederlandse taalgebied in het rijksregister zijn ingeschreven, de in België erkende vluchtelingen of kandidaat-vluchtelingen wier asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, de nieuw- en oudkomers die een religieuze of levensbeschouwelijke functie uitoefenen, en later de nieuw- en oudkomers die leven van een inkomen via maatschappelijke dienstverlening of van een leefloon. Een aantal personen worden vrijgesteld van de inburgeringsplicht, waarbij rekening wordt gehouden met de Europeesrechtelijke verplichtingen ter zake.

Voorts worden een aantal punctuele wijzigingen of aanpassingen op formeel vlak aangebracht.

Het ontworpen decreet bevat ten slotte een aantal aanpassingen van het sanctieregime, dat voortaan wordt gebaseerd op een systeem van administratieve geldboeten.

BEVOEGDHEID

3. Krachtens artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Onder deze bevoegdheid kan het opzetten van een inburgeringsregeling, zoals omschreven in het ontworpen artikel 2, 1°, worden begrepen, waarbij deze regeling niet noodzakelijkerwijze dient te worden beperkt tot personen die niet de Belgische nationaliteit bezitten. Evenmin dient zij te worden beperkt tot regelingen met een vrijwillig karakter, zodat de gemeenschappen bij de uitoefening van hun bevoegdheid aan de betrokkenen verplichtingen vermogen op te leggen ⁽²⁾.

Bij de uitoefening van hun bevoegdheden ter zake dienen de gemeenschappen evenwel het beginsel van het vrije verkeer van personen in acht te nemen, niet alleen op Europeesrechtelijk vlak, maar ook op intern vlak. De in artikel 6,

⁽²⁾ Zie o.m. Arbitragehof, nr. 66, 30 juni 1988, 2.B.

EH

39.856/3

§ 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgenomen bevoegdheidsbeperking heeft immers een algemene draagwijdte en geldt derhalve ook ten aanzien van de gemeenschappen ⁽³⁾. Of die beperking werd gerespecteerd, wordt hierna onderzocht.

OVEREENSTEMMING MET HET RECHT OP VRIJ VERKEER EN VERBLIJF

4.1. In het ontworpen artikel 5, § 2, worden burgers van de Europese Unie, burgers van landen die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte en van de Zwitserse Bondsstaat terecht vrijgesteld van de inburgeringsplicht, nu zulks voortvloeit uit het EG- of EU-Verdrag, de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, of uit het afgeleide gemeenschapsrecht ter zake.

4.2. De verplichting tot het volgen van een inburgeringstraject kan ook niet worden opgelegd aan echtgenoten en familieleden ⁽⁴⁾ die zelf geen burgers zijn van de Europese Unie of van de genoemde landen, maar die over een geldige verblijfstitel beschikken ⁽⁵⁾ en die burgers die zelf gebruik maken van hun recht op vrij verkeer en verblijf, begeleiden of zich bij hen voegen. Die personen bezitten immers zelf een afgeleid recht op vrij verkeer en verblijf, zodat evenmin aan hen een belemmering van dat recht kan worden opgelegd.

Het toepassingsgebied van artikel 5, § 2, dient derhalve te worden uitgebreid tot de genoemde categorieën.

⁽³⁾ Zie o.m. Arbitragehof, nr. 53/99, 26 mei 1999, B.6.3; Arbitragehof, nr. 124/99, 25 november 1999, B.5.2; Arbitragehof, nr. 146/2004, 15 september 2004, B.7.1.

⁽⁴⁾ Zie voor een nadere omschrijving van dit begrip, artikel 2 van richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EG.

⁽⁵⁾ Zie H.v.J., nr. C-109/01, 23 september 2003, Akrich, *Jur. H.v.J.*, 2003, I-09607.

EH

39.856/3

4.3. In het ontworpen artikel 5, § 2, 1°, is geen rekening gehouden met de gevallen van dubbele nationaliteit (de Belgische en die van een "EU+-land) of met het geval van een Belg die gebruik heeft gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een "EU+-land te vestigen, maar nadien naar België terugkeert. In die gevallen bestaat de inburgeringsplicht wanneer de betrokken personen behoren tot de in het ontworpen artikel 5, § 1, 2° (en later 4°), bedoelde inburgeraars, terwijl ze daarvan op grond van het Europese recht dienen te worden vrijgesteld. Hetzelfde geldt overigens ten aanzien van echtgenoten en familieleden in Europeesrechtelijke zin van die personen.

Het ontworpen artikel 5, § 2, 1°, zal op dit vlak dienen te worden aangepast.

4.4. In een standpunt dat de Europese Commissie met betrekking tot de Nederlandse inburgeringsregeling heeft geuit ⁽⁶⁾, heeft zij gewezen op de standstill-bepalingen in de associatieovereenkomst met Turkije ⁽⁷⁾. Met betrekking tot dat standpunt heeft de Nederlandse Regering een omstandig antwoord gegeven ⁽⁸⁾. Binnen de hem toegemeten tijd heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, deze problematiek niet kunnen uitdiepen.

4.5. Aan onderdanen van derde landen die in een andere lidstaat van de Europese Unie de status van langdurig ingezetene in de zin van richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezeten onderdanen van derde landen bezitten, en die gebruik maken van hun recht op verblijf in een andere lidstaat binnen de perken van artikel 14 van die richtlijn, kan krachtens artikel 15, lid 3, tweede alinea, ervan, geen inburgeringstraject worden opgelegd indien de betrokken onderdanen van derde landen aan integratievoorwaarden hebben moeten voldoen om de status van langdurig ingezetene te verwerven overeenkomstig artikel 5, lid 2, van die richtlijn. Artikel 15, lid 3, derde alinea, van die richtlijn voegt daaraan toe dat, "onverminderd de tweede alinea", van de betrokkenen mag worden verlangd dat zij deelnemen aan taalcursussen.

⁽⁶⁾ *Parl. St.*, Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2004-05, 29.543 en 29.700, nr. 8.

⁽⁷⁾ Zie o.m. *Parl. St.*, Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2004-05, 30.308, nr. 3.

⁽⁸⁾ Memorie van Toelichting, voorstel van wet inburgering, *Parl. St.*, Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2005-06, 30.308, nr. 3.

EH

39.856/3

Ook met deze richtlijnbe­paling moet in het ontwerp rekening worden gehouden.

5. De Europese beginselen inzake vrij verkeer gelden *mutatis mutandis* op het internrechtelijke vlak op grond van het in artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgenomen beginsel van de economische unie (zie opmerking 3). Met deze bevoegdheidsbeperking is in het ontwerp geheel geen rekening gehouden, wat dient te worden verholpen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

6. Het vereiste, opgenomen in het ontworpen artikel 3, § 1, tweede lid, dat de inburgeraar bedoeld in het ontworpen artikel 3, § 1, eerste lid, 2°, de bewijslast draagt met betrekking tot de geboorteplaats van zijn ouders, heeft slechts zin voor zover het gaat om een persoon die het recht heeft om een inburgeringstraject te volgen, zonder dat hij ook onderworpen is aan een verplichting daartoe. De genoemde bepaling dient gelet hierop te worden aangepast.

7. Krachtens het ontworpen artikel 3, § 2, heeft elke inburgeraar recht op het volgen van een inburgeringstraject. Krachtens het ontworpen artikel 3, §§ 3 en 4, hebben bepaalde categorieën van inburgeraars bij voorrang recht op het volgen van een inburgeringstraject of op een onderdeel ervan.

Er dient op te worden gewezen dat wanneer de decreetgever op een algemene wijze een recht creëert, eenieder aan wie dat recht wordt toegekend, dit moet kunnen laten gelden. De voorrangsregeling mag er bijgevolg niet toe leiden dat bepaalde groepen dit recht in feite ontzegd wordt.

EH

39.856/3

8. In het ontworpen artikel 3, § 5, wordt best gespecificeerd wat wordt verstaan onder het begrip "de minderjarige anderstalige nieuwkomer, zoals vermeld in de organieke onderwijswetgeving ter zake".

Artikel 4

9. Er dient te worden verduidelijkt waarop de delegatie aan de Vlaamse Regering, in het ontworpen artikel 4, § 3, eerste lid, om de "voorwaarden" te bepalen van de vergoeding voor het volgen van een primair inburgeringstraject, betrekking heeft. Gelet op het in artikel 173 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel inzake retributies, mag deze delegatie er niet toe leiden dat de Vlaamse Regering vrijstellingen van de retributie zou mogen toekennen.

10. Krachtens het ontworpen artikel 4, § 3, derde lid, wordt het volgen van een primair inburgeringstraject gekoppeld aan het betalen van een waarborg. Gelet op het gebruik van de term "waarborg", is het aannemelijk dat het bedrag van de waarborg zal worden terugbetaald wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Het is niet duidelijk welke die voorwaarden zijn. Volgens de memorie van toelichting zal de waarborg worden terugbetaald wanneer een inburgeringsattest wordt behaald, terwijl de waarborg in mindering zal worden gebracht bij de eventuele oplegging van een bij het ontworpen artikel 25, § 2, bedoelde administratieve geldboete. De waarborg wordt, nog volgens de memorie van toelichting, bedoeld als een bijkomende stimulans om het aangevatte inburgeringstraject "tot een goed einde te brengen".

EH

39.856/3

Het is, mede gelet op het gegeven dat het verbeuren van de waarborg wordt opgevat als een sanctie, onontbeerlijk dat op een precieze wijze in het decreet zelf wordt aangegeven aan het bereiken van welke doelstellingen het terugbetalen van de waarborg wordt gekoppeld en in welke gevallen hij niet wordt terugbetaald. Het is pas dan dat een oordeel kan worden gevormd omtrent de proportionaliteit van de ontworpen maatregel.

Artikel 5

11. Er wordt in de eerste plaats verwezen naar de opmerkingen betreffende de overeenstemming van het ontwerp met het recht op vrij verkeer en verblijf.

12. Krachtens het ontworpen artikel 5, § 1, 2°, is iedere inburgeraar die één van de erin bedoelde functies van bedienaar van de eredienst uitoefent, verplicht een inburgeringstraject te volgen. In de memorie van toelichting wordt dienaangaande gewezen op de maatschappelijke voorbeeld- en aanspreekfunctie van de betrokken personen. Vraag is evenwel of ook nog geen andere categorieën van personen zulk een functie vervullen, en welke dan de verantwoording is om de ene categorie wel, en de andere categorie niet aan de inburgeringsplicht te onderwerpen.

13. Krachtens het ontworpen artikel 5, § 2, derde lid, kan de Vlaamse Regering aanvullende categorieën van personen vrijstellen van de inburgeringsplicht en kan ze de voorwaarden bepalen waaronder die vrijstelling wordt verleend. In het ontworpen decreet zouden op zijn minst de criteria moeten worden vastgesteld waardoor de Regering haar bij de uitoefening van die delegatie dient te laten leiden.

14. Krachtens het ontworpen artikel 5, § 3, 2°, is de verplichte inburgeraar ertoe gehouden regelmatig deel te nemen aan het vormingsprogramma "en/of" de doelstellingen van de onderdelen ervan te behalen. Die formulering maakt niet duidelijk welke de juiste inhoud van de inburgeringsverplichting is, wat dient te worden verholpen. De delegatie aan de Vlaamse Regering, in het ontworpen artikel 5, § 4, tweede lid, kan dit euvel niet verhelpen, zeker niet nu de niet-naleving van de in het ontworpen artikel 5, § 3, bepaalde

.../...

EH

39.856/3

inburgeringsverplichtingen kan worden bestraft met administratieve geldboeten met een strafrechtelijk karakter, wat noopt tot het naleven van het legaliteitsbeginsel. Bovendien valt het niet uit te sluiten dat de inburgeringsplicht een beperking kan uitmaken van het recht op privé-leven, en derhalve ook het in artikel 22 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel dient te worden in acht genomen ⁽⁹⁾.

Evenzo dienen gelet hierop het begrip "attest van inburgering" (ontworpen artikel 2, 11° - artikel 2 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 14, eerste lid (artikel 16 van het ontwerp), te worden aangepast.

Bovendien dient ervoor te worden gewaakt dat de inburgeringsplicht geen onevenredige gevolgen heeft ten aanzien van de betrokken migrant ⁽¹⁰⁾, waarbij erop acht dient te worden geslagen dat het niet-naleven van de verplichte inburgering met administratieve sancties kan worden bestraft. In dit licht moet de inburgeringsplicht zo worden opgevat dat rekening wordt gehouden met de intellectuele mogelijkheden van de betrokkenen of met hun bijzondere sociale kenmerken.

Artikel 6

15. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of de opsomming van onderwijsdiploma's in het ontworpen artikel 5, § 2, derde lid, wel volledig is. Zo rijst bijvoorbeeld de vraag waarom de diploma's van instellingen waarvoor de federale overheid bevoegd is (zoals de Koninklijke Militaire School) niet worden in aanmerking genomen of deze van een internationale of Europese school met een Nederlandstalig leerprogramma.

16. Het is niet duidelijk waarom de bij het ontworpen artikel 5, § 2, derde lid, bedoelde vrijstelling van de inburgeringsplicht enkel wordt toegekend aan de inburgeraars bedoeld in het ontworpen artikel 5, § 1, 4°, en niet aan andere categorieën van verplichte

⁽⁹⁾ Zie over dit beginsel o.m. Arbitragehof, nr. 202/2004, 21 december 2004, B.5.4.

⁽¹⁰⁾ Advies 34.569/3 van 18 december 2002 over amendementen op een ontwerp van decreet betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2001-02, nr. 1229/4.

EH

39.856/3

inburgeraars. Indien de beperkte vrijstelling wordt behouden, verdient het aanbeveling in de memorie van toelichting te verantwoorden waarom de vrijstelling wordt beperkt tot de genoemde categorie van inburgeraars.

17. Het Koninkrijk der Nederlanden (niet: Koninkrijk Nederland) omvat ook Aruba en de Nederlandse Antillen. Het is onduidelijk of ook onderwijsdiploma's behaald in door die gebiedsdelen erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstellingen in aanmerking komen voor de in het ontworpen artikel 5, § 2, derde lid, bedoelde vrijstelling. In voorkomend geval dient het toepassingsgebied van die bepaling te worden beperkt.

Artikel 7

18. Aangezien de inburgeringsplicht niet van toepassing is en gelet op de territoriale bevoegdheidsverdeling niet van toepassing kan zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, is het zinledig het ontworpen artikel 14, tweede lid, in dat gebied te laten gelden. Die bepaling dient bijgevolg te worden toegevoegd aan de in het ontworpen artikel 7, § 1, opgenomen lijst van bepalingen die niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 22

19. In een normatieve tekst horen enkel eigenlijke rechtsregels thuis, en geen bepalingen die slechts een bedoeling uitdrukken of een streefdoel vaststellen.

Het ontworpen artikel 19, eerste lid, waarin thans een voorschrift is opgenomen dat slechts "in principe" moet worden vervuld, dient derhalve ofwel te vervallen, ofwel te worden geherformuleerd als een eigenlijke normatieve bepaling. In dat laatste geval dient bovendien te worden verwezen naar artikel 1, § 7, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, in plaats van naar die wet als zodanig.

EH

39.856/3

20. In het ontworpen artikel 19, derde lid, dienen de grenzen te worden aangegeven waarbinnen de Vlaamse Regering de haar toegekende delegatie dient uit te oefenen.

Artikel 26

21. In het ontworpen artikel 25, § 1, tweede lid, dient te worden bepaald welke sancties kunnen worden opgelegd. Thans wordt slechts één enkele sanctie (zie hierover opmerking 22) bij wijze van voorbeeld vermeld ⁽¹¹⁾.

22. In hetzelfde ontworpen artikel 25, § 1, tweede lid, wordt bepaald dat het niet-naleven van de verplichting door het onthaalbureau om de aanmelding en de regelmatige deelname van de inburgeraars aan het vormingsprogramma te controleren, of van de in artikel 12, § 1, bedoelde verplichtingen, aanleiding kan geven tot een gedeeltelijke terugvordering van de toegekende subsidies tot een maximum van tien percent ervan.

Een dergelijke regeling wijkt af van artikel 57, eerste lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, dat bepaalt dat de toelagetrekker tot onmiddellijke terugbetaling van de toelage gehouden is indien hij, onder meer, de voorwaarden ⁽¹²⁾ niet naleeft waaronder de toelage verleend werd (1°) ⁽¹³⁾.

⁽¹¹⁾ De in het ontworpen artikel 25, § 1, tweede lid, vervatte delegatie aan de Vlaamse Regering omvat niet de bevoegdheid om de sancties zelf te bepalen, en zou dit overigens ook niet kunnen nu zulk een essentieel element bij decreet dient te worden bepaald.

⁽¹²⁾ Men kan ervan uitgaan dat het correct vervullen van de opgedragen taken een subsidiëeringsvoorwaarde uitmaakt.

⁽¹³⁾ De wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, heft deze bepaling op. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft, is de inwerkingtreding van die wet evenwel uitgesteld tot 1 januari 2007.

EH

39.856/3

In dat verband moet worden opgemerkt dat, luidens artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de federale wet de algemene bepalingen vaststelt op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies. Krachtens artikel 71, § 1, van diezelfde bijzondere wet zijn, "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, ... de vigerende bepalingen betreffende ... de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies ... van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten".

Uit die bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader ... in deze materies specifieke regels te bepalen" ⁽¹⁴⁾. De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen) maken (en er) niet (kunnen van) afwijken" ⁽¹⁵⁾.

De ontworpen bepaling beperkt de terugvordering tot maximum tien percent van de subsidies, en is in dat opzicht minder streng dan wat in artikel 57, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit is vervat. Uit wat voorafgaat volgt dat de decreetgever, behoudens wanneer hij een beroep zou kunnen doen op de in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde impliciete bevoegdheden (wat de Raad van State, afdeling wetgeving, te dezen niet ziet), niet bevoegd is om die versoepeling in te voeren.

23. Ook de in het ontworpen artikel 25, § 1, vijfde lid, bedoelde sancties dienen in het ontwerp te worden bepaald.

⁽¹⁴⁾ Zie de memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (*Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/1, 37).

⁽¹⁵⁾ *Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/18, 543.

EH

39.856/3

24. Krachtens het ontworpen artikel 25, § 2, kan een administratieve geldboete van 50 tot 5000 euro worden opgelegd aan de verplichte inburgeraars die de bepalingen van artikel 5, § 3, van het decreet van 28 februari 2003 niet naleven, alsook aan verplichte inburgeraars die op onrechtmatige wijze het vormingsprogramma van het primaire inburgeringstraject vroegtijdig beëindigen.

Die sancties, die overigens in de plaats komen van de bestaande strafrechtelijke sancties, zijn gelet op hun aard, doelgroep, doelstelling en zwaarte te beschouwen als administratieve sancties met een strafrechtelijk karakter. Gelet hierop dient een systeem van rechtsbescherming te bestaan dat voldoet aan de vereisten voortvloeiend uit artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en uit de Belgische Grondwet.

Te dien aanzien kan in de eerste plaats worden verwezen naar een arrest van 4 maart 2004 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ⁽¹⁶⁾ waarin dienaangaande het volgende wordt geoordeeld:

- "25. Le Gouvernement ne conteste pas que l'article 6 de la Convention soit applicable en l'espèce. La Cour rappelle qu'un système d'amendes administratives imposées par l'administration ne se heurte pas à l'article 6 de la Convention pour autant que le contribuable puisse saisir de toute décision ainsi prise à son encontre un tribunal offrant les garanties de ce texte (*Bendenoun c. France*, arrêt du 24 février 1994, série A n° 284, § 46).
- 26. Le respect de l'article 6 de la Convention suppose en effet que la décision d'une autorité administrative ne remplissant pas elle-même les conditions de l'article 6 § 1 subisse le contrôle ultérieur d'un organe judiciaire de pleine juridiction (*Schmautzer, Umlauf, Gradinger, Pramstaller, Palaoro et Pfarrmeier c. Autriche*, arrêts du 23 octobre 1995, série A n° 328 A-C et 329 A-C, respectivement §§ 34, 37, 42, 39, 41 et 38).
- 27. Parmi les caractéristiques d'un organe judiciaire de pleine juridiction figure le pouvoir de réformer en tous points, en fait comme en droit, la décision entreprise, rendue par l'organe inférieur. Il doit notamment avoir compétence pour se pencher sur toutes les questions de fait et de droit pertinentes pour le litige dont il se trouve saisi (*Chevol c. France*, arrêt du 13 février 2003, § 77).
- 28. La Cour doit constater qu'en l'espèce, la société requérante n'eut pas la possibilité de soumettre la décision prise à son encontre à un tel contrôle de

⁽¹⁶⁾ E.H.R.M., 4 maart 2004, *Silvester's Horeca Service t. België*, nr. 47650/99.

EH

39.856/3

pleine juridiction. Dans son arrêt rendu le 3 octobre 1996 suite à l'opposition à contrainte formée par la société requérante, la cour d'appel de Bruxelles estima en effet qu'elle était uniquement appelée à examiner la réalité des infractions au code de la TVA et à contrôler la légalité des amendes fiscales réclamées, sans être compétente pour apprécier l'opportunité ou accorder une remise complète ou partielle de celles-ci. Cette interprétation fut confirmée en son temps par la Cour de cassation qui rejeta, le 5 février 1999, le pourvoi formé contre cet arrêt aux motifs que le droit de contrôle exercé par le juge saisi d'une opposition à contrainte n'impliquait pas que ce juge puisse «exonérer le redevable des obligations qui lui sont légalement imposées par les autorités, uniquement pour des motifs d'opportunité ou d'équité».

...

30. La Cour conclut dès lors que la société requérante n'a pas eu accès à un «tribunal» au sens de l'article 6 § 1 de la Convention (voir, *mutatis mutandis*, *Terra Woningen B.V. c. Pays-Bas*, arrêt du 17 décembre 1996, *Recueil des arrêts et décisions* 1996-VI, §§ 54-55). Partant, il y a eu violation de ladite disposition."

Uit dat arrest vloeit derhalve voort dat, wanneer het bestuur de administratieve geldboete vermag te moduleren, zoals te dezen, de rechter bij wie een beroep tegen het opleggen van die geldboete of tegen de weigering tot modulering ervan aanhangig is, over dezelfde bevoegdheid dient te beschikken ⁽¹⁷⁾. Ook in de rechtspraak van het Arbitragehof komt hetzelfde vereiste naar voren, waar het Hof vereist dat in zulk een geval "niets van hetgeen onder de beoordelingsbevoegdheid van de administratie valt, aan de toetsing van de rechtbank ontsnapt" ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁷⁾ Er dient te worden opgemerkt dat de Raad van State, afdeling administratie, waarbij het beroep tegen een administratieve geldboete aanhangig kan worden gemaakt bij ontstentenis van een andere rechter die over de bevoegdheid beschikt van zulk een beroep kennis te nemen, niet over zulkdanige bevoegdheid beschikt.

⁽¹⁸⁾ Zie o.m. Arbitragehof, nr. 128/99, 7 december 1999, B. 15; Arbitragehof, nr. 96/2002, 12 juni 2002, B.4.1 tot B.4.3; Arbitragehof, nr. 105/2004, 16 juni 2004, B.7.3.

EH

39.856/3

Bovendien dient het beroep bij de rechter tegen de oplegging van de administratieve geldboete een schorsend karakter te hebben. Te dien aanzien kan worden verwezen naar een vaste adviespraktijk van de Raad van State, afdeling wetgeving ⁽¹⁹⁾.

Het ontworpen artikel 25, § 2, zal derhalve dienen te worden aangevuld rekening houdend met hetgeen zo-even werd opgemerkt.

25. Het is niet duidelijk of de in het ontworpen artikel 25, § 2, tweede lid, aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de inburgering, toegekende bevoegdheid om het bedrag van de opgelegde (lees: op te leggen) geldboeten te bepalen, een bevoegdheid met een individuele draagwijdte is, dan wel een bevoegdheid van reglementaire aard. Op het eerste gezicht lijkt de eerste hypothese te moeten worden aangenomen, maar het gegeven dat in dezelfde bepaling aan de genoemde minister de bevoegdheid wordt toegekend om de "mogelijk te hanteren marges" te bepalen, maakt hieromtrent twijfel mogelijk omdat die tweede bevoegdheid duidelijk van reglementaire aard is.

⁽¹⁹⁾ Zie advies 24.479/VR van 24 oktober 1995 over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 16 januari 1997 "portant approbation de l'accord de coopération relatif à la prévention et la gestion des déchets d'emballages", *Parl. St.*, W. Parl., 1995-96, nr. 162/1; advies 30.265/1/2/3/4 van 9, 13 en 14 juni 2000 over een ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen, *Parl. St.*, Kamer, 1999-2000, nr. 50-756/1; advies 30.826/1 van 14 december 2000 over een ontwerp dat geleid heeft tot de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *Parl. St.*, Br. H. Reg., 2000-01, nr. A-192; advies 31.082/1 van 1 februari 2001 over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2000-01, nr. 689/1; advies 33.239/2 van 2 mei 2002 over een ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 2 augustus 2002 tot aanvulling, inzake de verhaalmiddelen tegen de beslissingen van de minister, de CBF, de CDV en de marktondernemingen, alsook inzake de tussenkomst van de CBF en van de CDV voor de strafgerechten, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten en tot wijziging van verschillende andere wetbepalingen, *Parl. St.*, Kamer, 2001-02, nr. 50-1842-1843/1, (286), 290-292; advies 39.310/1/2/3/4 van 8 november 2005 over een ontwerp dat geleid heeft tot de programmawet van 27 december 2005, *Parl. St.*, Kamer, 2005-06, nr. 51-2097/1. Zie ook Arbitragehof, nr. 72/92, 18 november 1992, B.4.4, waar bij de beoordeling van de grondwettigheid van het systeem van administratieve geldboeten bedoeld bij artikel 8 van de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten, een bijzonder belang wordt gehecht aan het schorsende karakter van het beroep bij de arbeidsrechtbank tegen die geldboeten.

EH

39.856/3

Hoe dan ook kan ter zake geen bevoegdheid aan de minister worden opgedragen. De decreetgever kan immers geen rechtstreekse bevoegdheidstoekenningen aan een minister doen omdat zulks neerkomt op een ingrijpen door de decreetgever in de werking van de uitvoerende macht. Krachtens artikel 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 beraadslaat de Vlaamse Regering collegiaal, behoudens de door haar toegestane delegaties. Het komt derhalve aan de Regering toe, en niet aan de decreetgever om delegaties toe te staan aan een minister ⁽²⁰⁾. Die delegaties dienen overigens beperkt te blijven tot aangelegenheden van bijkomstige of detailmatige aard, wat te dezen zeker niet het geval is ⁽²¹⁾.

26. De vraag rijst of bij het bepalen van de administratieve geldboete enkel rekening mag worden gehouden met de ernst van de inbreuken, zoals thans uit het ontworpen artikel 25, § 2, tweede lid, lijkt voort te vloeien ⁽²²⁾, dan wel of erin moet worden voorzien of ook andere gegevens, zoals verzachtende omstandigheden, in aanmerking kunnen worden genomen.

27. Krachtens het ontworpen artikel 25, § 2, vierde lid, bepaalt de Vlaamse Regering de "regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassingen, uitvoering en voorwaarden van de sancties".

⁽²⁰⁾ Zie o.m. advies 38.297/AG van 10 mei 2005 over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 1 juli 2005 "portant diverses mesures en matière d'enseignement obligatoire et de promotion sociale, d'enseignement supérieur, de promotion de la santé à l'école, de la coordination de l'accueil des enfants durant leur temps libre et au soutien de l'accueil extrascolaire, de l'aide à la jeunesse, d'éducation permanente et de fonds budgétaires", *Parl. St.*, Fr. Gem. R., 2004-05, nr. 111/1, en advies 39.080/AV/3 van 13 en 18 oktober 2005 over een ontwerp van decreet houdende de wijziging van de Gemeentekieswet, de Provinciekieswet, de wet betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven en de wet tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2005-06, nr. 578/1.

⁽²¹⁾ Afhankelijk van de invulling van de delegatie, is het zelfs mogelijk dat een delegatie aan de Regering te ver gaat, nu alle essentiële elementen van het sanctiestelsel door de decreetgever dienen te worden bepaald.

⁽²²⁾ Het is evenwel niet duidelijk of de passus "rekening houdend met de ernst van de inbreuken op de bepalingen" ook slaat op het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete dan wel enkel op de te hanteren marges.

EH

39.856/3

Er dient te worden vastgesteld dat de draagwijdte van deze delegatie niet duidelijk is, wat dient te worden verholpen. Daarbij zal ervoor dienen te worden gewaakt dat aan de Regering niet het vaststellen van essentiële elementen van het sanctiestelsel wordt opgedragen en evenmin het bepalen van bevoegdheden inzake vaststelling van overtredingen die raken aan fundamentele rechten. Die elementen dienen bij decreet te worden geregeld.

Artikel 27

28. Krachtens artikel 27 van het ontwerp treedt het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, met uitzondering van enkele bepalingen, in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Tenzij er een specifieke reden bestaat om af te wijken van de gangbare termijn van inwerkingtreding bepaald bij artikel 56 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dient in beginsel te worden afgezien van de onmiddellijke inwerkingtreding, teneinde elkeen een redelijke termijn te geven om kennis te nemen van de nieuwe regels.

GA

39.856/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaan gelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

Artikel 2

§1. In artikel 2 van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° wordt vervangen door wat volgt:

“1° inburgering: een interactief proces waarbij de overheid aan inwijkelingen in de zin van artikel 5, §1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een specifiek programma aanbiedt, dat hun enerzijds de mogelijkheid biedt om hun zelfredzaamheid te verhogen en anderzijds ertoe bijdraagt dat de samenleving die personen als volwaardige burgers erkent, met als

doel een volwaardige, actieve participatie en een gedeeld burgerschap van éénieder en het verkrijgen van een voldoende sociale samenhang;”;

2° in punt 3° wordt het woord “werknemer” vervangen door het woord “werkende”;

3° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

“6° inburgeraar: een natuurlijke persoon als vermeld in artikel 3, §1;”;

4° er wordt een punt 6°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“6°bis verplichte inburgeraar: een inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1;”;

5° in punt 9° worden de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraar”;

6° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

“11° attest van inburgering: attest waarin vermeld wordt dat betrokkene het vormingsprogramma regelmatig gevolgd heeft;”;

7° er worden een punt 12° tot en met 30° toegevoegd, die luiden als volgt:

“12° attest van vrijstelling: attest waarin vermeld wordt dat de betrokkene vrijgesteld is van de inburgeringsplicht, vermeld in artikel 5, §3;

13° attest van EVC: attest waarin vermeld wordt dat de betrokkene vanwege zijn elders of eerder verworven competenties, als bedoeld in artikel 13, §2, tweede lid, meteen in het secundaire inburgeringstraject kan stappen;

14° vreemdeling: persoon die het bewijs niet levert dat hij de Belgische nationaliteit bezit en die gemachtigd of toegelaten is tot een verblijf of om zich te vestigen met toepassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, of van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelin-

gen verblijvend op het grondgebied van het Rijk;

15° EU: de Europese Unie, namelijk de groep landen die zijn toegetreden tot de rechtsorde die is geschapen door het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie en het verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Gemeenschap;

16° EER: de Europese Economische Ruimte, namelijk de groep van landen die zijn toegetreden tot de rechtsorde die is geschapen door de overeenkomst van 2 mei 1992 houdende oprichting van de Europese Economische Ruimte;

17° EU+: de in 15° en 16° bedoelde landen, aangevuld met Zwitserland;

18° beroepsmatig werkzaam zijn: op legale wijze een activiteit uitoefenen die voldoende inkomsten genereert om een menswaardig bestaan te kunnen leiden;

19° leefloon: een geïndexeerd inkomen dat wordt uitgekeerd met toepassing van de wetgeving betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

20° maatschappelijke dienstverlening: de maatschappelijke dienstverlening in de vorm van een financiële uitkering door het OCMW, die geheel of gedeeltelijk door de federale overheid ten laste wordt genomen op grond van artikel 5 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's;

21° wachtuitkering: de wachtuitkering die is ingevoerd in het kader van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de werkloosheidsreglementering;

22° werkloosheidsuitkering: de werkloosheidsuitkering die is ingevoerd in het kader van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de werkloosheidsreglementering;

23° OCMW: het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn;

24° VDAB: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;

25° Huis van het Nederlands: een voorziening als vermeld in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de Huizen van het Nederlands;

26° centra: entiteiten als bedoeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de Huizen van het Nederlands;

27° lokaal overlegplatform: een lokaal overlegplatform als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 2, van het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I;

28° schoolgaand kind: de natuurlijke persoon jonger dan achttien jaar die door de decreetgever gefinancierd, erkend of gesubsidieerd onderwijs volgt;

29° leerplichtig kind: de natuurlijke persoon die valt onder de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de leerplicht;

30° inburgeringsplicht: de verplichtingen die aan bepaalde inburgeraars worden opgelegd door artikel 5, §3.”;

8° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De mannelijke vorm verwijst in dit decreet zowel naar mannen als naar vrouwen.”.

§2. Aan artikel 2, 11°, van hetzelfde decreet, vervangen bij §1, 6°, van dit artikel, worden de volgende woorden toegevoegd:

“en de doelstellingen van de verschillende onderdelen van dat programma bereikt heeft”.

Artikel 3

Artikel 3 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 3

§1. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoren de volgende categorieën van personen:

1° iedere meerderjarige vreemdeling die ingeschreven is in het Rijksregister door een gemeente

van het Nederlandse taalgebied of door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met uitzondering van de vreemdeling die hier voor een tijdelijk doel verblijft en van de asielzoeker zolang zijn asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard;

- 2° iedere meerderjarige Belg, geboren buiten België, van wie minstens één ouder geboren is buiten België en die in het Rijksregister ingeschreven is door een gemeente van het Nederlandse taalgebied of door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van personen die met een tijdelijk doel verblijven, vermeld in punt 1°.

§2. Elke inburgeraar heeft recht op een primair inburgeringstraject. Evenwel zal bij de uitoefening van dit recht voorrang verleend worden aan de inburgeraars, vermeld in §3 en §4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten.

§3. Met behoud van de toepassing van §4 is de Vlaamse Regering gemachtigd om een lijst op te stellen van de categorieën van inburgeraars die bij voorrang recht hebben op het volgen van een inburgeringstraject of welbepaalde onderdelen ervan.

§4. De volgende categorieën van inburgeraars, ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied, behoren in elk geval tot de prioritaire categorieën voor een primair inburgeringstraject als vermeld in artikel 10:

- 1° de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1;
- 2° de inburgeraar die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister is ingeschreven en die ouder of voogd is van een schoolgaand of leerplichtig kind;
- 3° de inburgeraar, jonger dan 65 jaar, die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister is ingeschreven en die inkomsten verwerft via een wachttuitkering of een werkloosheidsuitkering;
- 4° de inburgeraar die huurder is van of kandidaat-huurder is voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest;

- 5° het familielid of gezinslid, vermeld in artikel 5, §2, 2°, a), b) en c), voor zover onderdaan van een staat die geen lid is van de EU+.

De volgende categorieën van inburgeraars, ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, behoren in elk geval tot de prioritaire categorieën voor een primair inburgeringstraject als vermeld in artikel 10:

- 1° de inburgeraar, jonger dan 65 jaar, die over een verblijfstitel van meer dan drie maanden beschikt en die inkomsten verwerft via maatschappelijke dienstverlening, een leefloon, een wachttuitkering of een werkloosheidsuitkering;
- 2° de inburgeraar die ouder of voogd is van een schoolgaand of leerplichtig kind;
- 3° de inburgeraar die kandidaat-huurder is voor een sociale woning in het Vlaamse Gewest;
- 4° het familielid of gezinslid, vermeld in artikel 5, §2, 2°, a), b) en c), voor zover onderdaan van een staat die geen lid is van de EU+.

§5. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoort tevens de minderjarige andersstalige nieuwkomer, zoals vermeld in de organieke onderwijsregelgeving ter zake. Iedere minderjarige anderstalige nieuwkomer heeft recht op een toeleidingstraject als vermeld in artikel 17.”.

Artikel 4

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt geconcretiseerd in een inburgeringstraject dat aan de inburgeraar aangeboden wordt.”;

- 2° in §2, tweede en derde lid, worden de woorden “personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”;

- 3° in §2, derde lid, wordt het woord “vervolgtraject” vervangen door de woorden “secundair traject”;

4° aan §2 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De inburgeraar heeft na voltooiing van het primaire inburgeringstraject recht op deelname aan een secundair inburgeringstraject dat aansluit op zijn primaire inburgeringstraject.”;

5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Voor de inburgeraar, vermeld in artikel 3, §1, zal de Vlaamse Regering het volgen van een primair inburgeringstraject afhankelijk stellen van het betalen van een vergoeding door de inburgeraar. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de vergoeding, alsook de procedure voor de vaststelling en voor de inning ervan. Hierbij zal het bedrag van de vergoeding gekoppeld worden aan de financiële draagkracht van de inburgeraar en de echtgenoot of partner met wie hij wettelijk samenwoont.

Als de financiële draagkracht lager ligt dan of gelijk is aan het leefloon, dan zal het primaire inburgeringstraject kosteloos aangeboden worden. Tevens wordt het primaire inburgeringstraject kosteloos aangeboden aan de inburgeraar als vermeld in artikel 3, §4, eerste lid, 3°, aan wie het onthaalbureau overeenkomstig artikel 13, §2, derde lid, een vormingsprogramma of onderdelen ervan aanbiedt na doorverwijzing door de VDAB.

In afwijking van het eerste lid, zal de Vlaamse Regering, voor de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1, het volgen van een primair inburgeringstraject afhankelijk stellen van het betalen van een waarborg. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de waarborg, alsook de procedure voor de vaststelling en voor de inning ervan. Hierbij zal het bedrag van de waarborg gekoppeld worden aan de financiële draagkracht van de inburgeraar en de echtgenoot of partner met wie hij wettelijk samenwoont.

De waarborg wordt terugbetaald nadat de verplichte inburgeraar het attest van inburgering heeft behaald of het attest van vrijstelling heeft ontvangen. Als aan een verplichte inburgeraar een administratieve geldboete wordt opgelegd met toepassing van artikel 25, §2, wordt het bedrag van de waarborg die hij heeft betaald in mindering gebracht van het bedrag van de administratieve boete die hij verschuldigd is.”.

Artikel 5

Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 5

§1. Voor zover ze in het Rijksregister zijn ingeschreven door een gemeente van het Nederlandse taalgebied, over een verblijfstitel beschikken van meer dan drie maanden, volle achttien jaar oud zijn en niet vrijgesteld zijn overeenkomstig §2, zijn de volgende categorieën van personen verplicht om een inburgeringstraject als vermeld in artikel 10 te volgen, en om daarbij de verplichtingen, bepaald in §3, na te komen:

- 1° elke inburgeraar als vermeld in artikel 3, §1, 1°, die sedert niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden in het Rijksregister is ingeschreven;
- 2° elke inburgeraar die behoort tot een van de volgende categorieën, vermeld in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten: de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke van de parochie voor de rooms-katholieke eredienst en zijn vervanger, de predikant voor de protestantse eredienst en zijn vervanger, de bedienaar van de eredienst voor de anglicaanse eredienst en zijn vervanger, de rabbijn voor de Israëlitische eredienst en zijn vervanger, de kerkbedienaar en zijn vervanger voor de orthodoxe eredienst en de eerste imam en zijn vervanger voor de islamitische eredienst;
- 3° elke in België erkende vluchteling als vermeld in artikel 49 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, voor zover hij niet langer dan twaalf maanden in die hoedanigheid in het Rijksregister is ingeschreven.

§2. De volgende inburgeraars, vermeld in §1, worden vrijgesteld van de inburgeringsplicht:

- 1° personen die de nationaliteit hebben van een van de staten van de EU+, met uitzondering van personen die alleen de Belgische nationaliteit hebben of die de Belgische nationaliteit en de nationaliteit van een staat buiten de EU+ hebben, maar niet de nationaliteit van een andere staat van de EU+;

2° met behoud van de toepassing van punt 1° en met uitzondering van familieleden van personen die de Belgische nationaliteit hebben, maar niet de nationaliteit van een andere staat van de EU+;

- a) een familielid van personen die de nationaliteit hebben van een van de staten van de EU, dat voldoet aan de voorwaarden van Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden. Onder familielid wordt verstaan hetgeen bepaald is in artikel 2, tweede lid, van Richtlijn 2004/38/EG van 29 april 2004;
- b) een familielid van een persoon met de nationaliteit van een van de staten van de EER dat, op basis van de overeenkomst betreffende de EER, gerechtigd is om België binnen te komen en in België te verblijven;
- c) een gezinslid als vermeld in artikel 3 van bijlage I bij de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, dat gerechtigd is om België binnen te komen en in België te verblijven.

Indien nodig moet het familielid, vermeld in a), b) en c), zelf zijn status aantonen;

- 3° Belgen en hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden zijn geworden;
- 4° de inburgeraar die een attest van inburgering heeft behaald;
- 5° de inburgeraar die aan de hand van een medisch attest aantoonde dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft, wat deelname of verdere deelname aan het inburgeringstraject blijvend onmogelijk maakt.

De inburgeraar, vermeld in §1, 1° en 3°, wordt vrijgesteld van de inburgeringsplicht als hij 65 jaar of ouder is.

De inburgeraar, vermeld in §1, 1° en 3°, wordt vrijgesteld van de inburgeringsplicht indien hij een getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs heeft behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling. De inburgeraar draagt hiervan de bewijslast.

De Vlaamse Regering kan andere categorieën van personen van de inburgeringsplicht vrijstellen, hetzij op grond van internationale of supranationale verdragen die directe werking in België hebben, wetten of besluiten, hetzij op grond van het voorlopig karakter van het verblijf dat mogelijk definitief kan worden. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels.

§3. De verplichte inburgeraar is verplicht:

1° zich, overeenkomstig artikel 12, §1, bij het ontlaatsbureau aan te melden binnen een termijn van maximaal drie maanden nadat de inburgeringsplicht voor hem is ontstaan overeenkomstig §1;

2° om regelmatig deel te nemen aan het vormingsprogramma.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere uitvoering en voorwaarden van de vrijstellingen, vermeld in §2, tot en met derde lid.

Met behoud van de toepassing van §5 bepaalt de Vlaamse Regering de nadere uitvoering en voorwaarden van de verplichtingen, vermeld in §3.

§5. Wanneer en zolang een inburgeraar als vermeld in §1, 1° en 3°, beroepsmatig werkzaam is, heeft hij recht op een primair inburgeringstraject dat hem toelaat zowel zijn beroepsmatige activiteit te verrichten als zijn inburgeringsplicht na te leven. Hierbij kan afgevoerd worden van de bepalingen, vermeld in §3. De inburgeraar draagt de bewijslast voor het beroepsmatig werkzaam zijn. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels.

§6. De onderdaan van een land dat geen lid is van de EU+, die ingeschreven is in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied, bewijst ingevolge de wetgeving van een lidstaat van

de EU langdurig ingezetene te zijn van die lidstaat en bewijst te hebben voldaan aan integratievoorwaarden, overeenkomstig artikel 5, tweede lid, van Richtlijn 2003/109/EG van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen, om de status van langdurig ingezetene in de zin van die richtlijn te verkrijgen, is enkel verplicht tot het volgen van een vormingspakket Nederlands als tweede taal, bepaald in artikel 13, §1, derde lid, en daarbij de verplichtingen, vermeld in §3, 1° en 2°, na te komen. Indien nodig moet de betrokkene zelf zijn status aantonen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels hiervan.

§7. In afwijking van §1, en voor zover ingeschreven in het Rijksregister door een gemeente van het Nederlandse taalgebied, is elke asielzoeker die toegelaten werd tot het verblijf op het grondgebied door de bevoegde minister of zijn gemachtigde, of, in geval van beroep, door de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, tot wanneer een beslissing wordt genomen inzake de gegrondheid van zijn aanvraag tot erkenning als vluchteling door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen of, in geval van beroep, door de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, verplicht een pakket maatschappelijk oriëntatie als vermeld in artikel 13, §1, tweede lid, te volgen en daarbij de verplichtingen, vermeld in §3, na te komen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels hiervan.”.

Artikel 6

In artikel 5 van hetzelfde decreet, vervangen bij artikel 5 van dit decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §1 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° elke inburgeraar die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister is ingeschreven en die inkomsten verwerft via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon, behalve indien aangetoond wordt dat hij niet onder het toepassingsgebied van artikel 3, §1, 2°, valt.”;

2° in §2, tweede lid, worden de woorden “vermeld in §1, 1° en 3°” vervangen door de woorden “vermeld in §1, 1°, 3° en 4°”;

3° in §2, derde lid, worden de woorden “vermeld in §1, 1° en 3°” vervangen door de woorden “vermeld in §1, 1°, 3° en 4°”;

4° aan §3 wordt een punt 3° toegevoegd dat luidt als volgt:

“3° om de doelstellingen van de onderdelen van het vormingsprogramma te behalen.”.

Artikel 7

In artikel 7 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Artikel 4, §3, artikel 11, artikel 11bis, artikel 12, §1, eerste en tweede lid, artikel 13bis, §1, artikel 14, tweede lid en vierde lid, tweede zin, en artikel 18 zijn niet van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Het inburgeringsbeleid op het niveau van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt georganiseerd via een onthaalbureau. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regeling.

Met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van het onthaalbureau is artikel 6, §2, van overeenkomstige toepassing.”.

Artikel 8

In artikel 8 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het onthaalbureau organiseert het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie, vermeld in artikel 13, §1, tweede lid, voor de inburgeraars en verzorgt de trajectbegeleiding van de inburgeraars binnen het primaire traject. Het onthaalbureau volgt de trajectresultaten van het secundaire traject op in overleg met en via terugkoppeling van de reguliere voorzieningen.”;

3° in het derde lid worden de woorden “of de Vlaamse Gemeenschapscommissie” geschrapt.

Artikel 9

In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, waaraan de inburgeraars worden overgedragen op het einde van het primaire inburgeringstraject, bouwen een behoeftedekkend aanbod aan secundaire trajecten uit. Aan de inburgeraar wordt binnen een redelijke termijn na de overdracht een secundair traject aangeboden.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “de erkende onthaalbureaus” vervangen door de woorden “het onthaalbureau, vermeld in artikel 7, §2”.

Artikel 10

In het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling I, en in artikel 10, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”.

Artikel 11

In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De gemeente, waar de inburgeraar, vermeld in artikel 3, §1, 1°, die sedert niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden in het Rijksregister is

ingeschreven, zich inschrijft, informeert die persoon over het inburgeringsbeleid en verwijst hem door naar het onthaalbureau. De gemeente wijst de verplichte inburgeraars, vermeld in artikel 5, §1, 1° en 3°, en in artikel 5, §6 en §7, op de verplichtingen, vermeld in artikel 5, §3, die in voorkomend geval op hen van toepassing zijn, en op de sancties, vermeld in artikel 25, §2.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, §1 en §5,” vervangen door de woorden “inburgeraars, vermeld in artikel 3, §1, 1°, die sedert niet langer dan twaalf opeenvolgende maanden in het Rijksregister zijn ingeschreven en van de minderjarige anderstalige nieuwkomers,”.

Artikel 12

In hetzelfde decreet wordt een artikel 11bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 11bis

De instantie, aangewezen door de Vlaamse Regering, informeert de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1, 2°, over het inburgeringsbeleid en de inburgeringsplicht, en verwijst hem door naar het onthaalbureau. Die instantie bezorgt het onthaalbureau maandelijks een lijst van de verplichte inburgeraars die werden doorverwezen.

Het OCMW waaraan de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §1, 4°, is toegewezen, informeert de betrokkene over het inburgeringsbeleid en de inburgeringsplicht en verwijst hem door naar het onthaalbureau. Het OCMW bezorgt het onthaalbureau maandelijks een lijst van de verplichte inburgeraars die werden doorverwezen.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van het eerste en tweede lid.”.

Artikel 13

In artikel 12 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 1°, en in artikel 5, §6, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden na de inschrijving, als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 3°, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de drie maanden na de inschrijving in de hoedanigheid van erkende vluchteling, of als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §7, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, meldt het onthaalbureau dat aan de gemeente. De gemeente informeert de betrokkene opnieuw en verwijst hem opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11, eerste lid. Als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 2°, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, meldt het onthaalbureau dat aan de instantie, vermeld in artikel 11bis, eerste lid. Die instantie informeert de betrokkene opnieuw en verwijst hem opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11bis, eerste lid. Als een verplichte inburgeraar als vermeld in artikel 5, §1, 4°, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, meldt het onthaalbureau dat aan het OCMW. Het OCMW informeert de betrokkene opnieuw en verwijst hem opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11bis, tweede lid.

Als een verplichte inburgeraar zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van maximaal drie maanden nadat voor hem de plicht tot inburgering is ontstaan, of als hij het vormingsprogramma onrechtmatig vroegtijdig heeft beëindigd of niet regelmatig heeft gevolgd, meldt het onthaalbureau dat tevens aan de instantie die de Vlaamse Regering heeft aangewezen, met het oog op een toepassing van de sanctie bepaald in artikel 25, §2.

Met behoud van de toepassing van artikel 5, §5, bepaalt de Vlaamse Regering de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet het vormingsprogramma onrechtmatig vroegtijdig heeft beëindigd.

Met behoud van de toepassing van artikel 5, §5, bepaalt de Vlaamse Regering de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet regelmatig heeft deelgenomen aan het vormingsprogramma.

De Vlaamse Regering kan de termijn, bepaald in het eerste en tweede lid, inkorten.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Het onthaalbureau biedt de inburgeraar een primair inburgeringstraject aan, dat duurt vanaf de aanmelding bij het onthaalbureau tot het ogenblik dat de inburgeraar volledig wordt overgedragen aan de reguliere voorzieningen die belast zijn met het secundaire traject. Het vormingsprogramma van het primaire traject wordt opgestart maximaal drie maanden na de aanmelding op het onthaalbureau.

Het primaire inburgeringstraject wordt hoogstens één jaar na het opstarten van het vormingsprogramma, vermeld in het eerste lid, afgerond.

De Vlaamse Regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen afgeweken kan worden van de termijnen, vermeld in het eerste en tweede lid. Voor de verplichte inburgeraar, vermeld in artikel 5, §5, wordt in elk geval in de mogelijkheid tot afwijking voorzien.”;

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Artikel 14

In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, tweede en derde lid, worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”;

2° in §1, vierde lid, worden de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraar”;

3° het tweede lid van §2 wordt vervangen door wat volgt:

“Inburgeraars die over voldoende vaardigheden beschikken, hebben de mogelijkheid om meteen in

het secundaire inburgeringstraject te stappen. Die rechtstreekse instap gebeurt in onderling overleg tussen het onthaalbureau, de inburgeraar en de reguliere voorziening(en), verantwoordelijk voor het secundaire traject.”;

4° in §2 wordt tussen het tweede en derde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste en tweede lid biedt het onthaalbureau aan een inburgeraar als bedoeld in artikel 3, §4, eerste lid, 3°, of tweede lid, 1°, die met toepassing van artikel 11, derde lid, van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid door de VDAB naar het onthaalbureau werd doorverwezen, een vormingsprogramma aan zoals door de VDAB aangeduid bij de doorverwijzing. Als die inburgeraar dat vormingsprogramma niet regelmatig volgt, meldt het onthaalbureau dit onverwijld aan de VDAB. Artikel 12, §1, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing. Zodra de inburgeraar het vormingsprogramma regelmatig heeft gevolgd, stelt het onthaalbureau de VDAB hiervan in kennis.”;

5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud, voorwaarden en kwaliteitscriteria met betrekking tot elk van de vormingspakketten, bedoeld in §1. De onderdelen van het vormingsprogramma die worden aangeboden binnen de centra en de VDAB, vallen onder de op deze centra en de VDAB toepasselijke bepalingen inzake kwaliteitscontrole.”;

6° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Met behoud van de toepassing van artikel 12, §2, bieden de centra aan de inburgeraars binnen drie maanden nadat ze zich op het onthaalbureau hebben aangemeld, een cursus Nederlands als tweede taal op maat aan. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels hiervan.”.

Artikel 15

In hetzelfde decreet wordt een artikel 13bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 13bis

§1. De VDAB verzorgt de loopbaanoriëntatie van de inburgeraar naar de arbeidsmarkt.

Het onthaalbureau en de VDAB sluiten hiertoe een samenwerkingsprotocol af. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van het protocol.

§2. Het Huis van het Nederlands verzorgt de gecoördineerde en geobjectiveerde intake, eventueel testing, en doorverwijzing van de inburgeraar naar een gepast aanbod Nederlands als tweede taal en eventueel de verdere opvolging van dit aanbod.

Het onthaalbureau en het Huis van het Nederlands sluiten hiertoe een samenwerkingsprotocol af. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van het protocol.”.

Artikel 16

§1. Artikel 14 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 14

Als de inburgeraar het vormingsprogramma regelmatig heeft gevolgd, reikt het onthaalbureau aan die persoon een attest van inburgering uit.

Als het onthaalbureau vaststelt dat een inburgeraar van de inburgeringsplicht vrijgesteld is krachtens artikel 5, §2, reikt het onthaalbureau aan die persoon een attest van vrijstelling uit.

Als de inburgeraar voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 13, §2, tweede lid, reikt het onthaalbureau aan die persoon een attest van EVC uit.

De attesten, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, worden opgemaakt door het onthaalbureau. Ze worden geregistreerd door de gemeente waar de inburgeraar verblijft.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en modaliteiten van het attest van inburgering, het attest van vrijstelling en het attest van EVC.”.

§2. In artikel 14 van hetzelfde decreet, vervangen bij §1 van dit artikel, worden in het eerste lid tussen de

woorden “gevolgd” en “reikt” de woorden “en de doelstellingen van de verschillende onderdelen van dat programma heeft bereikt” ingevoegd.

Artikel 17

In artikel 15, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraar”.

Artikel 18

In artikel 16 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “meerderjarige persoon van de doelgroep” worden vervangen door het woord “inburgeraar”;
- 2° aan de vierde zin worden de woorden “, onverminderd de toepassing van artikel 12, §2, derde lid” toegevoegd.

Artikel 19

In het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet worden de woorden “primaire inburgeringstraject” vervangen door het woord “toeleidingstraject”.

Artikel 20

Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 17

Het toeleidingstraject voor minderjarige anderstalige nieuwkomers die zich bij het onthaalbureau aanmelden of daar worden aangemeld, omvat een actieve doorverwijzing door het onthaalbureau:

- 1° naar het onthaalonderwijs;
- 2° voor zover nodig ook naar gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Het onthaalonderwijs, vermeld in het eerste lid, wordt aangeboden in een onderwijsinstelling voor basis- of secundair onderwijs. Het is gericht op taalvaardigheid Nederlands en op de sociale integratie van de minderjarige anderstalige nieuwkomers.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de doorverwijzing, vermeld in het eerste lid.”.

Artikel 21

Aan artikel 18 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De gemeente, waar de minderjarige anderstalige nieuwkomer zich inschrijft, informeert deze persoon over het gemeentelijke socioculturele aanbod en brengt hem desgewenst in contact met de betrokken lokale diensten.”.

Artikel 22

Artikel 19 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 19

De actieve toeleiding naar het onthaalonderwijs door het onthaalbureau moet worden gerealiseerd binnen de termijn die is vastgesteld voor immigrerende minderjarigen van vreemde nationaliteit zoals bepaald in artikel 1, §7, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht.

Ook voor de minderjarigen die niet binnen de vastgestelde periode werden ingeschreven in een school, realiseert het onthaalbureau binnen zestig schooldagen na hun aanmelding op het onthaalbureau, de toeleiding. Tevens doet het onthaalbureau melding van de niet-ingeschreven leerlingen aan het lokaal overlegplatform, zoals omschreven in het decreet van 28 juni 2002 betreffende de gelijke onderwijskansen-I, of aan het departement Onderwijs in het kader van de controle op de leerplicht.

De Vlaamse Regering kan een ruimere invulling geven aan het toeleidingstraject in de gevallen waar

de toeleiding niet binnen de termijnen bepaald in het eerste en tweede lid kan gerealiseerd worden.”.

Artikel 23

In het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling III, en in artikel 20, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “meerderjarige personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars” en in artikel 20, tweede lid, worden de woorden “artikel 2, 2°.” vervangen door de woorden “artikel 2, eerste lid, 2°.”.

Artikel 24

In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de woorden “personen van de doelgroep” vervangen door het woord “inburgeraars”.

Artikel 25

In artikel 23 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “of de Vlaamse Gemeenschapscommissie” worden geschrapt;
- 2° er worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan te allen tijde gegevens opvragen bij de onthaalbureaus. De Vlaamse Regering bepaalt de termijn waarbinnen die gegevens aangeleverd moeten worden. Als de gegevens niet binnen die termijn worden aangeleverd, kan de Vlaamse Regering een administratieve boete opleggen van 50 tot 150 euro per werkdag vertraging. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het opleggen en innen van de boete.

De gegevensuitwisseling tussen de onthaalbureaus, de Huizen van het Nederlands en de VDAB verloopt elektronisch. De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden inzake de elektronische gegevensuitwisseling bepalen.”.

Artikel 26

In artikel 25 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het onthaalbureau is verplicht te controleren of de verplichte inburgeraar zich heeft aangemeld bij het onthaalbureau. Tevens is het onthaalbureau verplicht om te controleren of de inburgeraar regelmatig heeft deelgenomen aan het vormingsprogramma.

Het niet naleven van de verplichtingen, zoals bepaald in het eerste lid en in artikel 12, §1, kan aanleiding geven tot het opleggen van een administratieve boete van 50 tot 150 euro per inbreuk. De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor het vaststellen van de overtredingen, het opleggen en innen van de boete.

De Vlaamse Regering regelt de controle, vermeld in het eerste lid.

Centra die het pakket Nederlands als tweede taal aanbieden, vermeld in artikel 13, §1, zijn verplicht medewerking te verlenen aan de controle op de regelmatige deelname aan het pakket Nederlands als tweede taal door inburgeraars.

Het niet naleven van de verplichtingen, vermeld in het vierde lid, kan aanleiding geven tot sancties. De sancties vallen onder de op die centra toepasselijke bepalingen inzake sanctionering, zoals voorzien in het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs en het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Een administratieve geldboete van 50 tot 5000 euro kan worden opgelegd aan de verplichte inburgeraars die de bepalingen van artikel 4, §3, derde lid, en artikel 5, §3, 1° en 2°, niet naleven, alsook aan inburgeraars die op onrechtmatige wijze het vormingsprogramma van het primaire inburgeringstraject vroegtijdig beëindigen.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de opgelegde administratieve geldboete en de mogelijk te hanteren marges. Hierbij wordt rekening gehouden met de ernst van de inbreuk, en in voor-

komend geval, met verzachtende omstandigheden.

De Vlaamse Regering wijst de instantie aan die de inbreuken vaststelt. De vaststellingen gelden tot bewijs van het tegendeel.

De Vlaamse Regering wijst de instantie aan die de administratieve geldboete oplegt. Een administratieve geldboete kan niet meer worden opgelegd voor een inbreuk die meer dan twee jaar voordien is vastgesteld.

Een administratieve geldboete kan pas opgelegd worden nadat:

- 1° de betrokkene van een door de Vlaamse Regering aangewezen instantie een schriftelijke aanmaning heeft ontvangen om zich in regel te stellen;
- 2° de betrokkene in kwestie zich niet in regel heeft gesteld binnen een door de Vlaamse Regering te bepalen termijn;
- 3° de betrokkene, al dan niet bijgestaan door een raadsman, de kans heeft gekregen om gehoord te worden door een door de Vlaamse Regering aan te wijzen instantie.

De beslissing wordt aan de betrokkene ter kennis gebracht bij een ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs. De kennisgeving vermeldt de wijze waarop tegen de beslissing beroep kan worden ingesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt wat bedoeld wordt met de instanties, vermeld in het derde, vierde en vijfde lid.

De betrokkene kan op straffe van verval van het recht tot het instellen van een beroep binnen een termijn van 15 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing waarbij hem een administratieve geldboete wordt opgelegd, tegen die beslissing bij verzoekschrift een beroep instellen bij de politierechtbank. Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn en de nadere regels voor de betaling van de administratieve geldboete.

Met behoud van de toepassing van de decreten van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen voor respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, wijst de Vlaamse Regering de ambtenaren aan die een dwangbevel kunnen uitvoeren en uitvoerbaar verklaren met het oog op de inning van de administratieve geldboete. Een dwangbevel wordt betekend bij deurwaardersexploot met bevel tot betaling.

De vordering tot voldoening van een administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, bepaald in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

De bepalingen van deze paragraaf zijn niet van toepassing op inburgeraars als vermeld in artikel 3, §4, eerste lid, 3°, die op onrechtmatige wijze het vormingsprogramma vroegtijdig hebben beëindigd, dat hen overeenkomstig artikel 13, §2, derde lid, werd aangeboden. Artikel 7, tweede lid, van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid is op hen van toepassing.”.

HOOFDSTUK III

Slotbepaling

Artikel 27

Dit decreet treedt in werking de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de hieronder vermelde bepalingen, die in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum:

1° artikel 2, §2;

2° artikel 6;

3° artikel 12, tweede lid;

4° artikel 13, 1°, eerste lid, vijfde en zesde zin;

5° artikel 16, §2;

6° artikel 26, 2°.

De Vlaamse Regering kan voor elke bepaling van artikel 6 de datum van inwerkingtreding bepalen.

Brussel, 19 mei 2006.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur,
Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,*

Marino KEULEN
